

ปัญหาโจรสลัดกับนโยบายต่างประเทศ ศึกษาเปรียบเทียบอินโดนีเซียและมาเลเซีย

นางสาวณัฐพร สิทธิแพทย์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ภาควิชาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2555

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทคัดย่อและแฟ้มข้อมูลฉบับเต็มของวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ปีการศึกษา 2554 ที่ให้บริการในคลังปัญญาจุฬาฯ (CUIR)

เป็นแฟ้มข้อมูลของนิสิตเจ้าของวิทยานิพนธ์ที่ส่งผ่านทางบัณฑิตวิทยาลัย

The abstract and full text of theses from the academic year 2011 in Chulalongkorn University Intellectual Repository(CUIR) are the thesis authors' files submitted through the Graduate School.

PIRACY AND FOREIGN POLICY
: A COMPARATIVE STUDY OF INDONESIA AND MALAYSIA

Miss Nattaporn Sittipat

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts Program in International Relations

Department of International Relations

Faculty of Political Science

Chulalongkorn University

Academic Year 2012

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ปัญหาโจรสลัดกับนโยบายต่างประเทศ

ศึกษาเปรียบเทียบอินโดนีเซียและมาเลเซีย

โดย

นางสาวณัฐพร สิริทิพย์

สาขาวิชา

ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

รองศาสตราจารย์ ดร.สุรชาติ บำรุงสุข

คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารธุรกิจ

..... คณบดีคณะรัฐศาสตร์

(ศาสตราจารย์ ดร.ศุภชัย ยาวะประภาส)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศุภมิตร ปิติพัฒน์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุรชาติ บำรุงสุข)

..... กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.วิทยา สุจริตธนารักษ์)

ณัฐพร ลิทธิแพทย: ปัญหาโจรสลัดกับนโยบายต่างประเทศ ศึกษาเปรียบเทียบอินโดนีเซียและมาเลเซีย. (PIRACY AND FOREIGN POLICY: A COMPARATIVE STUDY OF INDONESIA AND MALAYSIA) อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก : รศ.ดร.สุรชาติ บำรุงสุข, 108 หน้า.

กรณีการไม่ต้องการเข้าร่วมความคิดริเริ่มด้านความมั่นคงทางทะเลในภูมิภาค (Regional Maritime Security Initiatives) ซึ่งเป็นความคิดริเริ่มเพื่อปราบปรามการกระทำร้ายแรงในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ นั้น เหตุผลและจุดยืนของประเทศที่มีเอกสิทธิ์ทั้งทางด้านสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองของอินโดนีเซียและมาเลเซียต่างมีผลกระทบต่อข้อกำหนดนโยบายต่างประเทศเพื่อปราบปรามโจรสลัดเนื่องดังกล่าว เนื่องจากอินโดนีเซียและมาเลเซียต้องเผชิญกับการกระทำร้ายแรงโจรสลัดที่รุนแรงในพื้นที่ทางทะเลในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ทั่วโลกต่างสนับสนุนความร่วมมือเพื่อปราบปรามการกระทำร้ายแรงโจรสลัด อย่างไรก็ตามอินโดนีเซียและมาเลเซียต่างไม่ต้องการให้ชาติมหาอำนาจใดเข้ามาแทรกแซง จึงสนใจศึกษาว่า เหตุผลทั้งทางการเมือง เศรษฐกิจและสังคม ส่งผลต่อการดำเนินนโยบายต่างประเทศกรณีการปราบปรามโจรสลัดของประเทศอินโดนีเซียและประเทศมาเลเซียอย่างไร โดยจะเปรียบเทียบระหว่างประเทศอินโดนีเซียและประเทศมาเลเซียเพื่อชี้ถึงความคล้ายคลึงและความแตกต่างของเหตุผลทางด้าน เศรษฐกิจ การเมือง และสังคมของทั้งสองประเทศต่อการกำหนดนโยบายต่างประเทศที่ปฏิเสธการเข้าร่วมความคิดริเริ่มด้านความมั่นคงทางทะเลในภูมิภาค (Regional Maritime Security Initiatives) โดยการศึกษาครั้งนี้จะทำให้เกิดความเข้าใจในการกำหนดนโยบายต่างประเทศของประเทศอินโดนีเซียและประเทศมาเลเซีย นำไปสู่การพัฒนาความร่วมมือกับต่างชาติเพื่อปราบปรามโจรสลัดในภูมิภาคนี้ต่อไป ในที่นี้ การศึกษาเหตุผลทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม ซึ่งอยู่ในช่วงหลังอินโดนีเซียและมาเลเซียได้รับเอกราชเป็นต้นมา ว่ามีผลกระทบต่อข้อกำหนดนโยบายที่ไม่เข้าร่วมความคิดริเริ่มด้านความมั่นคงทางทะเลในภูมิภาค (Regional Maritime Security Initiatives) ของรัฐสภาที่มีเสียงข้างมากของประเทศมาเลเซียในสมัยอับดุลลาห์ อาหมัด บาดาวี (Abdullah bin Haji Ahmad Badawi) ตั้งแต่วันที่ 31 ตุลาคม ค.ศ. 2003 – 3 เมษายน ค.ศ. 2009 และกลุ่มที่มีอำนาจอิสระหลายกลุ่มในรัฐสภาประเทศอินโดนีเซียในสมัยเมกาวาตี ซูการ์โนบุตรี (Megawati Soekarnoputri) ในช่วง 23 กรกฎาคม ค.ศ. 2001 - 20 ตุลาคม ค.ศ. 2004

ภาควิชา..... ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ...ลายมือชื่อนิสิต.....

สาขาวิชา..... ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ...ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก.....

ปีการศึกษา..... 2555.....

5280710624 : MAJOR INTERNATIONAL RELATIONS

KEYWORDS : FOREIGN – POLICY MAKING / ANTI – PIRACY OPERATIONS /
INDONESIA / MALAYSIA

NATTAPORN SITTIPAT: PIRACY AND FOREIGN POLICY: A COMPARATIVE
STUDY OF INDONESIA AND MALAYSIA. ADVISOR : ASSOC. PROF.
SURACHART BUMRUNGSUK, Ph.D., 108 pp.

At the present, Countries around the world focus on the piracy operations. Because piracy operations affect to economic and security issues around the world especially in Indonesia and Malaysia. Malaysia and Indonesia are located in the maritime security strategy location of the world, it is very important to study why Malaysia and Indonesia foreign policy seldom support the anti-piracy operations from other countries especially the United States of America in case of Regional Maritime Initiatives (RMSI) in 2004. Among various factors and anti-piracy supporting from other countries, it is found that major factors influencing the foreign - policy making of Indonesia and Malaysia in case of anti – piracy operations are internal factors which consist of social, economic and political factors since the independence era of both countries. The main research question focuses on the reasons of Malaysia and Indonesia and their foreign – policy making in case of anti – piracy operations from 2003 to 2009. The purpose of this research is to study the reasons and foreign - policy making of Malaysia and Indonesia in case of comparative study of anti – piracy operations from 2003 to 2009.

Department: International Relations Student’s Signature .....

Field of Study: International Relations Advisor’s Signature .....

Academic Year: 2012 .....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เรื่อง ปัญหาโรคสัตว์คักบนนโยบายต่างประเทศ ศึกษาเปรียบเทียบอินโดนีเซีย และมาเลเซียสำเร็จได้ เนื่องจากบุคคลหลายท่านได้กรุณาช่วยเหลือให้ข้อมูล ข้อเสนอแนะ คำปรึกษาแนะนำ

ขอขอบพระคุณ รศ.ดร.สุรชาติ บำรุงสุข อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ผู้ให้คำแนะนำอย่างดียิ่งเกี่ยวกับวิทยานิพนธ์

ขอขอบพระคุณ ผศ. ดร. สุภมิตร ปิติพัฒน์ ประธานกรรมการผู้ให้คำแนะนำอย่างดียิ่งเกี่ยวกับวิทยานิพนธ์

ขอขอบพระคุณ รศ. ดร. วิทยา สุจริตชนารักษ์ กรรมการภายนอกผู้ให้คำแนะนำอย่างดียิ่งเกี่ยวกับวิทยานิพนธ์

ขอขอบพระคุณ รศ. ดร. วีระ สมบูรณ์ ผู้ให้คำแนะนำอย่างดียิ่งเกี่ยวกับทุนการทำวิจัย

ขอขอบพระคุณ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่สนับสนุนทุนอุดหนุนวิทยานิพนธ์และทุนปริญญาโทเพื่อไปทำวิจัยในต่างประเทศ

ขอขอบพระคุณ อาจารย์เฮอ์แมน โจเซฟ คราฟ (Herman Joseph S. Kraft) และดร. คาโรไลนา จี เฮอร์นันเดซ (Carolina G. Hernandez) ผู้ให้คำแนะนำด้านความมั่นคงทางทะเล

ขอขอบพระคุณ อลัน เอ คัลลาส เรเยส (Allan A. Delos Reyes) และรีเบคคา ราฟาเอล อาร์ บาโลลิส (Rebecca Rafaela R. Baylosis) ผู้ประสานงานในการทำงานวิจัยที่ฟิลิปปินส์

ขอขอบพระคุณเจ้าหน้าที่ห้องภาควิชาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ และฝ่ายทะเบียนคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยทุกท่าน

ท้ายที่สุดนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณบิดามารดาที่ช่วยสนับสนุนกระตุ้นเตือน ให้คำแนะนำ และเป็นกำลังใจอย่างดียิ่งในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	11
1.3 คำถามในการวิจัย.....	11
1.4 สมมุติฐาน.....	11
1.5 ทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	12
1.6 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง.....	19
1.7 กรอบเวลาและขอบเขตงาน.....	23
1.8 ระเบียบวิธีวิจัย.....	24
1.9 ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิจัย.....	24
บทที่ 2 นโยบายต่างประเทศของประเทศไทยในภูมิภาคอินโดนีเซียและประเทศมาเลเซีย.....	26
บทที่ 3 ความคิดริเริ่มด้านความมั่นคงทางทะเลในภูมิภาค.....	64
บทที่ 4 เหตุผลกรณีการไม่เข้าร่วมความคิดริเริ่มด้านความมั่นคงทางทะเลในภูมิภาค เพื่อปราบปรามโจรสลัดของประเทศไทยในอินโดนีเซียและประเทศมาเลเซีย.....	78
บทที่ 5 บทสรุป.....	95
รายการอ้างอิง.....	98
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	108

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันทั่วโลกมีความกังวลกับการกระทำเชิงโจรสลัดอย่างมาก เนื่องจากการกระทำเชิงโจรสลัดก่อให้เกิดความเสียหายทางเศรษฐกิจและความมั่นคงภายในประเทศ ระดับภูมิภาคและระดับโลก ประเทศต่างๆ โดยเฉพาะประเทศมหาอำนาจ เช่น ประเทศสหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น ประเทศจีน เป็นต้น พยายามหาแนวทางปราบปรามการกระทำเชิงโจรสลัดเพื่อลดจำนวนความเสียหายที่เกิดขึ้นในภาครัฐและภาคเอกชนของแต่ละประเทศ

หากพิจารณาจากประวัติศาสตร์จะเห็นว่า แม้โจรสลัดจะเป็นอาชญากรรมที่เกิดขึ้นมานานกว่า 3,000 ปี นับตั้งแต่มนุษย์สามารถใช้เรือเป็นพาหนะสำคัญเพื่อเดินทางค้าขายและสร้างอารยธรรมในพื้นที่ต่างๆ (สมเจตน์ มงคลหัตถี, 2536: 18) ทว่าปัจจุบันสถานการณ์การกระทำเชิงโจรสลัดที่เกิดขึ้นกลับทวีความรุนแรงและก่อให้เกิดผลกระทบในหลายประเด็น

สำหรับความเสียหายทางด้านเศรษฐกิจ จากรายงานการกระทำเชิงโจรสลัดขององค์การเดินเรือทะเลระหว่างประเทศ(International Maritime Organization, IMO)(2010)พบว่า จำนวนการกระทำเชิงโจรสลัดทั่วโลกระหว่างปี ค.ศ. 1994 – 2010 มีจำนวนรวมสูงสุดถึง 5,435 ครั้ง โดยรายงานปีล่าสุดชี้ให้เห็นความรุนแรงที่เพิ่มขึ้นเพราะจำนวนการกระทำเชิงโจรสลัดในค.ศ. 2010 ตั้งแต่เดือนมกราคมถึงเมษายน เพียงแค่ 4 เดือน มีจำนวนรวมสูงถึง 132 ครั้ง

อย่างไรก็ตาม การกระทำเชิงโจรสลัดไม่เพียงส่งผลกระทบต่อประเด็นเศรษฐกิจ แต่ยังกระทบต่อประเด็นความมั่นคงทางการเมืองและการทหารด้วย เนื่องจากปัจจุบันความเชื่อมโยงระหว่างเศรษฐกิจและความมั่นคงทางการเมืองและการทหารมีความสำคัญมาก หากเศรษฐกิจได้รับความเสียหายในระดับสูงย่อมส่งผลสืบเนื่องไปสู่ความมั่นคงทางด้านอื่นๆ เช่น เมื่อมีการกระทำเชิงโจรสลัดเกิดขึ้นในบริเวณเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยเฉพาะช่องแคบมะละกา นอกจากที่การกระทำเชิงโจรสลัดจะทำให้พื้นที่ทางน้ำของช่องแคบมะละกาซึ่งมีความสำคัญทางเศรษฐกิจนั้นได้รับความเสียหายแล้วยังส่งผลกระทบต่อความมั่นคงบริเวณเส้นทางการเดินเรือดังกล่าว เพราะราชนาวี

ทั้งภายในและนอกภูมิภาคต่างใช้เส้นทางนี้เพื่อปฏิบัติการทางการทหารอันเนื่องมาจากเป็นเส้นทางที่สั้นที่สุดซึ่งเชื่อมระหว่างมหาสมุทรแปซิฟิกและมหาสมุทรอินเดีย(Young, 2007: 2) นอกจากนี้ปัจจุบันการกระทำเยี่ยงโจรสลัดถูกมองว่ามีความเกี่ยวข้องกับกลุ่มก่อการร้าย เช่น การมองว่าการกระทำเยี่ยงโจรสลัดเป็นแนวทางหนึ่งของกลุ่มก่อการร้ายซึ่งใช้ช่องทางทะเลเพื่อบรรดุกิจกรรมก่อการร้าย หรือโจรสลัดได้รับอาวุธและเงินทุนจากกลุ่มก่อการร้ายเพื่อสร้างภัยคุกคามทางทะเล เป็นต้น (Michael Heazle, 2007: 40) ประเด็นปัญหาเช่นนี้ส่งผลให้ประเด็นปัญหาเกี่ยวกับการกระทำเยี่ยงโจรสลัดทวีความรุนแรงและซับซ้อนมากยิ่งขึ้น

จากผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจและความมั่นคงทางการเมือง รวมทั้งทางการทหาร ประเทศทั่วโลกพิจารณาว่าการกระทำเยี่ยงโจรสลัดเป็นปัญหาความมั่นคงที่สำคัญ โดยเฉพาะประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เนื่องจากเป็นภูมิภาคที่มีการกระทำเยี่ยงโจรสลัดมากที่สุด อัตราการกระทำเยี่ยงโจรสลัดที่เกิดขึ้นในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีมากกว่าครึ่งหนึ่งของจำนวนรวมทั้งหมดทั่วโลก(International Chamber of Commerce, 2005 อ้างใน Geragotelis, 2006: 1) และส่วนมากเกิดขึ้นในบริเวณเขตอำนาจรัฐของประเทศอินโดนีเซียและประเทศมาเลเซีย เช่น ช่องแคบมะละกา ช่องแคบซุนดา และช่องแคบลอมบ็อก เป็นต้น ส่งผลให้ทั้งสองประเทศจึงไม่สามารถนิ่งเฉยได้ อีกทั้งประเทศมาเลเซียยังมีชายฝั่งยาวถึง 2,500 ไมล์ทะเล ขณะที่ประเทศอินโดนีเซียมีชายฝั่งยาว 29,000 ไมล์ทะเล(King , 2010: 49, 50) ดังนั้นประเทศอินโดนีเซียและประเทศมาเลเซียจึงเป็นจุดยุทธศาสตร์ทางการเดินเรือที่สำคัญทางเศรษฐกิจและทางการทหาร กล่าวคือ การค้าระหว่างประเทศในภูมิภาคนี้ร้อยละ 90 ใช้การขนส่งทางเรือเดินสมุทร(เมธี แก้วนิล, 2549: 1) และครึ่งหนึ่งของทั้งหมดต้องผ่านบริเวณช่องแคบในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เช่น ช่องแคบมะละกาในประเทศมาเลเซียเพื่อเดินทางเข้าออกทางทะเลจีนใต้ นอกจากนี้การขนส่งน้ำมันหนึ่งในสามของโลกและแปดสิบเปอร์เซ็นต์ของการขนส่งน้ำมันจากประเทศญี่ปุ่น รวมถึงหกสิบเปอร์เซ็นต์ของเส้นทางเดินเรือทางทะเลของประเทศออสเตรเลียต้องเดินเรือผ่านเส้นทางทะเลในช่องแคบมะละกาบริเวณประเทศมาเลเซีย ช่องแคบซุนดาและช่องแคบลอมบ็อกบริเวณประเทศอินโดนีเซีย ความสำคัญของพื้นที่ทางทะเลของประเทศอินโดนีเซียและประเทศมาเลเซีย รวมทั้งความรุนแรงของการกระทำเยี่ยงโจรสลัดในบริเวณดังกล่าว ส่งผลให้การกระทำเยี่ยงโจรสลัดบริเวณพื้นที่ของประเทศอินโดนีเซียและประเทศมาเลเซียมีความสำคัญขึ้นอย่างมหาศาล

อย่างไรก็ตามประเทศอินโดนีเซียและประเทศมาเลเซียยังประสบปัญหาความยากลำบากในการปราบปรามการกระทำเยี่ยงโจรสลัดดังกล่าวอยู่มาก

ความพยายามในการปราบปรามการกระทำเยี่ยงโจรสลัดที่เกิดขึ้นในบริเวณดังกล่าวมีทั้งความร่วมมือในระดับโลก ระดับภูมิภาค และความระดับรัฐของประเทศอินโดนีเซียและประเทศมาเลเซีย สำหรับในระดับโลกจะเห็นว่า มีความพยายามอย่างสูงในการปราบปรามการกระทำเยี่ยงโจรสลัดโดยการจัดตั้งความร่วมมือ ข้อตกลง และสนธิสัญญาขึ้นระหว่างกัน ยกตัวอย่างเช่น องค์การเดินเรือทะเลระหว่างประเทศ(International Maritime Organization IMO) ได้จัดให้มีอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการปราบปรามการกระทำที่ผิดกฎหมายต่อความปลอดภัยของการเดินเรือ ค.ศ. 1988 (IMO’s 1988 Convention for the Suppression of Unlawful Acts against the Safety of Maritime Navigation: SUA)(Geragotelis, 2006: 52) สาระสำคัญของสนธิสัญญานี้คือ รัฐอื่นสามารถเข้าไปจัดการกับโจรสลัดในเขตอำนาจของรัฐที่ให้สัตยาบันได้ แต่อนุสัญญานับนี้ไม่ได้รับความสนใจจากประเทศอินโดนีเซียและประเทศมาเลเซีย เพราะทั้งสองประเทศมองว่า สนธิสัญญานี้กระทบกับอำนาจอธิปไตย จะเห็นได้จากมีเพียง 5 ประเทศของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่ให้สัตยาบันต่อสนธิสัญญานี้ได้แก่ บรูไน พม่า ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ และเวียดนาม จากตัวอย่างจึงอาจสรุปว่า ความพยายามในระดับโลกเพื่อพยายามปราบปรามการกระทำเยี่ยงโจรสลัดซึ่งเกิดบริเวณประเทศอินโดนีเซียและประเทศมาเลเซียนั้นมีขึ้นจริง แต่ประเทศอินโดนีเซียและประเทศมาเลเซียไม่เข้าร่วมเพราะอนุสัญญาดังกล่าวกระทบอำนาจอธิปไตย

ในระดับภูมิภาค ความร่วมมือของประเทศอินโดนีเซียและประเทศมาเลเซียกับประเทศในภูมิภาคเพื่อปราบปรามการกระทำเยี่ยงโจรสลัด มีความร่วมมือผ่านองค์การระหว่างประเทศและความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านแบบทวิภาคีและพหุภาคี อย่างไรก็ตาม ทั้งสองประเทศจะร่วมมือหากข้อตกลงนั้นไม่กระทบต่ออำนาจอธิปไตย เช่น อาเซียนจัดให้เกิดความร่วมมือเพื่อปราบปรามการกระทำเยี่ยงโจรสลัด มีการจัดการประชุมที่กัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย วันที่ 17 มิถุนายน ค.ศ. 2002 ในครั้งนั้นได้มีความตกลงร่วมกันเพื่อปราบปรามการกระทำเยี่ยงโจรสลัด เช่น เรื่องการบังคับใช้ตามกฎหมายเกี่ยวกับโจรสลัด การแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างกัน

การฝึกอบรมเพื่อปราบปรามการกระทำเยี่ยงโจรสลัด สร้างระบบและความร่วมมือกับประเทศนอกภูมิภาคเพื่อจัดการการกระทำเยี่ยงโจรสลัดอย่างมีประสิทธิภาพ(Johnson and Valencia, 2005) การที่ดาโต๊ะไซเอ็ด ฮามิด อัล บาร์ (Datuk Seri Syed Hamid Albar) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศของประเทศมาเลเซียพยายามผลักดันให้เกิดความร่วมมือในอาเซียน โดยมีเงื่อนไขไม่แทรกแซงกิจการภายในของประเทศอื่น นอกจากนี้ยังมีการพยายามร่วมมือกันโดยผ่านเวทีการประชุมอาเซียนว่าด้วยความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคงในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก (ASEAN Regional Forum ARF) เช่น การประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียน ครั้งที่ 31 และครั้งที่ 32 ประเด็นสำคัญของการประชุมครั้งนี้คือ การต่อต้านอาชญากรรมทั้งทางทะเล

และด้านอื่น รวมทั้งร่วมกันแสวงหามาตรการเพื่อต่อสู้กับการกระทำเยี่ยงโจรสลัดของรัฐชายฝั่งในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ซึ่งจัดขึ้นที่ประเทศมาเลเซียในเดือนตุลาคม ค.ศ. 2000(Frecon, 2008: 56) และความร่วมมือระหว่างประเทศด้านการต่อต้านอาชญากรรมและการก่อการร้าย ริเริ่มโดยประเทศอินโดนีเซีย เรียกว่า ASEAN Security Community (ASC) อีกทั้งมีการประชุมระหว่างรัฐมนตรีอาเซียนที่เรียกว่า ASEAN Ministerial Meeting on Transnational Crime (AMMTC) วัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่ข่าวที่ทันเหตุการณ์เกี่ยวกับผู้ก่อการร้ายและโจรสลัดคู่ประเทศสมาชิกและสนับสนุนการปราบปรามการก่อการร้ายและส่งผู้ร้ายข้ามแดน เป็นต้น (Geragotelis, 2006: 65-66)

สำหรับระดับรัฐ ประเทศมาเลเซียและประเทศอินโดนีเซียก็มีการกำหนดและดำเนินนโยบายเพื่อปราบปรามการกระทำเยี่ยงโจรสลัดเช่นกัน ทั้งสองประเทศมีนโยบายและตั้งหน่วยงานเพื่อปราบปรามการกระทำเยี่ยงโจรสลัด เช่น ค.ศ. 1934 ประเทศมาเลเซียได้ตั้ง Royal Malaysia Navy (RMN) ทำหน้าที่ปกป้องผลประโยชน์แห่งชาติและดูแลผลประโยชน์บริเวณชายฝั่ง ทะเลอาณาเขต เขตเศรษฐกิจจำเพาะ หมู่เกาะและการขนส่งทางน้ำ (Royal Malaysia Navy, 2010 : online) เช่น คูแลพื้นที่ทางทะเล 1,500 ไมล์จากเหนือสุดของช่องแคบมะละกาไปยังเขตแดนทางใต้ของฟิลิปปินส์และคุ้มกันเรือพาณิชย์ที่เข้ามาจากน่านน้ำของฟิลิปปินส์ เป็นต้น (Geragotelis, 2006: 58) อีกทั้งประเทศมาเลเซียยังตั้งเส้นของสถานีเรดาร์ตามช่องแคบมะละกาเพื่อควบคุมการจราจรและเพื่อป้องกันการกระทำเยี่ยงโจรสลัด(Geragotelis, 2006: 58)

อย่างไรก็ตาม เนื่องจากปัญหาทางภูมิประเทศ ปัญหาทางเศรษฐกิจและการเมืองของประเทศ มาเลเซียทำให้ยังคงมีการกระทำเชิงโจรสลัดที่ทวีความรุนแรงขึ้น ประเทศมาเลเซียจึงได้จัดตั้ง Royal Malaysian Marine Police ใน ค.ศ. 2000 ซึ่งเป็นกองกำลังที่มีหน้าที่ปราบปรามการกระทำเชิงโจรสลัด เพิ่มเรือลาดตระเวนเพื่อปราบปรามการกระทำเชิงโจรสลัดอีก 24 ลำ แต่สถานการณ์การกระทำเชิงโจรสลัดก็ยังไม่ดีขึ้น นำไปสู่ Malaysian Maritime Enforcement Agency (MMEA) ใน ค.ศ. 2004 ซึ่งเป็นหน่วยงานที่รวมหน่วยงานเพื่อปราบปรามการกระทำเชิงโจรสลัดไว้ด้วยกัน จุดประสงค์เพื่อปราบปรามการกระทำเชิงโจรสลัดได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งหน่วยงานนี้ได้เพิ่มเรือและอุปกรณ์ตามลำดับ เช่น ค.ศ. 2005 ประเทศมาเลเซียพยายามซ่อมแซมเรือที่มีอยู่และจัดซื้อเรือลาดตระเวนและฮิลิคอร์ปเตอร์ใหม่ (DefenseNews, 2007: 18 อ้างถึงใน Huang, 2007: 90 อ้างถึงใน King, 2010: 49) จนกระทั่งปี ค.ศ. 2009 MMEA ได้แสดงให้เห็นอย่างชัดเจนถึงความพยายามที่จะปราบปรามการกระทำเชิงโจรสลัด เพราะ MMEA ได้เพิ่มบุคลากรจำนวนรวมสูงสุดถึง 5,000 คน และมีเรือลาดตระเวนจำนวนรวมสูงสุดถึง 60 ลำ เพื่อต่อสู้กับความรุนแรงที่เกิดขึ้นทางทะเลรวมถึงการกระทำเชิงโจรสลัด ราชนาวิของประเทศมาเลเซียใหญ่ขึ้นมาก มีบุคลากรรวมถึง 20,000 (Jane's Information Group, 2009: 8 อ้างถึงใน King, 2010: 33) เป็นต้น

สำหรับประเทศอินโดนีเซีย ได้มีการจัดตั้ง Indonesian Maritime Security Coordination Board (BAKORKAMILA) ใน ค.ศ. 2005 ทำหน้าที่ประสานงานกิจกรรมด้านการปกป้องความมั่นคงทางทะเลและการปฏิบัติการในอาณาเขตทางทะเลของประเทศอินโดนีเซีย (Ho, 2009 อ้างถึงใน King, 2010: 34) อย่างไรก็ตาม ประเทศอินโดนีเซียยังคงประสบปัญหาในการปราบปรามการกระทำเชิงโจรสลัดเรื่อยมา เช่น ขาดงบประมาณ เรือลาดตระเวนและกำลังคนเพื่อปราบปรามการกระทำเชิงโจรสลัด เช่น ใน ค.ศ. 2009 ราชนาวิประเทศอินโดนีเซียได้ประกาศต่อสาธารณชนว่า มีความต้องการเรือลาดตระเวน 262 ลำ เพื่อใช้ลาดตระเวนอาณาเขตทางทะเลของประเทศอินโดนีเซียอย่างเพียงพอ (Jane's Information Group, 2009 อ้างถึงใน King, 2010: 34) เป็นต้น ดังนั้นจะเห็นว่าในระดับรัฐ ประเทศอินโดนีเซียและประเทศมาเลเซียได้กำหนดดำเนินนโยบายเพื่อปราบปรามการกระทำเชิงโจรสลัดแม้จะยังประสบกับปัญหาดังที่กล่าวมาข้างต้นอยู่บ้างก็ตาม

จากข้อมูลข้างต้น ประเด็นสำคัญคือ ปัญหาในการกำหนดนโยบายเพื่อร่วมมือในการปราบปรามโจรสลัดของประเทศมาเลเซียและประเทศอินโดนีเซียในระดับโลก ภูมิภาคหรือแม้กระทั่งระดับรัฐนั้นคือ แม้ทั้งสองประเทศจะมึนโยบายเพื่อปราบปรามการกระทำเยี่ยงโจรสลัดแต่รัฐอธิปไตยทั้งสองจะไม่เข้าร่วมความร่วมมือในระดับโลกและภูมิภาคที่มีเนื้อหาขัดกับอำนาจอธิปไตยและจะเข้าร่วมความร่วมมือที่ไม่ขัดกับอำนาจอธิปไตยของตน เช่น อนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการปราบปรามการกระทำที่ผิดกฎหมายต่อความปลอดภัยของการเดินเรือ ค.ศ. 1988 ที่อนุญาตให้รัฐอื่นสามารถเข้าปราบปรามการกระทำเยี่ยงโจรสลัดในเขตอำนาจอธิปไตยของรัฐที่เข้าร่วมอนุสัญญา ทั้งนี้ประเทศอินโดนีเซียและประเทศมาเลเซียปฏิเสธที่จะเข้าร่วม ในขณะที่ทั้งสองประเทศกลับเข้าร่วมความร่วมมือเพื่อปราบปรามการกระทำเยี่ยงโจรสลัดที่อาเซียนจัดการประชุมที่กัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย วันที่ 17 มิถุนายน ค.ศ. 2002 ซึ่งมีเนื้อหาไม่แทรกแซงอำนาจอธิปไตย เป็นต้น ประเด็นนี้สามารถเข้าใจได้ง่ายเนื่องจากทุกรัฐย่อมหวงแหนอำนาจอธิปไตย แต่ประเด็นเรื่องการกำหนดนโยบายต่างประเทศของทั้งสองประเทศซับซ้อนมากขึ้น เนื่องจากไม่ใช่ข้อตกลงทุกอันที่มีเนื้อหาเคารพต่ออำนาจอธิปไตยแล้วประเทศอินโดนีเซียและประเทศมาเลเซียจะเข้าร่วม เพราะเมื่อปีค.ศ. 2004 เป็นครั้งแรกที่มีข้อเสนอความร่วมมือที่เคารพต่ออำนาจอธิปไตยจากภายนอกประเทศ เพื่อสนับสนุนให้เกิดความร่วมมือเฉพาะระหว่างประเทศอินโดนีเซีย ประเทศมาเลเซีย สิงคโปร์และไทยเพื่อปราบปรามการกระทำเยี่ยงโจรสลัด โดยข้อตกลงนั้นหากพิจารณาจากเนื้อหาไม่กระทบอำนาจอธิปไตย กล่าวคือ ประเทศสหรัฐอเมริกาจัดตั้งและผลักดันให้ประเทศอินโดนีเซีย ประเทศมาเลเซีย สิงคโปร์และไทยเข้าร่วม Regional Maritime Security Initiatives ซึ่งเป็นเครื่องมือเพื่อพัฒนาความร่วมมือด้านความมั่นคงทางทะเลและความพยายามในการต่อต้านการก่อการร้ายในภูมิภาคที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เป็นความร่วมมือที่ค่อนข้างเป็นกลางและใช้ความสมัครใจในการเข้าร่วม สนับสนุนความร่วมมือและให้ข้อมูลเกี่ยวกับความมั่นคงทางทะเลกับประเทศที่สมัครใจเข้าร่วมข้อตกลงดังกล่าว(King 2010: 38) นอกจากนี้ยังให้อำนาจกองกำลังของประเทศสหรัฐอเมริกาเพื่อร่วมมือกับรัฐท้องถิ่นในการติดตามและปราบปรามการกระทำเยี่ยงโจรสลัดและการก่อการร้ายทางทะเล โดยจะเคารพต่ออำนาจอธิปไตยของผู้เข้าร่วม

Regional Maritime Security Initiatives ตามที่ประกาศโดยประเทศสหรัฐอเมริกา นั้นประกอบด้วยเนื้อหาเพื่อปราบปรามการกระทำเยี่ยงโจรสลัดดังนี้: 1) เพิ่มความระมัดระวังและการใช้ข้อมูลร่วมกัน 2) เป็นโครงสร้างในการตัดสินใจอย่างรับผิดชอบ 3) ความสามารถในการปราบปรามทางทะเล; 4) ความมั่นคงในการลาดตระเวน 5) ความร่วมมือระหว่างตัวแทน อย่างไรก็ตามความกังวลของประเทศอินโดนีเซียและประเทศมาเลเซียว่า การเข้าร่วม Regional Maritime Security Initiatives จะกระทบต่ออำนาจอธิปไตยนั้น นายพลโทมัส ฟาร์โก(Thomas Fargo) ซึ่งเป็นผู้เสนอ Regional Maritime Security Initiatives ต่อสภาของสหรัฐอเมริกา ยืนยันว่า Regional Maritime Security Initiatives ไม่ใช่สนธิสัญญา พันธมิตรจะไม่มี การตั้งกองกำลังลาดตระเวนในภูมิภาคแปซิฟิก จะไม่มีประเทศใดทำทลายอำนาจอธิปไตยของรัฐที่เข้าร่วม Regional Maritime Security Initiatives และกิจกรรมของ Regional Maritime Security Initiatives จะเคารพกฎหมายภายในประเทศและกฎหมายระหว่างประเทศ(Morada, 2006:9) อย่างไรก็ตาม สิงคโปร์และไทยเท่านั้นที่ตกลงเข้าร่วม Regional Maritime Security Initiatives ส่วนประเทศอินโดนีเซียและประเทศมาเลเซียซึ่งอยู่ในบริเวณที่เกิดการกระทำเยี่ยงโจรสลัดมากที่สุดในภูมิภาค กลับประกาศไม่เข้าร่วม ด้วยเหตุผลที่ว่า Regional Maritime Security Initiatives กระทบต่ออำนาจอธิปไตยของประเทศตน โดยในค.ศ. 2004 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศของประเทศอินโดนีเซียและประเทศมาเลเซียได้มีการประชุมเพื่อถกเถียงเรื่อง Regional Maritime Security Initiatives ของประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งหลังจากการประชุมในระยะเวลาสั้นๆ ทั้งสองประเทศได้ประกาศว่าไม่เข้าร่วม Regional Maritime Security Initiatives เพราะกระทบอำนาจอธิปไตย ผู้บัญชาการราชนาวีของประเทศอินโดนีเซียประกาศว่า จะมีการจัดตั้งการลาดตระเวนร่วมกันกับประเทศมาเลเซียเพื่อรักษาความปลอดภัยในช่องแคบมะละกา อีกทั้งผู้บัญชาการยังมองว่า การลาดตระเวนของประเทศสหรัฐอเมริกา ไม่มีความจำเป็น อย่างไรก็ตามได้ประกาศอีกว่า ประเทศอินโดนีเซียจะรับความช่วยเหลือจากประเทศสหรัฐอเมริกา ได้แก่ เรื่องการแลกเปลี่ยนทางความรู้ เครื่องมือ และความช่วยเหลือในด้านการฝึกอบรมซึ่งเป็นการช่วยเหลือที่ไม่กระทบต่ออำนาจอธิปไตยของตนเท่านั้น เป็นต้น อย่างไรก็ตามหากพิจารณาข้อตกลงใน Regional Maritime Security Initiatives จะเห็นว่า การเข้าร่วม Regional Maritime Security Initiatives ไม่ละเมิดอำนาจอธิปไตยของประเทศอินโดนีเซียและประเทศมาเลเซีย อีกทั้งยังช่วยสนับสนุนเรื่อง

งบประมาณในการปราบปรามโจรสลัดของทั้งสองประเทศ แต่ประเทศอินโดนีเซียและประเทศมาเลเซียก็ไม่เข้าร่วมRegional Maritime Security Initiatives ดังนั้น เมื่อปัจจัยภายนอกผลักดันให้ทั้งสองประเทศเข้าร่วมRegional Maritime Security Initiatives จึงสนใจศึกษาว่า ปัจจัยภายในส่งผลต่อการดำเนินนโยบายต่างประเทศกรณีการปราบปรามโจรสลัดของประเทศอินโดนีเซียและประเทศมาเลเซียอย่างไร

การศึกษาคั้งนี้จะวิเคราะห์โดยใช้กรอบแนวคิดทฤษฎีความเกี่ยวพัน(linkage theory) โดยจะนำมาวิเคราะห์ปัจจัยภายในที่ส่งผลต่อการดำเนินนโยบายต่างประเทศ กรณีการปราบปรามโจรสลัดของประเทศอินโดนีเซียและประเทศมาเลเซีย ดังนี้

ทฤษฎีความเกี่ยวพัน(linkage theory)กล่าวถึง การพิจารณาการกำหนดนโยบายต่างประเทศของรัฐจะต้องคำนึงถึงความเกี่ยวพันกันระหว่างปัจจัยภายในประเทศและปัจจัยภายนอกประเทศ โดยวิเคราะห์จากความสัมพันธ์กันระหว่างปัจจัยภายใน(internal factors)ของหน่วยการเมืองภายในประเทศ (polity) กับระบบภายนอก (external environment) โดยปัจจัยภายใน(internal factors) ของหน่วยการเมืองประกอบไปด้วย (1) ผู้แสดง (actors) ได้แก่ กลุ่มผู้นำ พรรคการเมือง กลุ่มผลประโยชน์ ข้าราชการ ทหาร ฯลฯ (2) ทักษะคติ (attitude) ได้แก่ อุดมการณ์ วัฒนธรรมทางการเมือง มติมหาชน ฯลฯ (3) สถาบัน(institutions) ได้แก่ สถาบันทางการเมือง สถาบันข้าราชการ สถาบันทหาร ระบบพรรคการเมือง ระบบการสื่อสาร ฯลฯ และ (4) กระบวนการ (process) นอกจากนี้ปัจจัยภายในยังสามารถแบ่งได้ตามประเภทดังนี้ (1) ปัจจัยทางการเมือง (2) ปัจจัยทางเศรษฐกิจ (3) ปัจจัยทางสังคม (4) ปัจจัยทางภูมิศาสตร์ และ (5) ปัจจัยทางประวัติศาสตร์ ในขณะที่ปัจจัยภายนอก(external factors)นั้นสามารถแบ่งได้เป็น 6 ประเภทคือ (1) สภาวะแวดล้อมประชิด (contiguous environment) หมายถึงกลุ่มของหน่วยการเมืองที่ตั้งอยู่รายรอบหน่วยการเมืองหนึ่ง (2) สภาวะแวดล้อมภูมิภาค (regional environment) หมายถึงกลุ่มของหน่วยการเมืองที่ตั้งอยู่ในภูมิภาคเดียวกับหน่วยการเมืองหนึ่งๆ (3) สภาวะแวดล้อมสงครามเย็น (cold war environment) หมายถึงรูปแบบลักษณะที่เป็นผลมาจากการแข่งขันของมหาอำนาจ (4) สภาวะแวดล้อมด้านเชื้อชาติ (racial environment) หมายถึงความสัมพันธ์ระหว่างเชื้อชาติต่างๆ (5) สภาวะแวดล้อมด้านทรัพยากร หมายถึงสภาพการณ์ทางเศรษฐกิจ และ (6) สภาวะแวดล้อมด้านองค์การ

(organizational environment) หมายถึงองค์การระหว่างประเทศและสถาบันระหว่างประเทศที่ตั้งขึ้นโดยประเทศต่างๆ

ทั้งนี้ปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกจะผ่านกระบวนการเกี่ยวพัน (linkage processes) ที่เริ่มจากความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยนำเข้า (inputs) และปัจจัยส่งออก (outputs) ของทั้งหน่วยการเมืองภายในและระบบภายนอก สามารถแบ่งได้เป็น 3 ลักษณะคือ (1) กระบวนการแทรกแซง (penetrative process) หมายถึง การที่หน่วยการเมืองหนึ่งเข้าไปมีส่วนร่วมในกระบวนการทางการเมืองของอีกหน่วยการเมืองหนึ่ง (2) กระบวนการตอบโต้ (reactive process) หมายถึง ปฏิกริยาที่เกิดขึ้นโดยหน่วยการเมืองหลังเพื่อตอบสนองต่อพฤติกรรมของหน่วยการเมืองแรก และ (3) กระบวนการเลียนแบบ (emulative process) หมายถึง การที่หน่วยการเมืองหนึ่งรับรู้กิจกรรมของอีกหน่วยการเมืองหนึ่งแล้วพยายามลอกเลียนแบบกิจกรรมดังกล่าว

จากทฤษฎีการเมืองเกี่ยวพันข้างต้น ปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกประเทศนั้นมีความเกี่ยวข้องและกระทบกันซึ่งสามารถนำมาวิเคราะห์การศึกษานี้ คือ แม้จะมีความพยายามผลักดันให้เกิดความร่วมมือจากทั้งระดับโลกและภูมิภาค เช่น องค์การเดินเรือทะเลระหว่างประเทศ (International Maritime Organization : IMO) ได้จัดให้มี อนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการปราบปรามการกระทำที่ผิดกฎหมายต่อความปลอดภัยของการเดินเรือ ค.ศ. 1988 (IMO's 1988 Convention for the Suppression of Unlawful Acts against the Safety of Maritime Navigation: SUA)(Geragotelis, 2006: 52) แต่อนุสัญญานี้ไม่ได้รับความสนใจจากประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ จากตัวอย่างจึงอาจสรุปว่า แม้ความพยายามในระดับโลกซึ่งเป็นปัจจัยภายนอกประเทศเพื่อพยายามปราบปรามการกระทำเยี่ยงโจรสลัดที่เกิดขึ้นมากที่สุดในโลก ซึ่งเกิดบริเวณประเทศอินโดนีเซียและประเทศมาเลเซียนั้นมีขึ้นจริงแต่ถ้าไม่ได้รับการยอมรับจากประเทศเจ้าของเขตอำนาจที่เกิดการกระทำเยี่ยงโจรสลัดซึ่งถือเป็นปัจจัยภายในประเทศ เนื่องจากทั้งสองประเทศมีการกำหนดนโยบายต่างประเทศโดยค่านึงว่ากระทบต่ออำนาจอธิปไตยหรือไม่ ดังที่กล่าวไว้ข้างต้น ก็ย่อมส่งผลให้ความร่วมมือในระดับโลกเพื่อปราบปรามโจรสลัดในเขตอำนาจของทั้งสองประเทศไม่ประสบความสำเร็จนั่นเอง

ดังนั้นการพิจารณาทั้งปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกประเทศเพื่อใช้ในการปราบปราม การกระทำเยี่ยงโจรสลัดนั้นจึงมีความสำคัญตามทฤษฎีความเกี่ยวพัน (linkage theory) อีกทั้งจะ เห็นได้ว่า ในระดับโลกและระดับภูมิภาคซึ่งถือเป็นปัจจัยภายนอก ล้วนพยายามก่อให้เกิดความ ร่วมมือเพื่อจัดการการกระทำเยี่ยงโจรสลัดทั้งสิ้น แต่อุปสรรคส่วนใหญ่ตามที่ได้กล่าวมาข้างต้น จะเกิดขึ้นที่ปัจจัยภายในประเทศนั้นคือ การกำหนดนโยบายต่างประเทศของประเทศอินโดนีเซีย และประเทศมาเลเซียนั่นเอง โดยในการศึกษาครั้งนี้จะวิเคราะห์กรณีการกำหนดนโยบาย ต่างประเทศที่ไม่เข้าร่วมRegional Maritime Security Initiatives เพราะเป็นข้อตกลงที่สนับสนุน การปราบปรามการกระทำเยี่ยงโจรสลัดที่ถูกเสนอเป็นครั้งแรกให้กับประเทศอินโดนีเซีย ประเทศ มาเลเซีย สิงคโปร์และไทย ซึ่งถือเป็นประเทศที่อยู่ในพื้นที่ทางทะเลที่เกิดการกระทำเยี่ยงโจรสลัด มากที่สุด และทั้งที่ข้อตกลงRegional Maritime Security Initiatives ที่ถูกเสนอโดยสหรัฐอเมริกา จะไม่ได้มีเนื้อความที่ถูกเขียนไว้ในข้อตกลงว่าจะเมิดอำนาจอธิปไตยของประเทศอินโดนีเซียและ ประเทศมาเลเซีย แต่ทั้งสองประเทศก็ปฏิเสธที่จะไม่เข้าร่วมRegional Maritime Security Initiatives ด้วยเหตุผลที่ว่าข้อตกลงดังกล่าวจะเมิดอำนาจอธิปไตยดังได้กล่าวไว้ข้างต้น

ฉะนั้นตามทฤษฎีความเกี่ยวพัน(linkage theory) เมื่อปัจจัยภายนอกทั้งในระดับโลกและ ระดับภูมิภาคเอื้อต่อการกำหนดนโยบายเพื่อปราบปรามการกระทำเยี่ยงโจรสลัด มีการผลักดันให้ เกิด Regional Maritime Security Initiatives ขึ้น จึงต้องมาพิจารณาปัจจัยภายในประเทศของ อินโดนีเซียและประเทศมาเลเซียเองว่ามีปัจจัยภายในรัฐอะไรที่ส่งผลต่อการกำหนดนโยบาย ต่างประเทศของประเทศมาเลเซียและประเทศอินโดนีเซีย อย่างไรก็ตาม แม้ปัจจัยภายในตาม แนวคิดเกี่ยวพันจะมีหลายแบบ ทั้งเรื่องปัจจัยที่เป็นการเมืองและไม่ใชการเมืองดังที่กล่าวไว้ ข้างต้น แต่การศึกษาครั้งนี้จะศึกษาเฉพาะปัจจัยภายในที่เป็นเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ตั้งแต่ หลังได้รับเอกราชของประเทศอินโดนีเซียและมาเลเซีย ซึ่งจะวิเคราะห์ให้เห็นอิทธิพลในการ กำหนดนโยบายต่างประเทศเพื่อเข้าร่วม Regional Maritime Security Initiativesของรัฐสภาและ คณะรัฐมนตรีสมัยมหาเธร์ บิน โมฮัมหมัดในช่วงค.ศ. 1981 – 31 ตุลาคม ค.ศ. 2003 และ อับดุล ล่าห์ อาหมัด บาดาวี(Abdullah bin Haji Ahmad Badawi) ในช่วงวันที่ 31 ตุลาคม ค.ศ. 2003 – 3 เมษายน ค.ศ. 2009 และกลุ่มที่มีอำนาจอิสระหลายกลุ่มในรัฐสภาและคณะรัฐมนตรีของประเทศ อินโดนีเซียในสมัยเมกาวาตี ซูการ์โนบุตรี(Megawati Soekarnoputri) ในช่วง 23 กรกฎาคม ค.ศ.

2001 - 20 ตุลาคม ค.ศ. 2004 โดยจะเปรียบเทียบระหว่างประเทศอินโดนีเซียและประเทศมาเลเซียเพื่อชี้ถึงความคล้ายคลึงและความแตกต่างของผลกระทบของปัจจัยภายในประเทศทางด้าน เศรษฐกิจ การเมือง และสังคมของทั้งสองประเทศต่อการกำหนดนโยบายต่างประเทศที่ปฏิเษรการเข้าร่วม Regional Maritime Security Initiatives โดยการศึกษาครั้งนี้จะทำให้เกิดความเข้าใจในการกำหนดนโยบายต่างประเทศของประเทศอินโดนีเซียและประเทศมาเลเซีย นำไปสู่การพัฒนาความร่วมมือกับต่างชาติเพื่อปราบปรามการกระทำเยี่ยงโจรสลัดในภูมิภาคนี้ต่อไป

ดังนั้นตามที่ได้กล่าวมาข้างต้น ผู้ศึกษาจึงได้อาศัยทฤษฎีความเกี่ยวพัน (linkage theory) ในการอ้างอิงวิเคราะห์ว่า ปัจจัยภายในส่งผลต่อการดำเนินนโยบายต่างประเทศ เรื่อง การปราบปรามการกระทำเยี่ยงโจรสลัด กรณีการไม่เข้าร่วม Regional Maritime Security Initiatives ของประเทศอินโดนีเซียและประเทศมาเลเซียอย่างไร ดังที่ได้กล่าวถึงมาเป็นประเด็นหลักในการทำวิจัยภาคนิพนธ์ครั้งนี้

2. คำถามในการศึกษา

ปัจจัยภายในของประเทศอินโดนีเซียและประเทศมาเลเซียส่งผลต่อการกำหนดนโยบายต่างประเทศเรื่อง การปราบปรามการกระทำเยี่ยงโจรสลัดอย่างไร

3. วัตถุประสงค์

3.1 เพื่อศึกษาปัจจัยภายในประเทศของประเทศอินโดนีเซียและประเทศมาเลเซียว่าส่งผลกระทบต่อ การกำหนดนโยบายต่างประเทศเรื่องความร่วมมือเพื่อปราบปรามโจรสลัดในเขตอำนาจรัฐของทั้งสองประเทศนี้ได้อย่างไร

3.2 ศึกษาเปรียบเทียบแนวทางของประเทศอินโดนีเซียและประเทศมาเลเซียในการปราบปรามโจรสลัดในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

4. สมมติฐาน

ปัจจัยภายในประเทศมีผลต่อการกำหนดนโยบายต่างประเทศเรื่องการปราบปรามการกระทำเยี่ยงโจรสลัดของประเทศอินโดนีเซียและประเทศมาเลเซีย

5. วรรณกรรมวิจารณ์

5.1 โจรสลัด

5.1.1 คำจำกัดความและรูปแบบของโจรสลัด

การให้ความหมายโจรสลัดเป็นปัญหาหนึ่งที่มีความสำคัญ เนื่องจากปัจจุบันมีการให้ความหมายต่างกันและรัฐก็นำความหมายที่ต่างกันนั้นมาใช้ในการพิจารณาและปราบปราม โจรสลัด ทำให้เป็นอุปสรรคต่อความร่วมมือเพื่อปราบปรามการกระทำเชิงโจรสลัดในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในทางปฏิบัติ งานเขียนเกี่ยวกับความหมายและรูปแบบของโจรสลัดมีจำนวนมากซึ่งส่วนใหญ่เขียนโดยชาวต่างประเทศ ในที่นี้จะแบ่งการพิจารณาดังนี้

1) คำจำกัดความของโจรสลัด การศึกษาเรื่องโจรสลัดในประเทศไทยยังมีไม่มากนัก งานเขียนที่เป็นภาษาไทยและเขียนโดยนักวิชาการไทยจึงมีจำนวนน้อยมากและศึกษาในขอบเขตที่จำกัดเช่น หนังสือเรื่อง ปัญหากฎหมายว่าด้วยการปราบปรามโจรสลัดของสมเจตน์มงคลหัตถ์(2536)ซึ่งเน้นการศึกษารอบกฎหมายเกี่ยวกับปราบปรามโจรสลัด ได้แบ่งความหมายของโจรสลัดซึ่งเห็นได้ชัดว่า สมเจตน์อิงกับการให้ความหมายโจรสลัดตามหลักกฎหมายทะเลจาก ผลการประชุมสหประชาชาติ ค.ศ. 1983 กล่าวคือ เน้นว่าโจรสลัดคือ การกระทำที่เกิดขึ้นภายในทะเลหลวงและต้องไม่อยู่ในเขตอำนาจของรัฐใดรัฐหนึ่ง ทั้งนี้สมเจตน์ได้แบ่งความหมายของโจรสลัดไว้สามแบบดังนี้

ก) การกระทำอันเป็นโจรสลัดตามกฎหมายระหว่างประเทศดั้งเดิม ซึ่งเน้นว่า โจรสลัดเกิดขึ้นเฉพาะในทะเลหลวง รัฐต่างๆมีสิทธิในการปราบปรามโจรสลัดแต่รัฐเจ้าของสัญชาติของเรือหรือสัญชาติของโจรสลัดไม่สามารถอ้างสิทธิเพื่อคุ้มครองโจรสลัดและเรือของโจรสลัดเหล่านั้นได้

ข) ความหมายอย่างแคบ คือ การปล้นทรัพย์ในทะเลหลวง ถ้าปล้นในเขตพื้นที่ของรัฐใด รัฐเจ้าของอำนาจอ้างก็มีสิทธิจัดการกับการปล้นในทะเลในเขตอำนาจของรัฐตนตามกฎหมายภายใน

ค) ความหมายอย่างกว้าง คือ ไม่เน้นว่าต้องมีเจตนาปล้นเท่านั้นแต่ถ้าหากกระทำความรุนแรงเกิดแก่เรืออีกลำหนึ่งแม้จะไม่มีเจตนาปล้นก็สามารถเป็นโจรสลัดได้ นอกจากนี้ สมเจตน์(2536) ซึ่งให้เห็นถึงสิทธิของรัฐเจ้าของอาณาเขต กล่าวคือ หากโจรสลัดเกิดในเขตอำนาจของรัฐใดและรัฐนั้นอ่อนแอไม่สามารถจัดการได้ รัฐอื่นจะสามารถเข้าไปจัดการโจรสลัดภายในเขตอำนาจของรัฐอื่นได้ก็ต่อเมื่อรัฐเจ้าของเขตอำนาจรัฐนั้นร้องขอเท่านั้น (Greig, 1976: 332)

อย่างไรก็ตามงานเขียนเกี่ยวกับโจรสลัดของต่างประเทศส่วนใหญ่ประกอบด้วยสองทัศนะคือ ทั้งมองว่าโจรสลัดเกิดได้ทั้งในทะเลหลวงและในเขตอำนาจของรัฐ ในที่นี้จะยกมาเพียงประเด็นความหมายที่มีความสำคัญและยังคงเป็นประเด็นถกเถียงในวงวิชาการตะวันตก เช่น หนังสือเรื่อง Piracy, Maritime Terrorism and Securing the Malacca Straits ของ Ong-Webb(2006)และหนังสือเรื่อง Maritime Security in Southeast Asia ของ Guan และ Skogan(2007)งานเขียนทั้งสองเล่มได้วิเคราะห์ความหมายของโจรสลัดไว้เหมือนกันคือ ต่างชี้ให้เห็นถึงการให้ความหมายโจรสลัดที่ต่างกันระหว่างความหมายที่มาจาก องค์การกิจการทางทะเลระหว่างประเทศ(International Maritime Organization : IMO)และองค์กรเดินเรือระหว่างประเทศ(International Maritime Bureau:IMB)ซึ่งความหมายขององค์กรเดินเรือระหว่างประเทศนั้นกว้างขวางมากกว่าองค์การกิจการทางทะเลระหว่างประเทศคือ องค์กรเดินเรือระหว่างประเทศเห็นว่า โจรสลัดนั้นสามารถเกิดได้ในทุกที่ไม่เพียงในทะเลหลวงเท่านั้น แต่ความหมายตามองค์กรเดินเรือระหว่างประเทศไม่ได้รับการยอมรับว่าเป็นกฎหมายระหว่างประเทศ อย่างไรก็ตามความหมายของโจรสลัดที่บัญญัติโดยองค์กรทั้งสองมีดังนี้

องค์การเดินเรือทะเลระหว่างประเทศได้ให้ความหมายโจรสลัดว่า การกระทำต้องอยู่ในทะเลหลวงนอกเขตอำนาจของรัฐ การโจมตีโดยใช้อาวุธต่อเรือในขอบเขตทางทะเลของรัฐมิใช่การกระทำโดยโจรสลัดและต้องไม่รวมการก่อการร้าย ทั้งนี้ต้องประกอบไปด้วยเรือสองลำ คือเรือที่เป็นโจรสลัดและเรือที่ถูกโจมตี และไม่รวมการโจมตีโดยเรือเอกชนซึ่งรัฐจ้างมาเพื่อเป็นเรือรบออกลาดตระเวน หรือการโจมตีโดยทหารเรือ ในขณะที่ความหมายขององค์กรเดินเรือระหว่างประเทศนั้นมีความกว้างกว่า กล่าวคือ โจรสลัดไม่ได้แค่เกิดขึ้นในทะเลหลวงอย่างเดียว และการโจมตีจากท่าเรือก็เรียกได้ว่าเป็นโจรสลัดได้เช่นกัน อีกทั้งไม่จำเป็นต้องมีเรือสองลำ

นอกจากการโต้แย้งในเรื่องความหมายของโจรสลัดแล้ว การแยกระหว่างโจรสลัดกับกลุ่มก่อการร้ายเป็นอีกประเด็นหนึ่งที่มีการโต้แย้งกันมาก ในขณะทำงานเขียนเรื่อง Piracy and Terrorism in Southeast Asia: Similarities, Differences and their Implications ของValencia (2005) เสนอว่าโจรสลัดนั้นต่างกับกลุ่มก่อการร้าย เช่น การกระทำของโจรสลัดเป็นไปเพื่อเป้าหมายส่วนตัว เพื่อการปล้นทรัพย์และไม่ต้องการเป็นที่สนใจของสาธารณชน ขณะที่การกระทำของกลุ่มก่อการร้ายอยู่บนพื้นฐานของหลักศาสนาและการเมือง เป้าหมายไม่ใช่เพียงแค่ผลประโยชน์ส่วนตัว กลุ่มก่อการร้ายต้องการเป็นที่สนใจและมีการกระทำที่รุนแรง อย่างไรก็ตามการแบ่งความต่างระหว่างโจรสลัดกับกลุ่มก่อการร้ายดังกล่าวกลับถูกคัดค้านโดยOng(2006)ในงานเรื่อง Ship's Can Be Dangerous, Too: Coupling Piracy and Terrorism in Southeast Asia's Maritime Security Framework ซึ่งOngโต้แย้งงานของValenciaว่า เงื่อนไขว่าโจรสลัดต้องทำเพื่อประโยชน์ส่วนตัวนั้นมันคลุมเคลือเกินไป และกฎหมายทะเลก็ไม่ได้แบ่งแยกให้ชัดเจนในเรื่องนี้

5.1.2. รูปแบบของโจรสลัด ถูกจัดไว้หลายประเภท ขึ้นอยู่กับหลักเกณฑ์ที่เลือกใช้ ดังจะเห็นได้จากงานเรื่อง An Overview on Piracy Problems ของ Abhyankarซึ่งมองว่าการพิจารณา รูปแบบของโจรสลัดบางครั้งขึ้นอยู่กับสภาพของท้องถิ่น เป้าหมาย ความสามารถของโจรสลัดและภูมิศาสตร์ เช่น โจรสลัดไม่ค่อยเกิดขึ้นในทะเลหลวงเนื่องจากอยู่ห่างไกลถ้าจะโจมตีต้องใช้อุปกรณ์และเทคโนโลยีสูง ขณะที่บริเวณที่เป็นเกาะแก่งกลับเกิดการโจมตีของโจรสลัดสูงเนื่องจากโจรสลัดสามารถหลบซ่อนตามเกาะแก่งเหล่านั้นได้ อีกทั้งการที่เรือต่างๆต้องชะลอความเร็วนั้นเปิดโอกาสให้โจรสลัดปฏิบัติการได้ง่าย

ดังนั้นการโต้แย้งเรื่องความหมายของโจรสลัดและรูปแบบของโจรสลัด รวมถึงความต่างระหว่างโจรสลัดกับกลุ่มก่อการร้ายที่ยังมีอยู่เป็นจำนวนมากนี้ การโต้แย้งเหล่านี้สะท้อนให้เห็นว่า ปัญหาเรื่องโจรสลัดที่ทวีความรุนแรงมากขึ้นและส่งผลให้นักวิชาการและฝ่ายต่างๆเช่น องค์กรเดินเรือระหว่างประเทศพยายามสร้างความหมายของโจรสลัดให้ครอบคลุมและสามารถนำไปใช้ได้ ในทางปฏิบัติเพื่อจะแก้การกระทำเยี่ยงโจรสลัดได้ในท้ายที่สุด

5.2 การปราบปรามโจรสลัดในประเทศอินโดนีเซียและประเทศมาเลเซีย

5.2.1 การจัดการโจรสลัดในประเทศอินโดนีเซียและประเทศมาเลเซียในระดับโลก

หากพิจารณาในระดับโลกจะเห็นว่า มีความพยายามอย่างสูงในการหาแนวทางปราบปราม การกระทำเยี่ยงโจรสลัด โดยการจัดตั้งความร่วมมือ ข้อตกลง สนธิสัญญาขึ้นระหว่างกัน ยกตัวอย่าง เช่น องค์การเดินเรือทะเลระหว่างประเทศ(International Maritime Organization : IMO) ได้จัดให้มี IMO's 1988 Convention for the Suppression of Unlawful Acts against the Safety of Maritime Navigation (SUA)(Geragotelis, 2006: 52) สารสำคัญของสนธิสัญญานี้คือ รัฐอื่นสามารถเข้าไป จัดการกับโจรสลัดในเขตอำนาจของรัฐที่ให้สัตยาบันได้ แต่IMO's 1988 Convention for the Suppression of Unlawful Acts against the Safety of Maritime Navigation(SUA)ไม่ได้รับความ สนใจจากประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ จะเห็นได้จากมีเพียง 5 ประเทศของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่ให้สัตยาบันต่อสนธิสัญญานี้ คือ บรูไน พม่า ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์และเวียดนาม

อย่างไรก็ตามมีปัจจัยหลายอย่างที่ส่งผลให้รัฐไม่เข้าร่วมความร่วมมือเพื่อปราบปรามปัญหา โจรสลัดในระดับโลก สำหรับปัญหาของประเทศที่มักไม่ร่วมมือเพื่อจัดการ การกระทำเยี่ยงโจรสลัด นั้นมักอ้างเหตุผลต่างๆเช่น มีงบประมาณน้อยในการจัดการ การกระทำเยี่ยงโจรสลัด ปัญหา ภายในประเทศ การคำนึงถึงอำนาจอธิปไตย หวาดกลัวต่อการแทรกแซงจากรัฐอื่น เป็นต้น ในทาง ตรงกันข้าม ประเทศที่ได้รับผลประโยชน์จากการเดินเรือมักจะใส่ใจกับการกระทำเยี่ยงโจรสลัดเช่น สิงคโปร์ ญี่ปุ่น ประเทศสหรัฐอเมริกาพยายามจัดข้อตกลง สนธิสัญญา การประชุม ความร่วมมือ ต่างๆ รวมถึงการแทรกแซงประเทศอื่นเพื่อปราบปรามการกระทำเยี่ยงโจรสลัด เช่นการพยายามให้ ประเทศต่างๆร่วมลงนามข้อตกลงSUAเกี่ยวกับ ถ้าโจรสลัดจู่โจมในทะเลอาณาเขตหรือน่านน้ำของ ประเทศใด ชาติอื่นๆสามารถเข้าไปช่วยเหลือได้อย่างกรณี ขณะที่รัฐเจ้าของเขตอำนาจมองว่าอาจ ลูก้าต่ออำนาจอธิปไตยและไม่ยอมให้สัตยาบันต่อสนธิสัญญาดังกล่าว

5.2.2 การดำเนินนโยบายต่างประเทศของประเทศอินโดนีเซียและประเทศมาเลเซียเพื่อ ปราบปรามโจรสลัด

ในปัจจุบันประเทศทั่วโลกต่างให้ความสำคัญกับการกระทำเยี่ยงโจรสลัดในประเทศ อินโดนีเซียและประเทศมาเลเซียเป็นอย่างมากเนื่องจากการกระทำเยี่ยงโจรสลัดในบริเวณนี้มีความ รุนแรงเพิ่มขึ้นและส่งผลกระทบต่อทางด้านเศรษฐกิจของภาครัฐและเอกชน การเมืองและความ มั่นคงของประเทศต่างๆทั่วโลก อย่างไรก็ตามเนื่องจากโจรสลัดนี้เกี่ยวข้องกับหลายประเด็นทั้ง

ทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและการเมืองของทั้งการเมืองภายในประเทศและการเมืองระหว่างประเทศ ดังนั้นการจัดการปัญหาต้องใช้การจัดการที่เกิดจากการเชื่อมโยงกันระหว่างปัจจัยภายนอกประเทศ และภายในของประเทศอินโดนีเซียและประเทศมาเลเซีย ซึ่งหนังสือเกี่ยวกับประเด็นปัจจัยในการดำเนินนโยบายต่างประเทศในการจัดการโจรสลัดภายในเขตอำนาจของประเทศอินโดนีเซียและประเทศส่วนใหญ่จะกล่าวถึง การที่ทั้งสองประเทศนี้มีความพยายามและมีนโยบายร่วมมือกับต่างประเทศเพื่อจัดการการกระทำเยี่ยงโจรสลัดแต่ในทางปฏิบัติไม่เกิดผลสำเร็จ ซึ่งสามารถพิจารณาได้ดังนี้

งานเขียนในส่วนที่เสนอ นโยบายและผลงานของประเทศอินโดนีเซียและประเทศมาเลเซีย ต่อการจัดการการกระทำเยี่ยงโจรสลัดนั้นมักจะแสดงให้เห็นถึงผลงานและพัฒนาการของการกำหนดนโยบายของทั้งสองประเทศในการจัดการการกระทำเยี่ยงโจรสลัดในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ แต่ในขณะเดียวกันก็แสดงให้เห็นว่า นโยบายต่างๆที่ถูกกำหนดขึ้นนั้นมักไม่ได้ผลในทางปฏิบัติ ดังเช่น งานของDerek Johnson และMark Valencia(2005)เรื่อง Piracy in Southeast Asia : Status, Issues, and Responsesชี้ให้เห็นว่า ประเทศมาเลเซียภายใต้อาเซียนมีนโยบายสนับสนุนการจัดการการกระทำเยี่ยงโจรสลัดโดยการจัดการประชุมที่กัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย วันที่ 17 มิถุนายน ค.ศ. 2002 ในครั้งนั้น ได้มีความตกลงร่วมกันเพื่อปราบปรามการกระทำเยี่ยงโจรสลัด เช่น เรื่องการบังคับใช้ตามกฎหมายเกี่ยวกับโจรสลัด การแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างกัน การฝึกอบรมเพื่อปราบปรามโจรสลัด สร้างระบบและความร่วมมือกับประเทศนอกภูมิภาคเพื่อจัดการการกระทำเยี่ยงโจรสลัดอย่างมีประสิทธิภาพแต่ยังไม่ได้นำไปใช้ในทางปฏิบัติมากนัก การวิเคราะห์ของDerek Johnson และMark Valencia(2005)นั้นสอดคล้องกับ งานเรื่อง The Resurgence of Sea Piracy in Southeast Asia ของEric Frecon(2008) อย่างมากคือ Eric Frecon ยกข้อสนับสนุนว่าประเทศมาเลเซียและประเทศอินโดนีเซียมีนโยบายให้ความสำคัญต่อประเด็นความมั่นคงและการปราบปรามการกระทำเยี่ยงโจรสลัดมาก โดยยกตัวอย่างความพยายามของประเทศมาเลเซีย โดยการที่นายDatuk Seri Syed Hamid Albar รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศของประเทศมาเลเซีย พยายามผลักดันให้เกิดความร่วมมือในอาเซียน โดยมีเงื่อนไข ไม่แทรกแซงกิจการภายในของประเทศอื่น การประเทศอินโดนีเซียซึ่งประสบปัญหาเศรษฐกิจได้เพิ่มงบประมาณเพื่อการป้องกันทางทะเลนับแต่ปี 1990 นอกจากนี้ยังมีการพยายามร่วมมือกันเพื่อแก้ปัญหาโจรสลัดในเอเชีย

ตะวันออกเฉียงใต้โดยผ่านเวทีการประชุมอาเซียนว่าด้วยความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคงในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก(ASEAN Regional Forum: ARF)เช่น การประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียน ครั้งที่ 31 และครั้งที่ 32 ประเด็นสำคัญของการประชุมครั้งนี้คือ การต่อต้านอาชญากรรมทั้งทางทะเลและด้านอื่น รวมทั้งร่วมกันแสวงหามาตรการเพื่อต่อสู้กับโจรสลัดของรัฐชายฝั่งในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ซึ่งจัดขึ้นที่ประเทศไทยและประเทศมาเลเซียในเดือนตุลาคม ค.ศ. 2000 งานเหล่านี้สอดคล้องกับวิทยานิพนธ์เรื่อง Sea Piracy in Southeast Asia : Implications for Countering Maritime Terrorism in the United States ของ John Michael Lewis Geragotelis (2006) ซึ่งนอกจากจะสนับสนุนว่าอาเซียนพยายามก่อให้เกิดความร่วมมือผ่านการประชุมอาเซียนว่าด้วยความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคงในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิกGeragotelisยังเน้นถึงความร่วมมือระหว่างประเทศสมาชิกอีกหลายด้านเช่น การต่อต้านอาชญากรรมและการก่อการร้ายริเริ่มโดยประเทศอินโดนีเซีย เรียกว่า ASEAN Security Community (ASC) อีกทั้งมีการประชุมระหว่างรัฐมนตรีอาเซียนที่เรียกว่า ASEAN Ministerial Meeting on Transnational Crime(AMMTC) วัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่ข่าวที่ทันเหตุการณ์เกี่ยวกับผู้ก่อการร้ายและโจรสลัดคู่ประเทศสมาชิก และสนับสนุนการปราบปรามการก่อการร้ายและส่งผู้ร้ายข้ามแดน นอกจากนี้ งานเรื่องContemporary Maritime Piracy in Southeast Asiaของ Adam J. Young (2007)ยังได้เสนอว่าอาเซียนจะบรรลุการแก้ปัญหาการกระทำร้ายโจรสลัดระหว่างกันได้ จะต้องสร้างนโยบาย พัฒนาโครงสร้างภายในรัฐ การเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับโจรสลัด และที่สำคัญคือ การสร้างความมั่นคงภายในชาติให้เกิดขึ้น รวมทั้งสนับสนุนให้เกิดความร่วมมือในการช่วยเหลือเรื่องเงินทุนและวิชาการระหว่างกันเพื่อแก้ปัญหาการกระทำร้ายโจรสลัดซึ่ง Young ชี้ให้เห็นว่าการช่วยเหลือในลักษณะนี้จะนำไปสู่ความร่วมมือได้มากที่สุด อย่างไรก็ตามงานเขียนทุกเล่มกล่าวถึงแต่เพียงนโยบายที่พยายามสร้างขึ้นของสองประเทศนี้ แต่ในการดำเนินนโยบายในทางปฏิบัติยังไม่มีการกล่าวถึงมากนัก และหากกล่าวถึงส่วนใหญ่ทุกงานจะมองว่าข้อตกลงต่างๆที่เกิดขึ้นไม่ค่อยถูกนำไปปฏิบัติจากประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยเฉพาะประเทศอินโดนีเซียและประเทศมาเลเซียเช่นงานของงานเรื่อง The Resurgence of Sea Piracy in Southeast Asia ของEric Frecon(2008) ที่นโยบายที่เกิดขึ้นเพื่อปราบปรามโจรสลัดนั้นไม่ประสบความสำเร็จมากนักเนื่องจากปัจจัยภายในหลายประการเช่น การหวงแหนอำนาจอหิปปิไทย

ความแข็งแกร่งของโจรสลัดที่มีพัฒนาการตามประวัติศาสตร์ของประเทศอินโดนีเซียและประเทศมาเลเซียมายาวนานตั้งแต่ก่อนยุคอาณานิคมจักรวรรดิวิชัย เป็นต้น

5.2.3 ปัจจัยภายในของประเทศอินโดนีเซียและประเทศมาเลเซียที่มีผลต่อการกำหนดนโยบายของประเทศเพื่อจัดการการกระทำเยี่ยงโจรสลัด

จากปัจจัยต่างๆ ส่งผลสืบเนื่องต่อความร่วมมือในระดับโลกเพื่อปราบปรามการกระทำเยี่ยงโจรสลัดจึงไม่สำเร็จเท่าใดนัก เมื่อความร่วมมือในระดับโลกเพื่อปราบปรามการกระทำเยี่ยงโจรสลัดไม่ประสบความสำเร็จ ดังนั้นปัจจัยภายในของประเทศอินโดนีเซียและประเทศมาเลเซียที่เป็นบริเวณที่มีการกระทำเยี่ยงโจรสลัดมากที่สุดในโลกจึงเข้ามามีบทบาทสำคัญในการปราบปรามปัญหา งานเขียนเกี่ยวกับปัจจัยภายในกับการจัดการการกระทำเยี่ยงโจรสลัดนั้นสามารถพิจารณาได้ดังนี้

ปัจจัยภายในส่วนใหญ่ของการจัดการการกระทำเยี่ยงโจรสลัดของประเทศอินโดนีเซียและประเทศมาเลเซีย นั่นคือ การหวงแหนอำนาจอธิปไตยของรัฐ ทั้งสองประเทศไม่ยอมรับความช่วยเหลือในการปราบปรามโจรสลัดหรือแม้แต่การลาดตระเวนหรือการติดตามโจรสลัดอย่างติดพัน (Hot pursuit) ซึ่งตามกฎหมายทะเลนั้น รัฐที่ติดตามโจรสลัดสามารถเข้าไปในเขตของรัฐอื่นซึ่งถือเป็นการติดตามอย่างกระชั้นชิดแต่ในความเป็นจริงรัฐเจ้าของเขตอำนาจมักไม่ยอมเพราะถือเป็นการแทรกแซงอำนาจอธิปไตย งานเขียนที่ชี้ให้เห็นถึงปัจจัยภายในด้านนี้ เช่น Derek Johnson และ Mark Valencia (2005) เรื่อง Piracy in Southeast Asia : Status, Issues, and Responses พบว่า แม้ประสิทธิภาพในการจัดการกับการกระทำเยี่ยงโจรสลัดถูกกำหนดไว้ใน 1982 UNCLOS ซึ่งรัฐใดก็มีสิทธิ์จัดการต่อโจรสลัดได้ในทะเลหลวง แต่ในพื้นที่เขตอำนาจของรัฐใดๆ ความสามารถในการจัดการเขตอำนาจเหล่านั้นต้องตกเป็นของรัฐชายฝั่ง หากรัฐอื่นดำเนินการในเขตอำนาจของรัฐใดได้ก็ต่อเมื่อรัฐเจ้าของเขตอำนาจนั้นร้องขอ สำหรับประเด็นนี้ Kwa Chong Guan และ John K. Skogan (2007) ในเรื่อง Maritime Security in Southeast Asia ได้ให้ภาพที่ชัดเจนขึ้น โดยยกตัวอย่างกรณีประเทศมาเลเซียและประเทศอินโดนีเซียซึ่งการกระทำเยี่ยงโจรสลัดเกิดขึ้นมากที่สุดในโลก โดยเฉพาะบริเวณที่เป็นเขตอำนาจของรัฐของตน และประเทศอินโดนีเซียและประเทศมาเลเซียก็ไม่มีกำลังมากพอที่ต่อต้านหรือปราบปรามการกระทำเยี่ยงโจรสลัดภายในเขตอำนาจรัฐของตนเองได้

ประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศจีน อินเดีย ญี่ปุ่น ซึ่งได้รับผลกระทบจากการกระทำเชิงโจรสลัด บริเวณเขตอำนาจของสองประเทศนี้จึงขอเข้ามาปราบปรามการกระทำเชิงโจรสลัดเช่น การส่งเรือลาดตระเวน ปราบปรามโจรสลัด แต่ประเทศอินโดนีเซียและประเทศมาเลเซียปฏิเสธเนื่องจากค่านิ่งว่าประเทศมหาอำนาจเหล่านี้จะเข้ามาแทรกแซงอำนาจอธิปไตยของรัฐตน

นอกจากปัจจัยเรื่องอำนาจอธิปไตยแล้ว ประเด็นเรื่องปัญหาภายในประเทศทางเศรษฐกิจ สังคมและการเมืองก็ส่งผลอย่างมากต่อการดำเนินนโยบายเพื่อปราบปรามการกระทำเชิงโจรสลัดของอาเซียน เช่น หนังสือเรื่อง *The Resurgence of Sea Piracy in Southeast Asia* ของ Frecon (2008) ได้ชี้ให้เห็นถึงปัญหาภายในของประเทศที่เกิดขึ้นจนกระทบต่อการจัดการโจรสลัดเช่น ประเทศอินโดนีเซียมีปัญหาเรื่องความยากจนมากซึ่งประเทศอินโดนีเซียมองว่าปัญหานี้มีความสำคัญเป็นอันดับหนึ่ง ส่วนเรื่องโจรสลัดเป็นอันดับรอง ส่งผลให้การกระทำเชิงโจรสลัดไม่ได้รับการปราบปรามเท่าที่ควรทั้งๆที่มีแรงกดดันสูงจากหลายประเทศ อย่างไรก็ตามยังมีปัจจัยซึ่งส่งผลให้ความพยายามเพื่อปราบปรามการกระทำเชิงโจรสลัดในสองประเทศนี้ไม่ประสบผลสำเร็จ เช่นงบประมาณที่จำกัด กระบวนการส่งผู้ร้ายข้ามแดน เป็นต้น

ดังนั้นจะเห็นว่า ปัจจัยภายในของประเทศอินโดนีเซียและประเทศมาเลเซียที่มีผลต่อการกำหนดนโยบายของประเทศเพื่อปราบปรามการกระทำเชิงโจรสลัดในอาณาเขตของรัฐนั้นขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการทั้งเรื่องเศรษฐกิจ การเมือง สังคม ประวัติศาสตร์ ซึ่งต้องนำประเด็นเหล่านี้มาพิจารณาร่วมกันเพื่อให้เข้าใจการดำเนินนโยบายต่างประเทศในเรื่องการปราบปรามโจรสลัดของประเทศอินโดนีเซียและประเทศมาเลเซียได้มากขึ้นนั่นเอง

6. กรอบและทฤษฎี

การกระทำเชิงโจรสลัดก่อให้เกิดความเสียหายทั้งทางด้านเศรษฐกิจ การเมืองและความมั่นคง ทั่วโลก โดยเฉพาะในบริเวณเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ซึ่งเป็นบริเวณที่มีการกระทำเชิงโจรสลัดเกิดขึ้นมากที่สุด นำไปสู่ความพยายามในการจัดความร่วมมือและหาวิธีการในการปราบปรามการกระทำเชิงโจรสลัดทั้งในระดับโลก ระดับภูมิภาคและระดับประเทศ อย่างไรก็ตามความร่วมมือดังกล่าวยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควรเนื่องจากการกระทำเชิงโจรสลัดยังทวีความรุนแรงมากขึ้นในปัจจุบัน อย่างไรก็ตามสาเหตุที่ความร่วมมือในการจัดการการกระทำเชิงโจรสลัดทั้งใน

ระดับโลกและระดับภูมิภาคไม่สามารถเกิดขึ้นคือ ประเทศอินโดนีเซียและประเทศมาเลเซียแล้ว ถูกแทรกแซงอำนาจอธิปไตยจึงเป็นไปตามทฤษฎีความเกี่ยวพัน(Linkage theory)ที่กล่าวว่า การพิจารณาการดำเนินนโยบายต่างประเทศของรัฐจะต้องคำนึงถึงความเกี่ยวพันกันระหว่างหน่วยการเมืองภายในประเทศ (Polity) กับปัจจัยภายนอก (External Environment) เนื่องจากปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกประเทศนั้นมีความเกี่ยวข้องและกระทบกันเช่น แม้จะมีการพยายามผลักดันให้เกิดความร่วมมือจากทั้งระดับโลกและภูมิภาคเช่น องค์การเดินเรือทะเลระหว่างประเทศ (International Maritime Organization IMO) ได้จัดให้มี อนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการปราบปรามการกระทำที่ผิดกฎหมายต่อความปลอดภัยของการเดินเรือ ค.ศ. 1988 (IMO's 1988 Convention for the Suppression of Unlawful Acts against the Safety of Maritime Navigation SUA)(Geragotelis, 2006: 52) สำคัญสำคัญของสนธิสัญญานี้คือ รัฐอื่นสามารถเข้าไปจัดการกับโจรสลัดในเขตอำนาจของรัฐที่ให้สัตยาบันได้ แต่อนุสัญญานี้ไม่ได้รับความสนใจจากประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ซึ่งถือเป็นปัจจัยภายในประเทศ จะเห็นได้จากมีเพียง 5 ประเทศของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่ให้สัตยาบันต่อสนธิสัญญานี้ได้แก่ บรูไน พม่า ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์และเวียดนาม จากตัวอย่างจึงอาจสรุปว่า แม้ความพยายามในระดับโลกซึ่งเป็นปัจจัยภายนอกประเทศเพื่อพยายามปราบปรามการกระทำเยี่ยงโจรสลัดที่เกิดขึ้นในเขตอำนาจรัฐมากที่สุดในโลกซึ่งเกิดบริเวณประเทศอินโดนีเซียและประเทศมาเลเซียนั้นมีขึ้นจริงแต่ถ้าไม่ได้รับการยอมรับจากประเทศเจ้าของเขตอำนาจที่เกิดการกระทำเยี่ยงโจรสลัดซึ่งถือเป็นปัจจัยภายในประเทศกล่าวคือ ประเทศอินโดนีเซียและประเทศมาเลเซียเนื่องจากทั้งสองประเทศหวงแหนอำนาจอธิปไตยและไม่ยอมรับร่วมมือเพื่อให้เรือของรัฐอื่นเข้ามาปราบปรามโจรสลัดที่เกิดในบริเวณเขตอำนาจของตน ก็ย่อมส่งผลให้ความร่วมมือในระดับโลกเพื่อปราบปรามโจรสลัดในเขตอำนาจของทั้งสองประเทศนี้ไม่ประสบความสำเร็จนั่นเอง ดังนั้น การพิจารณาทั้งปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกประเทศเพื่อใช้ในการปราบปรามการกระทำเยี่ยงโจรสลัดนั้นจึงมีความสำคัญตามทฤษฎีความเกี่ยวพัน(Linkage theory) อีกทั้งจะเห็นได้ว่า ในระดับโลกและระดับภูมิภาคซึ่งถือเป็นปัจจัยภายนอกล้วนพยายามก่อให้เกิดความร่วมมือเพื่อปราบปรามการกระทำเยี่ยงโจรสลัดทั้งสิ้นแต่อุปสรรคส่วนใหญ่ตามที่ได้กล่าวมาข้างต้นจะเกิดขึ้นที่ปัจจัยภายในประเทศนั้นคือ การกีดกันการแทรกแซงอำนาจอธิปไตยจากภายนอกของประเทศอินโดนีเซียและประเทศมาเลเซียส่งผลให้ทั้งสองประเทศดำเนินนโยบายไม่

นำความตกลงมาใช้ในทางปฏิบัติ การศึกษาครั้งนี้จะวิเคราะห์โดยใช้กรอบแนวคิดสองแนวคิด คือ ทฤษฎีความเกี่ยวพัน(Linkage Theory)

ทฤษฎีความเกี่ยวพัน(Linkage Theory)กล่าวถึง การพิจารณาการดำเนินนโยบายต่างประเทศของรัฐจะต้องคำนึงถึงความเกี่ยวพันกันระหว่างหน่วยการเมืองภายในประเทศ โดยแนวคิดการเมืองเกี่ยวพันหมายถึง การพิจารณาการดำเนินนโยบายต่างประเทศของรัฐโดยวิเคราะห์จากความเกี่ยวพันกันระหว่างหน่วยการเมืองภายในประเทศ (Polity) กับระบบภายนอก (External Environment) โดยปัจจัยภายใน(Internal Factors) ของหน่วยการเมืองประกอบไปด้วย (1) ผู้แสดง (Actors) ได้แก่ กลุ่มผู้นำ พรรคการเมือง กลุ่มผลประโยชน์ ข้าราชการ ทหาร ฯลฯ (2) ทัศนคติ (Attitude) ได้แก่ อุดมการณ์ วัฒนธรรมทางการเมือง มติมหาชน ฯลฯ (3) สถาบัน (Institutions) ได้แก่ สถาบันทางการเมือง สถาบันข้าราชการ สถาบันทหาร ระบบพรรคการเมือง ระบบการสื่อสาร ฯลฯ และ (4) กระบวนการ (Process) นอกจากนี้ปัจจัยภายในยังสามารถแบ่งได้ตามประเภทดังนี้ (1) ปัจจัยทางการเมือง (2) ปัจจัยทางเศรษฐกิจ (3) ปัจจัยทางสังคม (4) ปัจจัยทางภูมิศาสตร์ และ (5) ปัจจัยทางประวัติศาสตร์ ในขณะที่ปัจจัยภายนอกหมายถึง (External Factors) นั้นสามารถแบ่งได้เป็น 6 ประเภทคือ (1) สภาวะแวดล้อมประชิด (Contiguous Environment) หมายถึงกลุ่มของหน่วยการเมืองที่ตั้งอยู่รายรอบหน่วยการเมืองหนึ่ง (2) สภาวะแวดล้อมภูมิภาค (Regional Environment) หมายถึงกลุ่มของหน่วยการเมืองที่ตั้งอยู่ในภูมิภาคเดียวกับหน่วยการเมืองหนึ่งๆ (3) สภาวะแวดล้อมสงครามเย็น (Cold War Environment) หมายถึงรูปแบบลักษณะที่เป็นผลมาจากการแข่งขันของมหาอำนาจ (4) สภาวะแวดล้อมด้านเชื้อชาติ (Racial Environment) หมายถึงความสัมพันธ์ระหว่างเชื้อชาติต่างๆ (5) สภาวะแวดล้อมด้านทรัพยากร หมายถึงสภาพการณ์ทางเศรษฐกิจ และ (6) สภาวะแวดล้อมด้านองค์การ (Organizational Environment) หมายถึงองค์การระหว่างประเทศและสถาบันระหว่างประเทศที่ตั้งขึ้นโดยประเทศต่างๆ ทั้งนี้ปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกจะผ่านกระบวนการเกี่ยวพัน (Linkage Processes) ที่เริ่มจากความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยนำเข้า (inputs) และปัจจัยส่งออก (outputs) ของทั้งหน่วยการเมืองภายในและระบบภายนอก สามารถแบ่งได้เป็น 3 ลักษณะคือ (1) กระบวนการแทรกแซง (Penetrative Process) หมายถึง การที่หน่วยการเมืองหนึ่งเข้าไปมีส่วนร่วมในกระบวนการทางการเมืองของอีกหน่วยการเมืองหนึ่ง (2) กระบวนการตอบโต้ (Reactive Process) หมายถึง ปฏิกริยาที่เกิดขึ้นโดยหน่วยการเมืองหลังเพื่อ

ตอบสนองต่อพฤติกรรมของหน่วยการเมืองแรก และ (3) กระบวนการเลียนแบบ (Emulative Process) หมายถึง การที่หน่วยการเมืองหนึ่งรับรู้กิจกรรมของอีกหน่วยการเมืองหนึ่งแล้วพยายามลอกเลียนแบบกิจกรรมดังกล่าว

จากทฤษฎีการเมืองเกี่ยวพันข้างต้น ปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกประเทศนั้นมีความเกี่ยวข้องและกระทบกันซึ่งสามารถนำมาวิเคราะห์การศึกษานี้คือ แม้จะมีการพยายามผลักดันให้เกิดความร่วมมือจากทั้งระดับโลกและภูมิภาคเช่น องค์การเดินเรือทะเลระหว่างประเทศ (International Maritime Organization IMO) ได้จัดให้มี อนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการปราบปรามการกระทำที่ผิดกฎหมายต่อความปลอดภัยของการเดินเรือ ค.ศ. 1988 (IMO's 1988 Convention for the Suppression of Unlawful Acts against the Safety of Maritime Navigation: SUA)(Geragotelis, 2006: 52) แต่อนุสัญญานี้ไม่ได้รับความสนใจจากประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ จากตัวอย่างจึงอาจสรุปว่า แม้ความพยายามในระดับโลกซึ่งเป็นปัจจัยภายนอกประเทศเพื่อพยายามปราบปรามการกระทำเยี่ยงโจรสลัดที่เกิดขึ้นในเขตอำนาจรัฐมากที่สุดในโลกซึ่งเกิดบริเวณประเทศอินโดนีเซียและประเทศมาเลเซียนั้นมีขึ้นจริงแต่ถ้าไม่ได้รับการยอมรับจากประเทศเจ้าของเขตอำนาจที่เกิดการกระทำเยี่ยงโจรสลัดซึ่งถือเป็นปัจจัยภายในประเทศกล่าวคือ ประเทศอินโดนีเซียและประเทศมาเลเซียเนื่องจากทั้งสองประเทศมีการดำเนินนโยบายต่างประเทศโดยคำนึงว่ากระทบต่ออำนาจอธิปไตยหรือไม่ดังที่กล่าวไว้ข้างต้น ก็ย่อมส่งผลให้ความร่วมมือในระดับโลกเพื่อปราบปรามโจรสลัดในเขตอำนาจของทั้งสองประเทศไม่ประสบความสำเร็จนั่นเอง ดังนั้นการพิจารณาทั้งปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกประเทศเพื่อใช้ในการจัดการการกระทำเยี่ยงโจรสลัดนั้นจึงมีความสำคัญตามทฤษฎีความเกี่ยวพัน(Linkage theory) อีกที่จะเห็นได้ว่า ในระดับโลกและระดับภูมิภาคซึ่งถือเป็นปัจจัยภายนอกล้วนพยายามก่อให้เกิดความร่วมมือเพื่อจัดการการกระทำเยี่ยงโจรสลัดทั้งสิ้นแต่อุปสรรคส่วนใหญ่ตามที่ได้กล่าวมาข้างต้นจะเกิดขึ้นที่ปัจจัยภายในประเทศ นั่นคือ การกำหนดนโยบายต่างประเทศของประเทศอินโดนีเซียและประเทศมาเลเซียเอง โดยในการศึกษาครั้งนี้ จะนำกรณีการกำหนดนโยบายต่างประเทศที่ไม่เข้าร่วมRegional Maritime Security Initiatives เพราะเป็นข้อตกลงที่สนับสนุนการปราบปรามโจรสลัดที่ถูกเสนอเป็นครั้งแรกให้กับประเทศอินโดนีเซีย ประเทศมาเลเซีย สิงคโปร์และไทย ซึ่งถือเป็นประเทศที่อยู่ในพื้นที่ทางทะเลที่เกิดการกระทำเยี่ยงโจรสลัดมากที่สุด และทั้งที่ข้อตกลงRegional Maritime Security

Initiatives ที่ถูกเสนอโดยอเมริกาจะไม่ได้มีเนื้อความที่ถูกเขียนไว้ในข้อตกลงที่ละเมิดอำนาจ อธิปไตยของประเทศอินโดนีเซียและประเทศมาเลเซีย แต่ทั้งประเทศอินโดนีเซียและประเทศ มาเลเซียก็ปฏิเสธที่จะไม่เข้าร่วม Regional Maritime Security Initiatives ด้วยเหตุผลที่ว่าข้อตกลง ดังกล่าวละเมิดอำนาจอธิปไตยดังได้กล่าวไว้ข้างต้น

ฉะนั้นตามทฤษฎีความเกี่ยวพัน(Linkage theory) เมื่อปัจจัยภายนอกทั้งในระดับโลกและ ระดับภูมิภาคเอื้อต่อการกำหนดนโยบายเพื่อปราบปรามการกระทำเยี่ยงโจรสลัด มีการผลักดันให้ เกิด Regional Maritime Security Initiatives ขึ้น จึงต้องมาพิจารณาปัจจัยภายในรัฐของประเทศ อินโดนีเซียและประเทศมาเลเซียเองว่ามีปัจจัยภายในรัฐอะไรที่ส่งผลต่อการกำหนดนโยบาย ต่างประเทศของประเทศมาเลเซียและประเทศอินโดนีเซีย อย่างไรก็ตาม แม้ปัจจัยภายในตาม แนวคิดเกี่ยวพันจะมีหลายแบบทั้งเรื่องปัจจัยที่เป็นการเมืองและไม่ใช่การเมืองดังที่กล่าวไว้ข้างต้น แต่การศึกษาครั้งนี้จะศึกษาเฉพาะปัจจัยภายในทางเศรษฐกิจ การเมือง และสังคม โดยในที่นี้ หมายถึง ในช่วง รัฐสภาที่มีเสียงข้างมากของประเทศมาเลเซียในสมัยอับดุลลาห์ อาหมัด บาดาวี (Abdullah bin Haji Ahmad Badawi) ตั้งแต่วันที่ 31 ตุลาคม ค.ศ. 2003 – 3 เมษายน ค.ศ. 2009 และ กลุ่มที่มีอำนาจอิสระหลายกลุ่มในรัฐสภาประเทศอินโดนีเซียในสมัยเมกาวาตี ซูการ์โนบุตริ (Megawati Soekarnoputr) ในช่วง 23 กรกฎาคม ค.ศ. 2001 - 20 ตุลาคม ค.ศ. 2004

7. กรอบเวลาและขอบเขตงาน

ในการศึกษาครั้งนี้ จะศึกษาปัจจัยภายในประเทศด้านเศรษฐกิจ การเมือง และสังคม ตั้งแต่ หลังได้รับเอกราชของทั้งประเทศอินโดนีเซียและมาเลเซียที่ส่งผลต่อความหวงแหนอำนาจ อธิปไตย จนนำไปสู่การกำหนดนโยบายต่างประเทศของประเทศอินโดนีเซียและประเทศมาเลเซีย ในการปฏิเสธการเข้าร่วม Regional Maritime Security Initiatives ซึ่งเป็นความร่วมมือเพื่อ ปราบปรามโจรสลัดที่ประเทศสหรัฐอเมริกาเสนอให้แก่ประเทศอินโดนีเซีย ประเทศมาเลเซีย สิงคโปร์และไทย ในที่นี้การศึกษาจะอยู่ในช่วง รัฐสภาที่มีเสียงข้างมากของประเทศมาเลเซียใน สมัยอับดุลลาห์ อาหมัด บาดาวี (Abdullah bin Haji Ahmad Badawi) ตั้งแต่วันที่ 31 ตุลาคม ค.ศ. 2003 – 3 เมษายน ค.ศ. 2009 และกลุ่มที่มีอำนาจอิสระหลายกลุ่มในรัฐสภาประเทศอินโดนีเซียใน

สมัยเมกาวาตี ซูการ์โนบุตร (Megawati Soekarnoputr) ในช่วง 23 กรกฎาคม ค.ศ. 2001 - 20 ตุลาคม ค.ศ. 2004

8. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

8.1 ทำให้ทราบถึงปัจจัยภายในประเทศของประเทศอินโดนีเซียและประเทศมาเลเซียที่ส่งผลกระทบต่อการค้าเสรีนโยบายต่างประเทศเรื่องความร่วมมือเพื่อปราบปรามโจรสลัด

8.2 ทำให้ทราบถึงแนวทางในความร่วมมือระหว่างประเทศอินโดนีเซีย ประเทศมาเลเซียกับต่างประเทศเพื่อปราบปรามโจรสลัดในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

9. วิธีดำเนินการวิจัย (Method)

ดำเนินการวิจัยเชิงพรรณนาและศึกษาด้วยการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงทฤษฎีที่ได้รวบรวมจากตำรา เอกสารราชการและคู่มือต่างๆ แล้วนำข้อมูลต่างๆเหล่านี้มาเปรียบเทียบและวิเคราะห์กับหลักการและเหตุผลเพื่อนำไปสู่ผลการวิจัยและข้อยุติรวมทั้งข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์

10. ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิจัย

วิทยานิพนธ์นี้จะเสนอเนื้อหาทั้งหมด โดยแบ่งเป็น 5 บท ดังต่อไปนี้

บทที่ 1 กล่าวถึงความเป็นมาและความสำคัญของเรื่องที่จะศึกษา วัตถุประสงค์ในการศึกษา สมมติฐานการศึกษา กรอบความคิดที่ใช้ และการทบทวนวรรณกรรม

บทที่ 2 นโยบายต่างประเทศของประเทศอินโดนีเซียและประเทศมาเลเซีย รวมทั้งนโยบายทางด้านการปราบปรามโจรสลัดของประเทศอินโดนีเซียและประเทศมาเลเซีย

บทที่ 3 ความคิดริเริ่มด้านความมั่นคงทางทะเลในภูมิภาค (Regional Maritime Security Initiatives) การพยายามผลักดันความคิดริเริ่มด้านความมั่นคงทางทะเลในภูมิภาคของมหาอำนาจ

รวมทั้งการปฏิเสชของประเทศอินโดนีเซียและประเทศมาเลเซียในการเข้าร่วมความคิดริเริ่มด้านความมั่นคงทางทะเลในภูมิภาค

บทที่ 4 กล่าวถึงบทวิเคราะห์เหตุผลด้านเศรษฐกิจ การเมือง และสังคม โดยเปรียบเทียบกรณีการเข้าร่วมความคิดริเริ่มด้านความมั่นคงทางทะเลในภูมิภาค (Regional Maritime Security Initiatives) เพื่อปราบปรามโจรสลัดของประเทศอินโดนีเซียและประเทศมาเลเซีย

บทที่ 5 บทสรุปของผู้วิจัย กล่าวถึง เหตุผลและจุดยืนที่ส่งผลกระทบต่อการดำเนินนโยบายต่างประเทศ โดยเปรียบเทียบกรณีการเข้าร่วม Regional Maritime Security Initiatives เพื่อปราบปรามโจรสลัดของประเทศอินโดนีเซียและประเทศมาเลเซีย

บทที่ 2

นโยบายต่างประเทศของประเทศอินโดนีเซียและประเทศมาเลเซีย

ประเทศอินโดนีเซียและประเทศมาเลเซียมีความสำคัญด้านยุทธศาสตร์ทางทะเลในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้อย่างมาก เนื่องจากเป็นภูมิภาคที่อยู่ระหว่างเส้นทางการติดต่อที่สำคัญระหว่างมหาสมุทรอินเดีย ทะเลจีนใต้ และมหาสมุทรแปซิฟิก ซึ่งเชื่อมโยงเส้นทางขนส่งทางทะเลระหว่างยุโรป ตะวันออกกลาง เอเชียใต้ ออสเตรเลีย และเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ในทุกปีมีการขนส่งน้ำมัน ก๊าซธรรมชาติ รวมทั้งถ่านหิน ซึ่งมีมูลค่ามากกว่าหนึ่งพันล้านเหรียญสหรัฐจากประเทศในอ่าวเปอร์เซีย และประเทศออสเตรเลียไปยังประเทศจีนและญี่ปุ่น นอกจากนี้ความสำคัญของช่องแคบของอินโดนีเซียได้แก่ ออมไบ(Ombai)ซึ่งอยู่ทางตอนเหนือของติมอร์ และช่องแคบลอมบอก(Lombok) ยังดอกย้ำให้เห็นถึงความเป็นจุดยุทธศาสตร์ทางทะเลของประเทศอินโดนีเซีย เนื่องจากทั้งสองช่องแคบนี้เป็นเส้นทางเดียวที่สามารถใช้เดินเรือค่าน้ำดีคาวูร์นิวเคลียร์ และเรือค่าน้ำดีคาวูร์อื่นๆของประเทศต่างๆระหว่างมหาสมุทรแปซิฟิก และมหาสมุทรอินเดีย ช่องทางการเดินเรือเหล่านี้เป็นสิ่งสำคัญต่อประเศมหาอำนาจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศสหรัฐอเมริกาในการพยายามปิดล้อมประเทศจีนซึ่งเป็นคู่แข่งสำคัญที่กำลังมีอิทธิพลในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้อีกด้วย นอกจากนี้ประเด็นเรื่องความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติของทั้งสองประเทศนี้ก็มี ความสำคัญมากเช่นกัน ประเทศอินโดนีเซีย และประเทศมาเลเซีย รวมทั้งพื้นที่ทางทะเลของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีความอุดมสมบูรณ์ทางทรัพยากรธรรมชาติอย่างมาก ส่งผลให้เส้นทางการขนส่งทางทะเลบริเวณเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ทวีความสำคัญยิ่งขึ้น เช่น การที่ประเทศสหรัฐอเมริกา มองเห็นว่าประเทศอินโดนีเซียเป็นแหล่งของทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญ ซึ่งประกอบไปด้วย น้ำมัน ก๊าซธรรมชาติ ยางพาราและปาล์มน้ำมัน

อย่างไรก็ตาม ทะเลบริเวณเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในอดีต โดยเฉพาะบริเวณประเทศอินโดนีเซีย และประเทศมาเลเซีย ประกอบไปด้วยปัญหาการปฏิบัติการแย่งโจรสลัดจำนวนมาก จนกระทั่งในช่วง ค.ศ. 2004 หากจะเปรียบเทียบจำนวนปฏิบัติการแย่งโจรสลัดที่เกิดขึ้นทั่วโลกกับที่เกิดขึ้นในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้จากสองสถาบัน ได้ผลดังนี้ สถิติของInternational Maritime Organisation (IMO)ตั้งแต่เดือนมกราคมถึงตุลาคม(International Maritime Organization, Maritime Safety Committee, 2004: 60) มีการเกิดขึ้นของโจรสลัดทั่วโลกจำนวนรวมถึง 273 ครั้ง และสถิติ

จากInternational Maritime Bureau (IMB) รายงานว่ามีปฏิบัติการแย่งโจรสลัดเกิดขึ้นสูงถึง 325 ครั้ง (ICC International Maritime Bureau, 2005) ในขณะที่ในปีค.ศ.2004 เฉพาะทะเลแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีจำนวนรวมถึง 54 ครั้ง (Jane Chan and Joshua Ho, 2008: 1) นอกจากนี้การกระทำแย่งโจรสลัดในอินโดนีเซียยังมีจำนวนสูงมาก มีจำนวนรวมถึง 29 เปอร์เซ็นต์ในปีค.ศ. 2004 ถึง 2005 นอกจากนี้ในช่วง 6 เดือนแรกของปีค.ศ. 2006 การกระทำแย่งโจรสลัดในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ยังมีถึง 54 เปอร์เซ็นต์จากทั่วโลก ดังนั้นจะเห็นว่า สถิติการเกิดปฏิบัติการแย่งโจรสลัดในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีปริมาณสูงมาก ซึ่งส่งผลกระทบต่อประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และทั่วโลก ทั้งแง่เศรษฐกิจ การเมืองและความมั่นคง เนื่องด้วยพื้นที่ทางทะเลของประเทศอินโดนีเซีย ประเทศมาเลเซีย และเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ทั้งหมดมีความสำคัญอย่างมากต่อประเด็นต่างๆดังที่ได้กล่าวไว้ในที่มาและความสำคัญแล้ว

การเกิดขึ้นของการกระทำแย่งโจรสลัดจำนวนมากนั้น ย่อมส่งผลกระทบต่อประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศต่างๆ ทำให้เกิดความพยายามจัดตั้งความร่วมมือทางด้านความมั่นคงทางทะเลเพื่อปราบปรามโจรสลัดจำนวนมาก ความคิดริเริ่มด้านความมั่นคงทางทะเลในภูมิภาค (Regional Maritime Security Initiatives) ในปี ค.ศ. 2004 ซึ่งเป็นข้อตกลงระหว่างอินโดนีเซีย มาเลเซีย สิงคโปร์และไทย ริเริ่มโดยสหรัฐอเมริกา เพื่อปราบปรามปฏิบัติการแย่งโจรสลัดในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ทว่าไม่ได้รับการตอบรับจากอินโดนีเซียและมาเลเซีย โดยอินโดนีเซียและมาเลเซียปฏิเสธที่จะเข้าร่วมความคิดริเริ่มด้านความมั่นคงทางทะเลในภูมิภาค ขณะที่สิงคโปร์และไทยประกาศจะเข้าร่วมข้อตกลงดังกล่าว

เมื่ออินโดนีเซีย และมาเลเซียไม่ต้องการเข้าร่วมความคิดริเริ่มด้านความมั่นคงทางทะเลในภูมิภาค (Regional Maritime Security Initiatives) ดังนั้นจึงต้องมาพิจารณานโยบายต่างประเทศของอินโดนีเซียและมาเลเซีย โดยเฉพาะนโยบายในการปราบปรามการปฏิบัติการแย่งโจรสลัด เพื่อเป็นข้อมูลเบื้องต้นในการวิเคราะห์ถึงเหตุผลและจุดยืนที่ทั้งสองประเทศนี้ปฏิเสธการเข้าร่วมความร่วมมือนี้ ดังนี้

2.1 นโยบายต่างประเทศด้านการปราบปรามโจรสลัดของมาเลเซีย

หากจะวิเคราะห์นโยบายต่างประเทศด้านการทหารและศักยภาพในการลาดตระเวน จะพบว่ามาเลเซียได้พัฒนาอุตสาหกรรมด้านความมั่นคงทางทหารสูงมาตั้งแต่อดีต ในการปฏิเสธการเข้าร่วมความคิดริเริ่มด้านความมั่นคงทางทะเลในภูมิภาค (Regional Maritime Security Initiatives) มาเลเซียประกาศว่าประเทศตนเองนั้นสามารถที่จะปราบปรามโจรสลัดได้ด้วยเทคโนโลยีและ

งบประมาณของตนเอง อย่างไรก็ตามหากจะพิจารณาแนวทางการพัฒนาอุตสาหกรรมด้านความมั่นคงนั้นพบว่าในค.ศ. 1974 ฮาบิบีในวัย 38 ปี เป็นที่ปรึกษาประธานาธิบดีทางด้านเทคโนโลยีและเป็นรัฐมนตรีกระทรวงเทคโนโลยีและการวิจัย ระยะเวลา 20 ปีก่อนที่ฮาบิบีจะได้เป็นรองประธานาธิบดีในปีค.ศ. 1998 และประธานาธิบดีในลำดับถัดมานั้น ฮาบิบีได้ทำให้เทคโนโลยีทางการทหารและการปราบปรามโจรสลัดพัฒนาไปอย่างมาก กล่าวคือ มีการจัดการให้อุตสาหกรรมที่ผลิตเครื่องมือทางทหารและยุทธศาสตร์ทั้งทางบกและทางทะเลทั้ง 10 หน่วยงานให้อยู่ภายใต้หน่วยงานเดียว นั่นคือ Strategic Industry Regulatory Body (BPIS) ในปีค.ศ. 1989 วัตถุประสงค์เพื่อสร้างและพัฒนาอุตสาหกรรมด้านการทหาร รวมทั้งเรื่องความมั่นคงทางด้านอธิปไตย นอกจากนี้ฮาบิบียังสนับสนุนเรื่องความมั่นคงทางทะเลของชาติ และการพัฒนาอุตสาหกรรมการบินให้สมบูรณ์ภายในปีค.ศ. 2015 ฮาบิบีได้ลงทุนจำนวนมากในการพัฒนาเครื่องบินรบและเรือดำน้ำPindad PAL และ IPTN ซึ่งในตอนหลังมีชื่อว่า Dirgantara ในช่วงทศวรรษที่ 1990 ได้มีการผลิตเครื่องบินรบทุก CN-235 และเครื่องบินรบทุกผู้โดยสารN-250 ปืนไรเฟิล เรือรบและลูกกระสุน กองกำลังติดอาวุธแห่งชาติของประเทศอินโดนีเซีย (The Indonesian National Armed Forces) ได้ซื้อระบบการผลิตอาวุธจากชาติตะวันตกไม่ว่าจะเป็นประเทศสหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร เยอรมนี ฝรั่งเศส ส่งผลให้สินค้าบางอย่างที่สามารถหาได้จากภายในประเทศเพื่อใช้ในอุตสาหกรรมอาวุธต่าง ๆ นั้นต้องสั่งจากต่างประเทศซึ่งน่าจะช่วยให้ประเทศอินโดนีเซียสามารถป้องกันประเทศในแง่ของความมั่นคงทางทะเลได้ เพราะประเทศอินโดนีเซียเป็นประเทศหมู่เกาะที่ประกอบไปด้วยเกาะมากถึง 17,000 เกาะ และระยะห่างมีถึง 1.9 ล้านตารางกิโลเมตร รัฐบาลได้ทำให้บริษัทที่ประกอบธุรกิจผลิตอาวุธ 10 บริษัทปลอดภัยโดยการจัดตั้งบริษัทร่วม ได้แก่ PT Bahana Pakarya Industri Strategis ในปีค.ศ. 1998 อย่างไรก็ตามในปีค.ศ. 2002 บริษัทเหล่านี้มีการบริหารจัดการอย่างอิสระภายใต้กระทรวงทรัพย์สินแห่งรัฐ (State-Owned Enterprises Ministry) แต่สถานการณ์ของบริษัทไม่ค่อยดีนัก เนื่องจากมีการบริหารกิจการที่ผิดพลาด มีการกู้ยืมเงิน และมีทุนที่จำกัด เช่น บริษัท PAL กับDirgantara ต้องประสบกับปัญหาเรื่องเงินกู้มานับทศวรรษ จึงพยายามกำจัดปัญหาหนี้สินเงินกู้ ในปัจจุบันรัฐบาลต้องการที่จะนำเข้าอาวุธยุทธโปกรณ์จากต่างประเทศมากกว่าผลิตเอง ส่งผลให้อุตสาหกรรมทางการทหารภายในประเทศที่เหมือนจะดีขึ้น ถูกบั่นทอนและไม่พัฒนา ซึ่งส่งผลโดยรวมต่อระบบการทหารและ

การปราบปรามโจรสลัดนั่นเอง ระบบทางการทหารถูกทำให้สับสนวุ่นวาย เนื่องจากใช้อาวุธ และระบบต่างๆจากต่างประเทศที่ต่างกัน เช่น จีน ประเทศสหรัฐอเมริกา รัสเซีย รวมทั้งยังใช้อาวุธ จากภายในประเทศอีกด้วย ในประเทศอินโดนีเซีย กองทัพมีบทบาทเหนือกว่าหน่วยงานอื่น เป็น องค์กรที่ใช้งบประมาณของกองกำลังติดอาวุธแห่งชาติของประเทศอินโดนีเซีย

(The Indonesian National Armed Forces) เกือบครึ่งหนึ่งของทั้งหมด ใช้งบประมาณ 3.2 พัน ล้านดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งกระทบต่อการซื้อเรือรบใหม่และเครื่องบินเจ็ท อย่างไรก็ตามด้วยสภาพทาง เศรษฐกิจของประเทศอินโดนีเซียที่ย่ำแย่ในปัจจุบัน ทำให้ประเทศอินโดนีเซียยังไม่สามารถพัฒนา อุตสาหกรรมการป้องกันประเทศของตนได้อย่างเต็มที่ กล่าวโดยทั่วไปแล้วประเทศอินโดนีเซียยังคง พึ่งพิงการนำเข้าอาวุธจากภายนอกประเทศ แต่ก็ยังไม่เพียงพอต่อความต้องการภายในประเทศ

2.2 นโยบายด้านการปราบปรามโจรสลัดของประเทศอินโดนีเซียตั้งแต่

ประธานาธิบดีซูการ์โนถึงประธานาธิบดีเมกาวาตี ซูการ์โน บุตรี

ยุคทศวรรษที่ 1960 นโยบายในการปราบปรามโจรสลัดของประเทศอินโดนีเซียมี ประสิทธิภาพมาก แม้จะมีความร่วมมือไม่มากนักก็ตาม แต่ก็มากพอที่จะรักษาความมั่นคงทางทะเล ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้ ในสมัยประธานาธิบดีซูการ์โนมีนโยบายการปราบปรามโจรสลัดที่ เข้มแข็ง เนื่องจากเป็นช่วงที่กองทัพทางทหารของประเทศอินโดนีเซียมีความแข็งแกร่งมากที่สุด สาเหตุสำคัญที่กองกำลังทหารเข้มแข็ง คือ ในสมัยประธานาธิบดีซูการ์โนนั้นได้รับการสนับสนุน เรื่องอาวุธยุทโธปกรณ์จากสหภาพโซเวียต รวมทั้งประเทศอินโดนีเซียได้กำหนดอาณาเขตทางทะเล อย่างเป็นทางการครั้งแรก ใน วันที่ 13 ธันวาคม ค.ศ. 1957 (CDR Rommel U Labrador PN(GSC), 2009: 46) นำไปสู่พัฒนาการเรื่องปราบปรามโจรสลัดได้ชัดเจนมากขึ้น ในขณะเดียวกันก็ หวาดระแวง และไม่ได้รับความช่วยเหลือจากประเทศสหรัฐอเมริกา แต่ได้รับความช่วยเหลือเรื่องการ ปราบปรามโจรสลัดและความสนับสนุนด้านการทหารจากสหภาพโซเวียต ในที่นี้จะวิเคราะห์ความ ช่วยเหลือทางทหารที่ประเทศอินโดนีเซียได้รับจากสหภาพโซเวียตซึ่งเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดของ ยุคนี้ในการกำหนดนโยบายปราบปรามโจรสลัด เพื่อเชื่อมโยงให้เห็นถึงนโยบายในการปราบปราม โจรสลัดของประเทศอินโดนีเซียดังนี้

ประธานาธิบดีซูการ์โนได้กล่าวนโยบายด้านความมั่นคงทางทะเลไว้ในวันประกาศสุนทร พจน์ในการประชุมทางทะเลแห่งชาติ(National Maritime Convention)ในปี ค.ศ. 1963 ใจความ สำคัญ คือ ทางเดียวที่ประเทศอินโดนีเซียจะมีความแข็งแกร่ง อยู่รอดปลอดภัยมีความมั่นคง ก็คือ

การสร้างศักยภาพเพื่อควบคุมพื้นที่ทางทะเลโดยรอบได้ รวมทั้งการพัฒนาศักยภาพนั้นอย่างต่อเนื่อง เพื่อคงไว้ซึ่งความเป็นชาติที่สามารถควบคุมพื้นที่และเส้นทางทางทะเลในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และยังคงรักษา ปรามปรามความมั่นคงทางทะเลในบริเวณนี้ให้พ้นจากภัยอันตราย ซึ่งรวมถึงภัยจากการปฏิบัติการเชิงโจรสลัด ในขณะที่ประธานาธิบดีซูฮาร์โตเน้นให้ตะวันตกเข้ามามีอำนาจเหนืออำนาจของประเทอินโดนีเซีย

ในแง่อาณาเขตทางทะเล ประเทศอินโดนีเซียเริ่มต้นจัดตั้งทะเลอาณาเขต (Territorial sea) ในวันที่ 13 ธันวาคม ค.ศ. 1957 โดยรัฐบาลประกาศ Djuanda Declaration ซึ่งถูกบรรจุไว้ในกฎหมาย 4/Prp 1960 ประเด็นเรื่องทะเลอาณาเขตที่ประเทศอินโดนีเซียกำหนดขึ้นนั้น ได้รับการยอมรับจากการประชุมของสหประชาชาติเรื่องกฎหมายทะเลครั้งที่ 3 (the Third United Nations Conference on the Law of the Sea: UNCLOS 1982) โดยประเทศอินโดนีเซียเข้าร่วมและให้สัตยาบันข้อตกลงของสหประชาชาตินี้เมื่อปี ค.ศ. 1985 (CDR Rommel U Labrador PN (GSC), 2009: 47) The Djuanda declaration ใน ค.ศ. 1957 ซึ่งประกาศโดยรัฐมนตรี Djuanda Kartawijaja

มีเนื้อความว่า พื้นน้ำรอบประเทศอินโดนีเซีย รวมทั้งบริเวณที่ยืดขยายออกมา น่านน้ำภายในทะเลอาณาเขตที่ยื่นเข้าไปในทะเลนับจากเส้นแบ่งจากจุดที่ไกลที่สุดของเกาะต่างๆ 12 ไมล์ทะเล ล้วนเป็นส่วนหนึ่งของอาณาเขตประเทศอินโดนีเซียโดยสมบูรณ์ อย่างไรก็ตามใน ค.ศ. 1960 รัฐบาลประเทศอินโดนีเซียในนามฝ่ายนิติบัญญัติได้มีการให้สัตยาบันอย่างสมบูรณ์ต่อ The Djuanda declaration ในพระราชบัญญัติ No. 4 ในวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 1960 กฎหมายฉบับนี้ได้ขยายอาณาเขตของประเทศอินโดนีเซีย จาก 2,027,087 ตารางเมตร เป็น 5,193,250 ตารางเมตร ซึ่งจะทำให้พื้นที่ของทางทะเลของประเทศอินโดนีเซียเพิ่มขึ้นเป็น 8,069.8 ไมล์ทะเล (Kusumaatmadja, 1982: 2) นอกจากนี้ใน ค.ศ. 1961 อินโดนีเซียยังให้สัตยาบันข้อตกลงไหล่ทวีปเจนีวา (Geneva Continental Shelf Convention 1958) และในปีถัดมา ค.ศ. 1962 รัฐบาลได้ประกาศใช้กฎหมายการผ่านโดยสุจริต (Innocent Passage 1962) ในวันที่ 28 กรกฎาคม 1962 เนื้อหาของกฎหมายนี้ คือ การผ่านโดยสุจริต ซึ่งกำหนดให้เรือต่างชาติต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบของประเทศอินโดนีเซีย การติดตามเรือที่กระทำการผิดกฎหมายจากในทะเลหลวงสามารถทำการผ่านโดยสุจริตได้ ถ้าไม่เป็นภัยคุกคามแก่ประเทศอินโดนีเซีย ไม่กระทบต่อความมั่นคง กฎระเบียบของสาธารณะ ผลประโยชน์และสันติภาพของประเทศอินโดนีเซีย

นอกจากเรื่องทะเลอาณาเขตของประเทศอินโดนีเซียที่จะทำให้การปราบปรามโจรสลัดมีเสถียรภาพมากขึ้นแล้ว ประเทศอินโดนีเซียยังมีนโยบายต่างประเทศในการร่วมมือกับประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ประเทศอินโดนีเซียร่วมกับประเทศมาเลเซียในการลาดตระเวนชายฝั่งและบริเวณช่องแคบมะละกา มีการฝึกร่วมกันระหว่างกองทัพเรือแห่งชาติของมาเลเซีย (Royal Malaysian Navy) กับกองทัพเรืออินโดนีเซีย (Indonesian Navy) ที่เรียกว่า MALINDO JAYA เป็นความร่วมมือกันโดยใช้เรือจากราชนาวีของกองทัพของทั้งสองประเทศ และเพื่อปรับความแตกต่างของทั้งสองประเทศให้สามารถทำงานร่วมกันในการปราบปรามโจรสลัดได้ ความร่วมมือระหว่างประเทศนี้มีคณะกรรมการพิเศษอยู่ภายใต้การควบคุมและกำกับดูแลของคณะกรรมการตรวจตราชายแดนระหว่างอินโดนีเซียและมาเลเซีย (Malaysia-Indonesia Joint Border Committee (JBC)) ตั้งแต่สมัยซูการ์โน ประเทศอินโดนีเซียมีการจัดตั้งข้อตกลงเรื่องการปราบปรามโจรสลัด และความร่วมมือเพื่อความมั่นคงทางทะเลร่วมกันกับประเทศอื่นมากมาย แต่ในช่วงเริ่มแรกจะเน้นเรื่องความร่วมมือด้านพรมแดนทางทะเล เช่น ในช่วงที่ประเทศอินโดนีเซียและฟิลิปปินส์มีความสัมพันธ์ทางการทูตกันในวันที่ 24 พฤศจิกายน ค.ศ. 1949 โดยทั้งสองประเทศมักมีความเห็นทางด้านการเมืองและการปราบปรามโจรสลัด ทั้งในระดับภูมิภาคและนานาชาติในมุมมองเดียวกัน มีความร่วมมือเพื่อต่อต้านกิจกรรมที่ผิดกฎหมายบริเวณพรมแดนระหว่างกัน รวมทั้งปฏิบัติการแย่งโจรสลัดด้วย

นอกจากนี้ในวันที่ 4 กรกฎาคม ค.ศ. 1956 ได้มีความร่วมมือกันจัดตั้งสถานีเพื่อสอดส่องการปราบปรามโจรสลัด ที่ชื่อว่าข้อตกลง RP-Indon Immigration Agreement และ supplementary Border Crossing Agreement ทั้งสองข้อตกลงนั้นได้รับการพิจารณาอีกครั้งในวันที่ 11 มีนาคม ค.ศ. 1975 และเรียกว่า Revised Agreement on Border Crossing ข้อตกลงเหล่านี้ส่งผลให้เกิดการจัดประชุมของคณะกรรมการเพื่อลาดตระเวนชายฝั่งครั้งแรกที่ประเทศอินโดนีเซียใน ค.ศ. 1975 และหลังจากประชุมมีการตั้งสถานีในประเทศอินโดนีเซียหลายที่ ได้แก่ Marore, Mianggas และ Tarakan และตั้งสถานีร่วมกับฟิลิปปินส์ คือ สถานีใน Bongao Mabila และ Cape San Agustin สถานีต่างๆดังกล่าวเป็นสถานีที่เกิดจากความร่วมมือกันระหว่างประเทศอินโดนีเซียและประเทศเพื่อนบ้านอย่างฟิลิปปินส์ เพื่อร่วมมือกันลาดตระเวน การกระทำผิดกฎหมายในทะเล และการ

ปฏิบัติการแย่งโจรสลัด การลาดตระเวนบริเวณทะเลชายฝั่งนี้มีเรื่อยมาจนถึงวันที่ 11 เดือนมีนาคม ค.ศ. 1975

ในด้านของการจัดสรรงบประมาณเพื่อปราบปรามปฏิบัติการแย่งโจรสลัด ในปีค.ศ. 2000 ประเทศอินโดนีเซียได้จัดสรรงบประมาณทั้งหมด 1.5 พันล้านดอลลาร์สหรัฐเพื่อป้องกันน่านน้ำหมู่เกาะ และทะเลอาณาเขตของประเทศอินโดนีเซีย ทั้งนี้หากจะป้องกันพื้นที่ทางทะเลของประเทศอินโดนีเซียนั้นจะต้องใช้เรือจากทหารเรือทั้งสิ้น 300 ลำ แต่ประเทศอินโดนีเซียมีเรือเพียง 155 ลำเท่านั้น อีกทั้งยังมีความขัดแย้งกันทั้งภาครัฐ เอกชน และหน่วยงานของทหารในการรักษาความมั่นคงทางทะเล อาจวิเคราะห์ได้ว่าอินโดนีเซียมีปัญหาด้านการเงินในการสร้างหน่วยงานและส่งเสริมศักยภาพในการปราบปรามโจรสลัด(Hasjim Djalal, 2005: 144-148)

ประเทศอินโดนีเซียมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการความมั่นคงทางทะเลอย่างน้อย 10 หน่วยงาน โดย 9 หน่วยงานกำลังมีปฏิบัติการเพื่อปราบปรามโจรสลัดตามกฎหมาย(Sam Bateman, 2005: 97) ในภายหลังประเทศอินโดนีเซียได้ปรับปรุงกองทัพเรือให้ทันสมัยโดยเน้นเทคโนโลยีเรื่องการลาดตระเวนชายฝั่ง แม้กำลังเงินที่สนับสนุนจะมีไม่เพียงพอก็ตาม นอกจากนี้ประเทศอินโดนีเซียยังได้ตั้งศูนย์การควบคุมทางราชนาวี(Navy Command Control Centers)ที่เมืองบาตัม(Batam)และเมืองเบลาวัน(Belawan)ซึ่งหน่วยงานนี้จัดตั้งขึ้นเป็นพิเศษ มีเครื่องมือและอาวุธยุทโธปกรณ์เพื่อรับมือกับโจรสลัดแบบ hijackings and “hit and run”(Ho, 2006: 98) มีการติดตั้งเครื่องมือการสื่อสารและเรดาร์ทั้งหมด 9 จุดในพื้นที่ช่องแคบมะละกา เครื่องมือดังกล่าวทำหน้าที่ในการติดตามและรายงานการเกิดขึ้นของการกระทำแย่งโจรสลัดที่เกิดขึ้น(Valin, 2005: 44) อย่างไรก็ตามเนื่องจากประเทศอินโดนีเซียให้ความสำคัญกับอาณาเขตมาก จึงสนับสนุนการปกป้องอำนาจอธิปไตยอย่างเต็มที่ ประเทศอินโดนีเซียไม่วางใจในการที่จะไปร่วมมือกับต่างประเทศในการปราบปรามโจรสลัดกับต่างประเทศไม่ว่าจะรูปแบบทวิภาคี เช่น ความร่วมมือที่ริเริ่มโดยญี่ปุ่น ประเทศอินโดนีเซียมองว่าการร่วมมือกับญี่ปุ่นนั้นมีความเสี่ยงสูงทั้งในแง่ระหว่างประเทศและแง่ภายในประเทศ รวมทั้งมองว่า ปัญหาเรื่องโจรสลัดเป็นปัญหาที่ไม่ได้มีความสำคัญกับประเทศอินโดนีเซียถ้าเทียบกับประเทศอื่น เช่น สิงคโปร์ซึ่งเป็นเมืองท่าในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ รายได้ส่วนใหญ่ได้รับมาจากการเรียกเก็บจากเรือขนส่งสินค้าที่แวะพักบริเวณประเทศสิงคโปร์ และหากมี

การปฏิบัติการเยี่ยงโจรสลัดสูง ก็จะทำให้จำนวนเรือเดินสมุทรนั้นลดน้อยถอยลงไป อย่างไรก็ตาม ประเทศอินโดนีเซียมีปัญหาภายในประเทศเรื่องอื่นๆ สูงมากอยู่แล้ว รวมทั้ง มีการวิเคราะห์ว่า รัฐบาลและนักการเมืองบางกลุ่มและบางสมัยของประเทศอินโดนีเซียได้รับผลประโยชน์จากโจรสลัดเหล่านี้ โดยจะดูได้จากเรืออย่างน้อย 6 ลำ จาก 94 ลำ ที่ได้รับการช่วยเหลือจากประเทศอินโดนีเซียจากปฏิบัติการเยี่ยงโจรสลัดในปีค.ศ. 2004

อย่างไรก็ตามในด้านของความช่วยเหลือทางการทหาร ในสมัยซูการ์โนประเทศอินโดนีเซียได้จัดตั้งหน่วยงานเพื่อป้องกันและปราบปรามโจรสลัดได้แก่ กองกำลังติดอาวุธแห่งชาติของประเทศอินโดนีเซีย(The Indonesian National Armed Forces)ซึ่งได้รับการสนับสนุนเรื่องอาวุธยุทโธปกรณ์ทางการทหารเพื่อรักษาความมั่นคงทางทะเลจากสหภาพโซเวียต จนในที่สุดช่วงเวลานั้นกองทัพของประเทศอินโดนีเซียกลายเป็นกองกำลังที่มีอำนาจที่สุดอันดับที่สองในเอเชีย รองจากประเทศจีนเท่านั้น การสนับสนุนทางการทหารจากต่างประเทศนั้นมีความสำคัญมาก มีการสนับสนุนอุตสาหกรรมทางอาวุธในประเทศอินโดนีเซียอย่างมากในยุคนี้(Ho, 2006: 98) ได้รับความช่วยเหลือด้านอาวุธจากสหภาพโซเวียตได้แก่ เครื่องบินเจท The Mikoyan-Gurevich (MiG-17) และ The Mikoyan-Gurevich MiG-21 รวมทั้งเครื่องบินเจททิ้งระเบิด The Tupolev Tu-16 นอกจากนี้ยังได้รับเรือดำน้ำและเรือรบจากกองทัพเรือของสหภาพโซเวียตอีกด้วย ความช่วยเหลือเหล่านี้ส่งผลเกินกว่าจะคาดได้ เนื่องจากหลังจากประกาศอิสรภาพ 17 สิงหาคม ค.ศ.1945 ไม่นาน ช่วงสมัยนายกรัฐมนตรี Djuanda Kartawijaya ประเทศอินโดนีเซียก็สามารถพัฒนาบริษัทอาวุธของตนเองแทนที่บริษัทจากเนเธอร์แลนด์ เช่น NV de Broom, NV de Vulcaan and NV de Industrie โดยบริษัทผลิตอาวุธสัญชาติประเทศอินโดนีเซียที่จัดตั้งขึ้นในสมัยนั้นมีจำนวนมาก ได้แก่ PN Boma, PN Bisma, PN Indra, PN Barata and PN Sabang Merauke รวมทั้งผู้ผลิตอุปกรณ์การบิน เช่น PT Dirgantara Indonesia, shipyard PT PAL Indonesia, arms maker PT Pindad and explosives maker PT Dahana นอกจากนี้ยังมีบริษัทที่ไม่ได้ผลิตอาวุธ แต่ผลิตเหล็ก ได้แก่ PT Krakatau Steel, heavy equipment company PT Barata Indonesia, diesel and machinery company PT Boma Bisma Indra, train maker PT INKA, telecommunication company PT Telekomunikasi Indonesia and electronic component maker PT LEN Industri การพัฒนาเรื่องอาวุธยุทโธปกรณ์ทางการทหารในสมัยซูการ์โนนี้ส่งผลอย่างมากต่อการกำหนดนโยบายด้านการปราบปรามโจรสลัด แม้จะเป็นเพียงแค่จุดแรกเริ่มในการสร้างความแข็งแกร่งให้กับกองทัพอินโดนีเซียเท่านั้น เพราะท้ายที่สุดการพัฒนาเรื่องอาวุธและโรงงานสร้างอาวุธนี้พัฒนาถึงขีดสุดตอนสมัยประธานาธิบดีซูฮาร์โต เพราะได้นำนักวิทยาศาสตร์ที่เก่งกาจหลายท่านเข้ามาศึกษาวิจัยและ

พัฒนาอาวุธ ชูฮาร์โตได้ให้ฮาร์บีบีเข้ามาดูแลเรื่องของเทคโนโลยี พัฒนาอุตสาหกรรมของประเทศอินโดนีเซีย ยิ่งไปกว่านั้นตั้งแต่สมัยชูฮาร์โต ประเทศอินโดนีเซียได้มีการกระตุ้นให้เน้นการพัฒนาอุตสาหกรรมภายในประเทศตั้งแต่ช่วงปี ค.ศ. 1978 เป็นอีกปัจจัยหนึ่งซึ่งลดพึ่งพิงในการซื้ออาวุธทางยุทธโศปกรณ์ในการป้องกันประเทศ รวมทั้งการปราบปรามโจรสลัดของประเทศอินโดนีเซีย ประธานาธิบดี บี.เจ. ฮาร์บีบี ในช่วงนั้นเป็นรัฐมนตรีกระทรวงวิจัยและเทคโนโลยีซึ่งสนับสนุนการสร้างความทันสมัยทางเศรษฐกิจของประเทศอินโดนีเซียผ่านการสนับสนุนทางการทหารในช่วงกลางทศวรรษที่ 1990 เช่นเดียวกับอดีตประธานาธิบดีอับดุลเราะห์มาน วาฮิด ซึ่งเสนอให้มีการตัดความสัมพันธ์การพึ่งพิงอาวุธยุทธโศปกรณ์กับประเทศสหรัฐอเมริกา และกระตุ้นให้มีการพัฒนาอุตสาหกรรมการป้องกันภายในประเทศ โดยการขยายเครือข่ายการนำเข้ายุทธโศปกรณ์ทางการทหารจากประเทศอื่นๆด้วย นอกจากนี้ให้คงไว้ซึ่งการพัฒนาอุตสาหกรรมการป้องกันของชาติ ประเทศอินโดนีเซียได้เป็นเจ้าภาพในการจัดมหกรรมและการประชุมการป้องกันประเทศในช่วงปีค.ศ. 2004(The Indo Defence Expo and Forum) และอีกครั้งในช่วงปีค.ศ. 2006 โดยมีเป้าหมายคือ สร้างความร่วมมือและสนับสนุนการพัฒนาการเติบโตของอุตสาหกรรมการป้องกันประเทศ รวมทั้งสร้างความแข็งแกร่งให้กับอาวุธและเครื่องมือที่ใช้ในการปราบปรามโจรสลัดนั่นเอง

ในด้านความหมายของรัฐหมู่เกาะ (Wawasan Nusantara) รัฐบาลประเทศอินโดนีเซียประกาศให้ความหมายของอาณาเขตทางทะเลที่ประเทศอินโดนีเซียเป็นเจ้าของ รวมทั้งอาณาเขตที่อินโดนีเซียมีความสามารถปราบปรามและดูแลให้พ้นจากการปฏิบัติการเชิงโจรสลัด โดยดินแดนของประเทศอินโดนีเซียนั้นมีความหมายรวมทั้งผืนดินและผืนน้ำระหว่างเกาะต่างๆ ผืนดินได้ทะเลรวมทั้งชั้นดินใต้ท้องทะเลและอากาศเหนือผืนดินและผืนน้ำเหล่านั้นล้วนอยู่ภายใต้อำนาจอธิปไตยของประเทศอินโดนีเซีย การให้ความหมายเรื่องอาณาเขตของรัฐหมู่เกาะเช่นนี้ แตกต่างจากความหมายตามกฎหมายทะเลแบบดั้งเดิมอย่างสิ้นเชิง เนื่องจากกฎหมายทะเลดั้งเดิมนั้น นับอาณาเขตของประเทศอินโดนีเซียซึ่งเป็นรัฐหมู่เกาะเพียงแค่ 3 ไมล์นับจากแหลมชายฝั่งของทุกๆเกาะของประเทศอินโดนีเซีย นอกจากพื้นที่ 3 ไมล์นั้นแล้วให้ถือว่าเป็นเขตของทะเลหลวงซึ่งประเทศใดก็สามารถใช้ประโยชน์จากพื้นที่ดังกล่าวได้ อย่างไรก็ตามความสำคัญของน่านน้ำและผืนน้ำของประเทศอินโดนีเซีย รวมทั้งความสามารถในการควบคุมอาณาเขตทางทะเลของประเทศอินโดนีเซียมีความสำคัญต่อประเทศสหรัฐอเมริกามาก เนื่องจากผืนน้ำบริเวณนี้เป็นช่องแคบทางยุทธศาสตร์ที่สามารถขนส่งทั้งน้ำมัน ก๊าซธรรมชาติ และวัตถุดิบอื่นๆจากเอเชียใต้ แอฟริกา อ่าวเปอร์เซียระหว่าง

ประเทศสหรัฐอเมริกาและพันธมิตรของประเทศสหรัฐอเมริกาในเอเชียตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งช่องแคบมะละกา จะเป็นเส้นทางเชื่อมต่อที่สำคัญไปสู่มหาสมุทรแปซิฟิก มหาสมุทรอินเดีย และทะเลประเทศจีนใต้ รวมทั้งฐานกองพลของประเทศสหรัฐอเมริกาในฟิลิปปินส์และสถานีการสื่อสารทางนาวิกโยธิน(Naval Communications Station (NAVCOMMSTA))ในDiego Garcia ของมหาสมุทรอินเดีย ในสมัยประธานาธิบดีชูฮาร์โต เส้นทางทางการค้าทางทะเลของประเทศอินโดนีเซียมีอิสระมาก และอินโดนีเซียให้เสรีภาพในการเดินเรือกับมหาอำนาจต่างๆ กองทัพเรือที่เจ็ดของประเทศสหรัฐอเมริกาสามารถเดินทางผ่านน่านน้ำและอาณาเขตทางทะเลของประเทศอินโดนีเซียจากมหาสมุทรอินเดียไปมหาสมุทรแปซิฟิกได้อย่างอิสระ

2.3 นโยบายด้านการปราบปรามโจรสลัดของประเทศมาเลเซีย

ประเทศมาเลเซียมีอาณาเขตทางทะเล(Maritime Zone) ทั้งหมด 614,000 ตารางกิโลเมตร ประกอบด้วยความยาวของชายฝั่งทะเลทั้งหมด 4,490 กิโลเมตร นอกจากนี้ 60 เปอร์เซ็นต์ของประชากรชาวมาเลเซียจะอาศัยอยู่ตามบริเวณชายฝั่งในซาบารุ(Sabah) และซาราวัก(Sarawak) รวมทั้งพื้นที่บริเวณEast Coast Peninsular และพื้นที่ชายฝั่งของช่องแคบมะละกาก็มีประชากรอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก พื้นที่ทางทะเลของประเทศมาเลเซียยังมีความสำคัญทางยุทธศาสตร์มาก เนื่องจากช่องแคบมะละกา(The Straits of Malacca) หรือSea of Melayu เป็นช่องแคบที่มีความยาวมากที่สุดในโลก โดยมีความยาวที่ 500 ไมล์ทะเล ความกว้าง 200 ไมล์ทะเล มีจุดกว้างที่สุดที่ 200 ไมล์ทะเล และจุดแคบสุดมีความยาวประมาณ 11 ไมล์ทะเล เป็นช่องแคบที่อยู่ระหว่างทิศตะวันตกเฉียงเหนือและทิศตะวันตกเฉียงใต้ของมาเลเซียกับเกาะสุมาตราของประเทศอินโดนีเซีย

ระบบการควบคุมและบังคับทางทะเลเพื่อปราบปรามการปฏิบัติการแย่งชิงโจรสลัดของประเทศมาเลเซียที่ช่วยรักษาความปลอดภัยได้รับการวางรากฐานตั้งแต่ที่ประเทศมาเลเซียได้รับเอกราชจากประเทศอังกฤษ โดยมีการกำหนดข้อกฎหมายเพื่อบังคับใช้ ได้แก่ Merchant Shipping Ordinance ในปี ค.ศ. 1952 รวมทั้งในตอนนั้นมีการจัดตั้งหน่วยงานทางด้านความปลอดภัยทางทะเล ได้แก่ Royal Malaysian Navy, Marine Department, Marine Section of the Royal Malaysian Police and Royal Custom and Excise Department หลังจากที่ประเทศมาเลเซียได้รับเอกราชในปี ค.ศ. 1957 ได้มีการจัดตั้งกระทรวง 13 กระทรวงขึ้น เพื่อจัดการประเด็นทางทะเล รวมทั้ง

ปราบปรามการกระทำร้ายโจรสลัด ได้แก่ The Priminister Department, Ministry of Transport, Ministry of Agriculture, Ministry of Science, Technology and Environment, Ministry of Defense, Ministry of Home Affairs ดังนั้นกฎหมายต่างๆที่เกี่ยวข้องกับทางทะเลและการปราบปรามโจรสลัด จะถูกออกโดยหน่วยงานที่มาจาก 5 กระทรวงนี้ ดังนี้ Marine Police(Ministry of Home Affairs) Royal Malaysian Navy (Ministry of Defense), Marine Department (Ministry of Transport), Marine Section of the Royal Malaysian Police and Royal Custom and Excise Department(Ministry of Finance), Department of Fisheries(Ministry of Agriculture) , The Malaysian Maritime Enforcement Agency (Ministry of Prime Minister Department) ส่วนกฎหมายที่มีการออกมาเพื่อปราบปรามการปฏิบัติการร้ายโจรสลัด ได้แก่ Police Acts of 1967, Penal Code, Merchant Shipping(Oil Pollution) Act of 1994, Merchant Shipping Ordinance Act of 1952, Fisheries Act of 1985(ปราบปรามในปี 1993), Exclusive Economic Act of 1984, Petroleum Mining Act of 1966, Custom Act of 1967, Petroleum(Safety Measures) Act of 1984, Immigration Act of 1959, Dangerous Drugs Act of 1952, Explosive Act of 1957, Protection Places Ordinance of 1984, Immigration Act of 1959, Telecommunication and Multimedia Act(ปราบปรามในปีค.ศ. 1998), Explosive Act of 1957, Protection Places Ordinance of 1959, Internal Security Act of 1960, Firearms Act of 1960 และ Criminal Procedure Code and Malaysian Maritime Enforce Agency(MMEA) Acts of 2004 โดยองค์กรเหล่านี้ประกอบไปด้วยเจ้าหน้าที่ซึ่งมีจำนวนรวมทั้งสิ้น 5,300 คน เรือ 486 ลำ ต้องใช้เงินจำนวนรวมถึง 3 พันล้านริงกิต(RM) แต่การทำงานของหน่วยงานเหล่านี้ไม่มีประสิทธิภาพ เนื่องจากศูนย์การทำงานกระจัดกระจาย การทำงานซ้ำซ้อนและขัดแย้งกัน ขาดงบประมาณในการปฏิบัติงาน ดังนั้นประเทศมาเลเซียจึงจัดตั้งหน่วยงานที่มีอำนาจเด็ดขาดเพื่อลาดตระเวนทางทะเล เพื่อป้องกัน และปราบปรามปฏิบัติการร้ายโจรสลัดขึ้น นอกจากนี้เดือน เมษายน ค.ศ. 1999 มาเลเซียได้จัดตั้ง Malaysian Coastgued Agency และในวันที่ 15 กุมภาพันธ์ ค.ศ. 2005 Malaysian Maritime Enforce Agency (MMEA) ได้รับการอนุมัติให้จัดตั้งและปฏิบัติการอย่างสมบูรณ์เมื่อวันที่ 30 พฤศจิกายน 2005(Dato' Hamdan, 2010) ซึ่งถือเป็นหน่วยงานที่ปฏิบัติการปราบปรามโจรสลัดที่มีประสิทธิภาพที่สุดของมาเลเซียในขณะนั้น

ประเทศมาเลเซียมีความร่วมมือเพื่อปราบปรามปฏิบัติการเชิงโจรสลัดกับต่างประเทศ มากมาย ซึ่งค่อนข้างต่างจากประเทศอินโดนีเซียซึ่งไม่ต้องการร่วมมือกับต่างประเทศเพื่อปราบปรามปฏิบัติการเชิงโจรสลัดดังที่เคยกล่าวมาแล้ว โดยความร่วมมือของมาเลเซียและต่างชาติ ได้แก่ Complex naval exercises and regularly scheduled combined law enforcement patrols ซึ่งเป็น การเริ่มต้นการลาดตระเวนภายในอาณาเขตทางทะเลของมาเลเซียเองก่อนที่จะไปร่วมมือทำ ข้อตกลงเพื่อปราบปรามการกระทำเชิงโจรสลัดกับต่างประเทศ และหลังจากนั้นมาเลเซียจึงมีความ ร่วมมือกับต่างประเทศ ได้แก่ ประเทศฟิลิปปินส์ ความร่วมมือนี้มีตั้งแต่ที่เป็นความร่วมมือด้าน พรหมแดนในระดับภูมิภาค (Border region cooperation) ความร่วมมือในการแบ่งปันทางวิชาการ (Intelligence sharing) การฝึกอบรวมร่วมกัน (joint exercise) การแลกเปลี่ยนการศึกษาทางทหาร และ สถาบันการฝึกอบรวมทั้งในเรื่องการเยือนของระดับเจ้าหน้าที่ระดับสูง การแลกเปลี่ยนอุปกรณ์การ ฝึก รวมทั้งเรื่องของเศรษฐกิจ อย่างไรก็ตาม ประเทศมาเลเซียกับฟิลิปปินส์มีข้อตกลงร่วมกันใน เรื่องการปราบปรามโจรสลัดที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือ Memorandum of Understanding (MOU) on Defense Cooperation ในวันที่ 26 กันยายน ค.ศ. 1994

ฉะนั้นโดยสรุปแล้วทั้งประเทศอินโดนีเซียและประเทศมาเลเซียล้วนมีนโยบายทั้ง ภายในประเทศและนโยบายต่างประเทศเพื่อร่วมมือกับประเทศอื่นในการปราบปรามโจรสลัด แต่ ทั้งสองมหาอำนาจของอาเซียนค่อนข้างหวงพื้นที่บริเวณช่องแคบต่างๆรวมทั้งพื้นที่ทางทะเลของ เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เนื่องจากเห็นว่าเป็นจุดยุทธศาสตร์ และยังคงมองว่าเป็นการละเมิดต่ออำนาจอธิปไตยหากมีมหาอำนาจหรือประเทศอื่นนำเรือรบ เรือดำน้ำ เข้ามายังพื้นที่ทางทะเลดังกล่าว อย่างไรก็ตาม บริเวณช่องแคบนั้นทั้งประเทศอินโดนีเซียและประเทศมาเลเซียมีนโยบายขยายให้ ช่องแคบละกาเป็นเส้นทางเดินเรือรบและเรือดำน้ำไม่ว่าจะเป็นช่วงทศวรรษที่ 70 ที่อังกฤษเข้ามา มีอำนาจในตะวันออกกลางและช่วงหลัง ค.ศ. 1971 ที่อังกฤษประกาศว่าจะถอนทหารออกจาก ตะวันออกของคลองสุเอซใน ค.ศ. 1971 สหภาพโซเวียตก็ได้นำกองเรือแล่นผ่านช่องแคบมะละกา ทำให้ประเทศอินโดนีเซียยังมองว่า ทั้งสองประเทศพยายามเข้ามามีอำนาจในบริเวณแถบนี้(กิตติมา จันทรตรี: 134) มีการกำหนดนโยบายขยายทะเลอาณาเขตไป เช่น 12 ไมล์เพื่อความมั่นคงของ ประเทศ(กิตติมา จันทรตรี: 69) แม้กระนั้นก็มีแถลงร่วมเข้าควบคุมช่องแคบมะละกาในวันที่ 16 พฤศจิกายน 1971(กิตติมา จันทรตรี: 70) ซึ่งก่อนหน้านั้นในเดือนกุมภาพันธ์ ค.ศ. 1960 ประเทศ

อินโดนีเซียได้ขยายทะเลอาณาเขตออกไป 12 ไมล์ทะเล ประเทศมาเลเซียเองก็ประกาศในวันที่ 2 สิงหาคม ค.ศ. 1969 ซึ่งทำให้ช่องแคบมะละกามีความกว้างน้อยกว่า 24 ไมล์ทะเล ต้องกลายเป็นส่วนหนึ่งของน่านน้ำอาณาเขตของทั้งสองประเทศนี้ และในวันที่ 17 มีนาคม ค.ศ. 1970 ประเทศอินโดนีเซียกับประเทศมาเลเซียยังได้ลงนามในสนธิสัญญามิตรภาพและสนธิสัญญาปักปันเขตแดนในทะเลอาณาเขต(Bangkok Post, 1981:5 อ้างถึงใน กิติมา จันทรตรี:134) ส่งผลให้ประเทศต่างๆที่เดินเรือผ่านช่องแคบมะละกาตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา ต้องใช้สิทธิในการผ่านโดยสุจริต (Right of Innocent Passage)ตามกฎหมายระหว่างประเทศ นอกจากนี้จะเห็นว่านโยบายของประเทศอินโดนีเซียในการพยายามดูแลช่องแคบมะละกาเพื่อจัดการการกระทำเยี่ยงโจรสลัดโดยไม่พึ่งมหาอำนาจนั้นมีมาก ดังจะเห็นจาก พลตรีอาลี เมอร์โตโป(Ali Murtopo)ที่ปรึกษาการเมืองของประธานาธิบดีซูฮาร์โต ได้กล่าวในวันที่ 5 เมษายน 1971(Shaw, 2008: 7 อ้างถึงใน กิติมา จันทรตรี:132) ว่า “การดูแลตรวจตราช่องแคบมีความสำคัญต่อยุทธศาสตร์แห่งชาติประเทศอินโดนีเซีย และอันตรายจะเกิดขึ้นถ้าประเทศอินโดนีเซียปล่อยให้มหาอำนาจใช้ช่องแคบโดยไม่คำนึงถึงความมั่นคงแห่งชาติ” นอกจากนี้ พลตรีอาลีได้เรียกร้องให้รัฐชายฝั่งทั้งหมดร่วมมือกันบนพื้นฐานของความเข้าใจและผลประโยชน์ร่วมกัน เพื่อไม่ให้เกิดการเข้าใจผิดกัน(กิติมา จันทรตรี: 135) และในการประชุมคณะกรรมการว่าด้วยพื้นท้องทะเลขององค์การสหประชาชาติ(UN Sea-Bed Committee) เมื่อวันที่ 29 มีนาคม ค.ศ. 1972 นายฮะจิม จาลาล(Hasjim Djalal) ผู้แทนของประเทศอินโดนีเซียในที่ประชุมองค์การสหประชาชาติได้กล่าวว่า(Koh, 1999:60 อ้างถึงใน กิติมา จันทรตรี: 135) ถ้าเรือรบและเรือดำน้ำต้องการเสรีภาพในการใช้น่านน้ำของประเทศเราไม่ว่าเวลาใดก็ตาม และกรณีที่เรือดำน้ำต้องการเสรีภาพในการเดินทางผ่านได้ผิวน้ำตลอดเวลาในน่านน้ำของเรานั้น เมื่อเป็นเช่นนั้นแล้วจะไม่มีใครทราบหรือสามารถตรวจพบและจับได้ถ้าเหตุการณ์เหล่านี้เกิดขึ้น และเรือเหล่านั้นได้มีการปฏิบัติการทางทหาร นั้นหมายความว่าน่านน้ำของเราอาจกลายเป็นบริเวณแห่งการเผชิญหน้ากันของมหาอำนาจทางเรือ โดยที่เราไม่ได้มีส่วนร่วมรู้เห็นด้วยเลย นอกจากจะตกเป็นเหยื่อเท่านั้น เรื่องดังกล่าวนี้ไม่ได้เป็นเรื่องที่คิดขึ้นเอาเอง แต่เราพิจารณาจากที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ของประเทศอินโดนีเซียที่เป็นทางข้ามระหว่างมหาสมุทรอินเดียและมหาสมุทรแปซิฟิก” นอกจากนี้ นายพลเรือ อาร์ ซูโดโมะ(Admiral R. Sudomo) หัวหน้าคณะเสนาธิการทหารเรือประเทศอินโดนีเซีย(Indonesian-Navy Chief-of-Staff)(Robert Fabrikant, 1973: 39 อ้างถึงใน กิติมา จันทร

ตรี: 137) ยังกล่าวว่า เรือรบต่างชาติที่ต้องการเดินทางผ่านช่องแคบมะละกา ต้องแจ้งให้ประเทศอินโดนีเซียหรือประเทศมาเลเซียทราบก่อน

อย่างไรก็ตามในวันที่ 17 เมษายน ค.ศ. 1972 นายอค์ม มาลิก รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศอินโดนีเซีย ได้กล่าวต่อสภามัคคุเทศก์ชาวต่างประเทศของสิงคโปร์ เพื่อย้ำเตือนว่าเป็นนโยบายของประเทศอินโดนีเซียที่เรือรบต่างชาติจะต้องแจ้งให้ทราบก่อนที่จะเดินทางผ่านช่องแคบ (กิตติมา จันทรตรี: 136) ในวันเดียวกันนายพลเรือชูโดโมะ ได้แถลงว่า เรือรบต่างชาติ และเรือบรรทุกน้ำมันจะถูกโจมตี ถ้าเรือเหล่านั้นแล่นเข้ามาในน่านน้ำอาณาเขตของประเทศอินโดนีเซียโดยไม่แจ้งให้ทราบก่อน เพราะประเทศอินโดนีเซียถือว่าเป็นภัยต่ออธิปไตยของประเทศอินโดนีเซีย (Koh, 1999: 61 อ้างถึงใน กิตติมา จันทรตรี: 137) ที่ต้องแถลงแบบนี้เนื่องจากกลัวอิทธิพลของสหรัฐกับโซเวียต เพราะทั้งสองประเทศได้ส่งกองเรือผ่านช่องแคบมะละกาเข้าไปยังมหาสมุทรอินเดีย เพื่อให้การสนับสนุนการทำสงครามระหว่างอินเดียนกับปากีสถานนั่นเอง แต่สุดท้ายแล้วประเทศสหรัฐอเมริกากับโซเวียตก็ยังนำกองเรือผ่านช่องแคบระหว่างประเทศอยู่เหมือนเดิม อีกทั้งประเทศอินโดนีเซียและประเทศมาเลเซียก็ไม่ได้ก็ไม่ได้ทำการตอบโต้ใดๆกับเรือที่เดินทางผ่านโดยไม่ได้รับอนุญาต

เนื่องจากชายฝั่งทะเลของประเทศอินโดนีเซียมีความยาวมากถึง 29,000 ไมล์ทะเล ส่งผลให้การปราบปรามโจรสลัดเป็นเรื่องยาก ทั้งนี้ประเทศอินโดนีเซียในสมัยของประธานาธิบดีฮาบีบีก็มีนโยบายสนับสนุนให้มีการปราบปรามโจรสลัด ประเด็นหลักของการพิจารณา นโยบายต่างประเทศของประเทศอินโดนีเซียในการปราบปรามการกระทำเชิงโจรสลัดมีสองประเด็นคือ เจตน์เจ้านงค์ในการปราบปรามการกระทำเชิงโจรสลัด และความสามารถในการปราบปรามการกระทำเชิงโจรสลัด

แง่ของเจตน์เจ้านงค์ในการปราบปราม ตั้งแต่สมัยประธานาธิบดีฮาบีบี เนื่องจากการกระทำเชิงโจรสลัดมีสูงและประเทศอินโดนีเซียอยู่ในจุดยุทธศาสตร์ทางทะเลที่สำคัญ จึงมีความพยายามในการปราบปรามโจรสลัด นโยบายต่างประเทศที่ประกาศมาในช่วงปีดังกล่าว ล้วนแสดงให้เห็นถึงความพยายามอย่างยิ่งยวดในการทำให้การกระทำเชิงโจรสลัดหมดไป นโยบายในการพยายามที่จะเป็นผู้นำในอาเซียน ไม่ว่าจะเป็นการพยายามเข้าร่วมการประชุมของอาเซียนในทุกการประชุมที่ถูกจัดขึ้น แต่การจัดการยังไม่ดีและการกระทำเชิงโจรสลัดยังมีจำนวนสูง

ในแง่ความร่วมมือกรณีเป็นแบบสองฝ่าย แต่ถ้าเป็นหลายฝ่ายจะไม่ยอมรับ อีกทั้งจะรับความช่วยเหลือจากต่างประเทศจำกัด บางครั้งก็รับความช่วยเหลือแต่ของสหรัฐอเมริกาทำให้

ความสามารถเรื่องความมั่นคงทางทะเลน้อย เพราะมีความไม่เชื่อใจเพื่อนบ้าน และกลัวต่างประเทศ เพราะประเทศอินโดนีเซีย ประเทศมาเลเซียและไทยค่อนข้างอ่อนไหวเรื่องของการละเมิดอำนาจ อธิปไตยจากต่างประเทศ ในแง่ความร่วมมือหลายฝ่าย(Multilateral Maritime security cooperation) ประเทศอินโดนีเซียกับประเทศมาเลเซียจะไม่ยอมรับ และรับความช่วยเหลือจากต่างประเทศจำกัด และการเข้าร่วมทั้ง MALSINDO แต่ไม่เข้าร่วมISC และ MALSINDO ก็แสดงให้เห็นว่าบาง ข้อตกลงทั้งสองประเทศเลือกที่จะเข้าร่วมเพราะประเทศตนเองจะไม่เสียประโยชน์และบาง ข้อตกลงก็ไม่เข้าร่วม แสดงว่าการกำหนดนโยบายของรัฐบาลไม่ได้พร้อมใจเข้าร่วมทุกอย่างที่จะ ช่วยปرامปรัมโจรสลัด แต่พิจารณาเรื่องการเข้ามาจะรุกรานอำนาจอธิปไตยและแทรกแซง อธิปไตยของประเทศของตนหรือไม่

2.4 นโยบายต่างประเทศอินโดนีเซีย

ประเทศอินโดนีเซียเป็นประเทศที่มีคำขวัญประจำว่า ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ท่ามกลางความหลากหลาย (Unity in Diversity) ประเทศอินโดนีเซียสามารถดึงเอาทรัพยากรจาก ภายนอกมาพัฒนาประเทศตนเองได้โดยไม่ต้องสูญเสียเอกราชของตัวเองไป ประเทศอินโดนีเซีย มี การเปลี่ยนแปลงนโยบายต่างประเทศในแต่ละผู้นำ เป็นประเทศที่ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนา อิสลาม ในประวัติศาสตร์ประเทศอินโดนีเซียมีความสัมพันธ์แน่นแฟ้นกับประเทศสหรัฐอเมริกาทั้ง ในด้านการเมือง เศรษฐกิจและความมั่นคงนับตั้งแต่สงครามเย็น แต่กระนั้นความแน่นแฟ้นเหล่านั้น ก็อุดมไปด้วยความหวาดหวั่นต่ออิทธิพลของประเทศสหรัฐอเมริกาที่พร้อมจะประทุยู่ตลอดเวลา ทั้งหมดนี้ คือ ความเป็นประเทศอินโดนีเซีย โดยสรุป ประเทศหมู่เกาะที่มีประชากรทั้งสิ้น 224 ล้าน คน มีจำนวนประชากรเป็นอันดับสี่ของโลก ประกอบไปด้วยเกาะต่างๆมากถึง 13,600 เกาะ และมี นโยบายต่างประเทศที่ปรับเปลี่ยนไปตามยุคสมัย ดังนี้

2.4.1 วิวัฒนาการของนโยบายต่างประเทศของประเทศอินโดนีเซีย

2.4.1.1 สมัยประธานาธิบดีซูการ์โน (ค.ศ. 1945 -1967)

หากกล่าวถึงประธานาธิบดีซูการ์โน(Sukarno) คนทั่วไปย่อมรู้จักซูการ์โนในฐานะที่เป็น ประธานาธิบดีคนแรกของประเทศอินโดนีเซีย เกิดวันที่ 6 มิถุนายน ค.ศ. 1901 และเสียชีวิตวันที่ 21

มิถุนายน ค.ศ. 1970 ลูกสาวของเขาคือ เมกาวัตี ชูการ์โนบุตรี ซึ่งดำรงตำแหน่งประธานาธิบดีคนที่ 5 ของประเทศอินโดนีเซีย ชูการ์โนมีส่วนสำคัญร่วมกับมุฮัมหมัด ฮัตตา ซึ่งดำรงตำแหน่งรองประธานาธิบดีในสมัยประธานาธิบดีชูการ์โน เรียกร้องให้ประเทศอินโดนีเซียประกาศอิสรภาพจากเนเธอร์แลนด์ได้สำเร็จในทศวรรษที่ 1930 หลังจากที่ตกอยู่ภายใต้อาณานิคมของเนเธอร์แลนด์นานถึง 350 ปี (Sukarnoyear, 2002: online) อีกทั้งเรียกร้องให้ประเทศอินโดนีเซียพ้นจากอิทธิพลของญี่ปุ่นในทศวรรษที่ 1940 (Sejarah Indonesia, 2008: online) เขาดำรงตำแหน่งประธานาธิบดีระหว่างปี ค.ศ. 1945 - ค.ศ. 1967 แต่หลังจากนั้นชูการ์โนไม่สามารถแก้ปัญหาความวุ่นวายทางเศรษฐกิจและการเมืองได้ ประกอบกับนายพลซูฮาร์โตได้บีบให้ชูการ์โนลงจากอำนาจ ซูฮาร์โตรับตำแหน่งประธานาธิบดีคนต่อมาในปี ค.ศ. 1967 ส่งผลให้ท้ายที่สุดประธานาธิบดีชูการ์โนต้องพ้นจากตำแหน่งประธานาธิบดีคนแรกของประเทศอินโดนีเซียใน ค.ศ. 1967

ตั้งแต่ประเทศอินโดนีเซียได้รับเอกราชในปี ค.ศ. 1945 นโยบายต่างประเทศโดยรวมของประธานาธิบดีชูการ์โน คือ การไม่อยู่ภายใต้อิทธิพลของชาติใดๆ กล่าวคือ ในสมัยชูการ์โนมีรองประธานาธิบดีชื่อ โมฮัมหมัด ฮัตตา ซึ่งในตอนนั้นเป็นรัฐมนตรีต่างประเทศด้วยได้ประกาศหลักการของนโยบายต่างประเทศของประเทศอินโดนีเซียว่า นโยบายต่างประเทศของประเทศอินโดนีเซียจะเป็นนโยบายที่ เป็นอิสระและแข็งขัน (free and active หรือ bebas dan aktif) (วิทยาสุจริตชนารักษ์, 2539: 211-242) หลักการนี้เกิดจากการที่ประเทศอินโดนีเซียตกเป็นอาณานิคมของประเทศเนเธอร์แลนด์นานเกือบสามทศวรรษครึ่ง จากประสบการณ์เหล่านี้เองทำให้ประเทศอินโดนีเซียเน้นหลักเรื่อง ชาตินิยม (strong sense of nationalism) ความไม่ไว้วางใจมหาอำนาจ (distrust of major powers) และความเชื่อมั่นในตัวเองอย่างสูง (strong belief in itself) (Dewi Fortuna Anwar, 1992: 378) หลักการเหล่านี้ทำให้การรับความช่วยเหลือจากประเทศต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศสหรัฐอเมริกาไม่ได้ทำให้ประเทศอินโดนีเซียตกอยู่ภายใต้อำนาจของประเทศสหรัฐอเมริกาอย่างสมบูรณ์

อย่างไรก็ตามในสมัยชูการ์โน อินโดนีเซียมีนโยบายรับความช่วยเหลือจากต่างประเทศ แต่ไม่ได้กำหนดนโยบายให้สอดคล้องไปกับนโยบายของมหาอำนาจอย่างสหรัฐอเมริกาในทุกสิ่ง ประเทศสหรัฐอเมริกาให้ความช่วยเหลือประเทศอินโดนีเซียหลายด้าน ทั้งผ่านสถาบันทางการเงินและสนับสนุนทางทหารของประเทศอินโดนีเซียผ่าน โครงการปฏิบัติการทางพลเรือน (The Civic Action Program) ทำให้กองทัพของประเทศอินโดนีเซียมีบทบาทมากขึ้น ทั้งระดับการเมืองท้องถิ่น การเมืองระดับชาติและด้านการพัฒนาประเทศ รวมถึงการเข้าไปเกี่ยวข้องกับกิจการมิติทางสังคมและการเมืองมากขึ้น นอกจากนี้ประเทศสหรัฐอเมริกายังมีโครงการฝึกอบรมต่างๆ มากมาย ซึ่ง

ผลิตผู้จับหลักสูตรหลายร้อยคนในปี ค.ศ. 1965 อย่างไรก็ตาม บทบาทของประเทศสหรัฐอเมริกาในการเข้ามาเป็นผู้ให้ความช่วยเหลือดังกล่าวยังไม่เด่นชัด และไม่ได้รับการยอมรับจากประเทศอินโดนีเซียอย่างสมบูรณ์มากนัก เนื่องจากต้องเผชิญกับลักษณะพื้นฐานและกระแสดชาตินิยมภายในประเทศของอินโดนีเซียซึ่งต่อต้านและไม่ไว้วางใจชาติตะวันตกโดยเฉพาะประเทศสหรัฐอเมริกาดังที่เคยกล่าวไว้ โดยเฉพาะเมื่อประธานาธิบดีซูการ์โนประกาศให้ประเทศอินโดนีเซียเป็นประเทศที่ไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใด(Non-Aligned Movement) ในช่วงปี ค.ศ. 1955 การต่อต้านตะวันตกนี้เด่นชัดมากขึ้น จากกรณีเหตุการณ์ CIA ของประเทศสหรัฐอเมริกาใน Outer-island rebellion จากเหตุการณ์นี้ซูการ์โนได้จัดตั้งรัฐบาลผสมซึ่งมีผู้ที่อยู่ในกองกำลังทหารจีนเพื่อดูแลให้เกิดความสมดุลระหว่างภัยคุกคามจากภายนอก ซึ่งหมายถึงการแทรกแซงจากประเทศมหาอำนาจภายนอก ส่วนภายในหมายถึงความไม่สงบภายในประเทศจากการแบ่งขั้วทางการเมืองและการขึ้นมามีอำนาจของกลุ่มอำนาจอื่น นำสังเกตว่าในช่วงปลายทศวรรษที่ 1950 และช่วงต้นทศวรรษที่ 1960 เกิดความขัดแย้งกันระหว่างปัญหาภายในประเทศกับนโยบายต่างประเทศของประเทศอินโดนีเซียอย่างมาก

อย่างไรก็ตาม หลังจากทศวรรษที่ 1963 นโยบายต่างประเทศของประเทศอินโดนีเซียเปลี่ยนไป ซูการ์โนกังวลเกี่ยวกับความเกี่ยวพันทางทหารระหว่างประเทศอินโดนีเซียและประเทศสหรัฐอเมริกา เนื่องจากประเทศสหรัฐอเมริกาให้ความช่วยเหลือทางการทหารกับประเทศอินโดนีเซียสูงมาก ทั้งแง่ของการฝึกอบรม อาวุธยุทโธปกรณ์ และความรู้เทคโนโลยีอื่น แม้การสนับสนุนของประเทศสหรัฐอเมริกาก็จะทำให้ประเทศอินโดนีเซียกลายเป็นผู้นำทางทางการเมืองการทหารในภูมิภาคในช่วงนั้นก็ตาม แต่ซูการ์โนจากพรรค the Communist Party of Indonesia (PKI) และพันธมิตรทางการเมืองภายในประเทศหลักของซูการ์โน เกิดความกังวลถึงภัยคุกคามจากประเทศสหรัฐอเมริกา และกังวลว่าประเทศสหรัฐอเมริกาคือความสับสนวุ่นวายประธานาธิบดี และลัทธิชาตินิยมของตนเอง เพื่อแก้ปัญหาดังกล่าว ซูการ์โนเริ่มที่จะทำตามนโยบาย NASAKOM และกำหนดนโยบายต่างประเทศที่สร้างความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับประเทศจีน โดยซูการ์โนพยายามจัดตั้ง Jakarta-Phnom Penh-Beijing-Hanoi-Py'ngyang axis ซึ่งเป็นความร่วมมือของกลุ่มประเทศคอมมิวนิสต์ในเอเชีย อินโดนีเซียในสมัยซูการ์โนได้รับความช่วยเหลือจากสหภาพโซเวียต แต่ในช่วงปี ค.ศ. 1964 -1965 อินโดนีเซียกลับมีความสัมพันธ์ที่แนบแน่นกันขึ้นโดยผ่านเครือข่ายพรรค PKI ทั้งหมดนี้อาจสรุปได้ว่า อินโดนีเซียไม่ต้องการให้ผู้นำของกองทัพ และกลุ่มกองกำลังทหารภายในประเทศมีอำนาจมากจนกระทบอำนาจของตน และเพื่อไม่ให้ภัยคุกคามจากภายนอกประเทศอย่างประเทศสหรัฐอเมริกา และสหภาพโซเวียตมีอำนาจมากเกินไป การผูกความสัมพันธ์กับประเทศคอมมิวนิสต์อย่างประเทศจีน และการสร้างความสัมพันธ์กับสหภาพโซเวียตจึงเป็นวิธีการ

ดำเนินนโยบายต่างประเทศเพื่อถ่วงดุลอำนาจกับสหรัฐอเมริกาที่หลักแหลมของซูการ์โนนั่นเอง การดำเนินนโยบายต่างประเทศที่ต่อต้านสหรัฐอเมริกาโดยการพยายามกลืนมาเลเซีย (gobble Malaysia raw) ที่อินโดนีเซียประกาศในวันที่ 23 กันยายน ค.ศ. 1963 เพราะในตอนนั้นมาเลเซียมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับสหรัฐอเมริกา และสหราชอาณาจักร ยังเป็นปัจจัยที่ช่วยตอกย้ำนโยบายต่างประเทศของอินโดนีเซียที่เป็นอิสระ และไม่อยู่ภายใต้ นโยบายต่างประเทศของมหาอำนาจอีกด้วย ยิ่งไปกว่านั้นเมื่อสหประชาชาติประกาศให้มาเลเซียได้เป็นสมาชิกไม่ถาวรของคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ อินโดนีเซียประกาศต่อต้านองค์การระหว่างประเทศและชาติตะวันตกทันที ซูการ์โนจึงประกาศว่าจะจัดตั้งองค์การระหว่างประเทศของตนเองขึ้นมา โดยซูการ์โนกล่าวว่า ยุคนี้เป็นยุคอันตราย (A Year of Living Dangerously) เลยทีเดียว

โดยสรุป ประธานาธิบดีซูการ์โนมีแนวนโยบายต่างประเทศต่างจากประธานาธิบดีซูฮาร์โตอย่างสิ้นเชิง เพราะซูการ์โนช่วยผลักดันให้ประเทศอินโดนีเซียสามารถประกาศอิสรภาพจากเนเธอร์แลนด์ รวมทั้งเป็นผู้นำของพรรค Partai Nasional Indonesia ซึ่งตั้งใน ค.ศ. 1927 จึงไม่น่าแปลกใจ หากนโยบายต่างประเทศในสมัยประธานาธิบดีซูการ์โนจะกำหนดขึ้นภายใต้การพิจารณาทั้งปัจจัยภายในและภายนอกประเทศ ความหวาดระแวงท่ามกลางความเคลือบแคลงสงสัยต่อตะวันตกอย่างมาก โดยเฉพาะประเทศสหรัฐอเมริกา ตั้งแต่เริ่มแรกที่ได้ประกาศอิสรภาพจากเนเธอร์แลนด์ในวันที่ 27 ธันวาคม ค.ศ. 1949 ซูการ์โนมีนโยบายต่างประเทศ ต่อต้านทุนนิยม รวมทั้งจักรวรรดินิยม เพราะเห็นว่าทั้งทุนนิยม จักรวรรดินิยม และตะวันตกขูดรีด ทำให้ประชาชนประเทศอินโดนีเซียได้รับความเดือดร้อน และส่งผลเสียต่อประเทศชาติในทุกด้าน (Sukarnoyear, 2005: online) ดังนั้นประเทศสหรัฐอเมริกา แม้จะให้ความช่วยเหลือประเทศอินโดนีเซียในหลายด้าน แต่ประเทศอินโดนีเซียก็ยังมองประเทศสหรัฐอเมริกาว่าจะเข้ามามีอิทธิพลทางการทหารในประเทศ อีกทั้งยังกังวลต่อการมีอำนาจของกลุ่มผู้นำทางทหารที่ได้รับการสนับสนุนจากประเทศสหรัฐอเมริกา จนอาจทำให้อำนาจของประธานาธิบดีซูการ์โน ความเป็นชาตินิยม และยุคแห่งการยึดมั่นต่อหลักการอิสรภาพสั่นคลอนได้

2.4.1.2 ประธานาธิบดีซูฮาร์โต (12 มีนาคม พ.ศ. 2510 – 21 พฤษภาคม

พ.ศ. 2541)

ซูฮาร์โตมาจากพรรคโกลดคาร์ของประเทศไทยอินโดนีเซีย ตลอดสมัยซูฮาร์โต ซูฮาร์โตประสงค์ซึ่งความชอบธรรมในการปกครอง และการบริหารประเทศ ได้สร้างนโยบายภายในประเทศเพื่อบรรลุเป้าหมายนี้ เช่น dwifungsi doctrine ซึ่งเป็นการสร้างอำนาจให้กับฝ่ายทหารให้สามารถดำรง

ตำแหน่งสำคัญทั้งทางการเมือง สังคม เศรษฐกิจ ทั้งระดับประเทศ และระดับท้องถิ่น ซึ่ง dwifungsi doctrine ร่วมกับการสร้างกองทัพที่ได้รับการสนับสนุนจากสหรัฐอเมริกาตั้งแต่ยุคชูการ์โน ส่งผลให้กองทัพ และทหารมีอิทธิพลในการกำหนดนโยบายต่างๆ ในปัจจุบัน ในช่วงยุคของซูฮาร์โตนั้น ทิศทางของนโยบายต่างประเทศของประเทศอินโดนีเซีย คือ ขยายบทบาท และอำนาจของทหาร รวมทั้งขยายอำนาจของรัฐมนตรีให้มากยิ่งขึ้น การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในสมัยของเขานั้นเพิ่มขึ้นอย่างมาก นโยบายต่างประเทศในสมัยซูฮาร์โต คือ ส่งเสริมความสัมพันธ์ที่แนบแน่นกับต่างประเทศ โดยเฉพาะประเทศสหรัฐอเมริกา ได้รับความช่วยเหลือจากต่างประเทศ แสดงบทบาทในเวทีระหว่างประเทศ ทั้งนี้เป้าหมายเพื่อนำความช่วยเหลือจากต่างประเทศมาแก้ปัญหาภายในประเทศที่มีอยู่จำนวนมาก ส่งเสริมเสถียรภาพ และความมั่นคงของประเทศ สร้างความชอบธรรมให้กับรัฐบาลของซูฮาร์โตในสายตาประชาชน

ความสัมพันธ์ที่แนบแน่นกับสหรัฐอเมริกา แต่เป็นศัตรูกับประเทศจีน ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศอินโดนีเซียกับประเทศจีนนั้น จะเห็นชัดเจนในการจัดตั้ง China threat rhetoric ขึ้น ซึ่งตรงข้ามอย่างสิ้นเชิงกับนโยบายของประธานาธิบดีชูการ์โนที่ได้จัดตั้ง Axis Jakarta-Beijing อย่างไรก็ตาม แม้ว่าการมองประเทศจีนเป็นภัยคุกคามจะลดลงในปลายปีทศวรรษ 1970 แต่ในช่วงสมัยการปฏิวัติเหมา (Maoist revolutionary) การมีลัทธิเหมาของจีน ประเทศจีนได้เปลี่ยนเศรษฐกิจเป็นแบบทุนนิยม แต่นโยบายต่างประเทศทางการเมืองยังเป็นแบบคอมมิวนิสต์ซึ่งถูกต่อต้านโดยประเทศอื่นในภูมิภาค ดังนั้นจะเห็นว่านโยบายต่างประเทศของประเทศอินโดนีเซียขึ้นอยู่กับการเมืองภายในมากกว่าปัจจัยภายนอกประเทศ (Sukma, Rizal, 2002; 185)

ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศอินโดนีเซีย และประเทศจีนได้รับการฟื้นฟูอีกครั้งในเดือนสิงหาคม ค.ศ. 1990 ในช่วงนั้นความกังวลเรื่องภัยคุกคามภายในประเทศนั้นลดลง เนื่องจากความชอบธรรมของซูฮาร์โตในการปกครองมีมากขึ้นแล้ว เพราะมีการพัฒนาทางเศรษฐกิจอย่างสูง ส่งผลให้ในสมัยของซูฮาร์โตไม่จำเป็นต้องเป็นศัตรูกับประเทศจีนเพื่อคงไว้ซึ่งความชอบธรรมในการปกครองของตนเองอีกต่อไป ประกอบกับในช่วงนั้นการเมืองระหว่างประเทศในช่วงหลังสงครามเย็น มหาอำนาจทางการเมืองระหว่างประเทศนั้นเปลี่ยนแปลงไป คือ ประเทศสหรัฐอเมริกาเริ่มล่าถอย แม้จะคงไว้ซึ่งนโยบายต่างประเทศที่จะสนับสนุน และเผยแพร่ประชาธิปไตยทั่วโลก

ตาม ส่งผลให้ซูฮาร์โตปรับเปลี่ยนนโยบายต่างประเทศ และเริ่มความสัมพันธ์ทั้งทางการเมืองและเศรษฐกิจกับประเทศจีนอีกครั้งในยุคหลังสงครามเย็น การเข้ามามีอำนาจและพยายามมีบทบาทในภูมิภาคของประเทศจีน การผูกสัมพันธ์กับอาเซียน การเข้ามามีอิทธิพลในทะเลจีนใต้ รวมทั้งในกลางทศวรรษที่ 1990 ขณะที่ประเทศต่างๆ ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ รวมทั้งประเทศอินโดนีเซียต่างมองว่าประเทศจีนเป็นมหาอำนาจที่ไม่เป็นภัยคุกคาม จนกระทั่งมีคำกล่าวว่า นโยบายของประเทศจีนต่อประเทศอินโดนีเซียและประเทศต่างๆ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ว่า “has in the past few years been so sophisticated and well executed as to be ‘a thing of beauty’ ในขณะที่ประเทศสหรัฐอเมริกากลับกลายเป็นภัยคุกคามในสายตาของกลุ่มชนชั้นนำของประเทศอินโดนีเซียในยุคหลังซูฮาร์โต(Reformasi era)

ในทางตรงกันข้าม นโยบายต่างประเทศของประเทศอินโดนีเซียต่อประเทศสหรัฐอเมริกา ก็มีความซับซ้อนมากขึ้น สาเหตุมาจากปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกหลายประการ กล่าวคือ ปัจจัยภายนอกคือ ช่วงหลังสงครามเย็นประเทศสหรัฐอเมริกาไม่ได้มีบทบาทในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เท่าใดนัก เนื่องจากประเทศสหรัฐอเมริกาแพ้สงครามเวียดนาม ส่วนปัจจัยภายใน คือ ซูฮาร์โตได้รับความชอบธรรมในการบริหารประเทศเรียบร้อยแล้ว รวมทั้งมุมมองของชนชั้นนำในประเทศอินโดนีเซียที่มีบทบาทสำคัญในการกำหนดนโยบายต่างประเทศ เริ่มมองว่าประเทศสหรัฐอเมริกาเป็นเหมือนภัยคุกคามหลายด้าน ประการแรก คือ มุมมองของกลุ่มชนชั้นนำในจารีกาดาร์นั้นยังคงไม่ไว้วางใจต่อการกระทำในอดีตของประเทศสหรัฐอเมริกา รวมทั้งเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างประเทศจีนกับประเทศอินโดนีเซีย และความซับซ้อนซ่อนเร้นในการดำเนินนโยบายของประเทศสหรัฐอเมริกา จากรายงานของ USINDO การประชุมร่วมกันที่จัดโดย The United States-Indonesia Society and the Sigur Center for Asian Studies of the Elliott School of International Affairs ที่ The George Washington University, Washington, D.C. ในวันที่ 7 พฤศจิกายน ค.ศ. 2003 เป็นการเผชิญหน้ากันระหว่างสองประเทศ ซึ่งหากย้อนกลับไปในตอนที่ CIA เกี่ยวข้องกับการจลาจลใน Outer-Island rebellion ในปลายทศวรรษที่ 1950 และการแทรกแซงการต่างประเทศของประเทศสหรัฐอเมริกาในช่วงกลางของยุคหลังเอกราช เรื่องราวในประวัติศาสตร์ในช่วงนี้ได้ทำให้กลุ่มชนชั้นนำของประเทศอินโดนีเซียในช่วงสมัยซูฮาร์โตไม่ยอมรับการดำเนินนโยบายของประเทศสหรัฐอเมริกาต่อสังคมโลก

แม้ว่าจะไม่มีใครสามารถประเมินได้ว่า การต่อต้านประเทศสหรัฐอเมริกาของกลุ่มชนชั้นนำในประเทศอินโดนีเซียนั้นมีมากน้อยแค่ไหน แต่การสำรวจล่าสุดในหมู่นักการทูตในกระทรวงการต่างประเทศของประเทศอินโดนีเซียนั้นชี้ให้เห็นว่า ในจำนวนนักการทูตทั้งหมด 6,000 คน ผู้ที่ต่อต้านออสเตรเลียทางใต้นั้นมีถึง 95 เปอร์เซ็นต์ ซึ่งออสเตรเลียถือเป็นหนึ่งในพันธมิตรที่ใกล้ชิดมากที่สุดของประเทศสหรัฐอเมริกา ความหวาดระแวงของประเทศอินโดนีเซียที่มีต่อประเทศสหรัฐอเมริกานั้นเกิดขึ้นเริ่มแรกจากการที่ประเทศสหรัฐอเมริกากล่าวหาว่าประเทศอินโดนีเซียละเมิดสิทธิมนุษยชนในติมอร์ตะวันออก เนื่องจากประเทศอินโดนีเซียเข้าไปปราบปรามรุนแรงในติมอร์ตะวันออกทั้งก่อน และหลังมีประชามติให้ติมอร์ตะวันออกเป็นเอกราชในวันที่ 27 มกราคม ค.ศ. 1999 จนกระทั่งคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติได้มีมติที่ 1272 เมื่อวันที่ 15 ตุลาคม 2542 อนุมัติให้จัดตั้งองค์การบริหารชั่วคราวสหประชาชาติในติมอร์ตะวันออก ภายใต้ชื่อ United Nations Transitional Administration in East Timor หรือ UNTAET ในองค์การสหประชาชาติได้เชิญชวนนานาประเทศ รวมทั้งประเทศไทยจัดส่งกองกำลังเข้าร่วมในการปฏิบัติการครั้งนี้ด้วย ซึ่งประเทศต่างๆ ได้ส่งกองกำลังเข้าร่วมในการปฏิบัติการครั้งนี้มีจำนวนถึง 24 ประเทศ (Robert Storey Danspizer, 2001; online) นอกจากนี้ความหวาดระแวงนี้ยังถูกย้าตอนที่ประเทศสหรัฐอเมริกาหาประโยชน์จากประเทศอินโดนีเซีย สมัยที่ประเทศอินโดนีเซียประสบกับปัญหาเศรษฐกิจใน ค.ศ. 1997 ในตอนนั้นประเทศสหรัฐอเมริกาได้บังคับให้ประเทศอินโดนีเซียอยู่ภายใต้กองทุนการเงินระหว่างประเทศ (International Monetary Fund) อีกทั้งยังกดดันให้ประเทศอินโดนีเซียยอมรับให้กองกำลังรักษาสันติภาพนานาชาติเข้าไปในติมอร์ตะวันออก (Daley Paul, 2004: 36-37) นอกจากนี้กลุ่มชนชั้นนำของประเทศอินโดนีเซียยังมองว่า ประเทศสหรัฐอเมริกาใช้การสอดแนมในการดำเนินนโยบายต่างประเทศ ซึ่งเป็นภัยคุกคามที่ไม่เหมือนเดิม (Non-traditional source of threat) และประเทศอินโดนีเซียยอมรับไม่ได้ โดยจะเห็นได้จากการจัดตั้งองค์กรอิสระ หรือ Non Governmental Organizations (NGOs) จำนวนมากโดยประเทศสหรัฐอเมริกาเพื่อจะสนับสนุนการแยกจังหวัดในปาปัวตะวันตกและอาเจะร์ของประเทศอินโดนีเซีย ชนชั้นนำของประเทศอินโดนีเซียถึงขนาดกล่าวว่า ประเทศอินโดนีเซียกำลังเผชิญหน้ากับสงครามสมัยใหม่ ซึ่งไม่ใช่การใช้กองกำลังหรืออำนาจทางทหารจากประเทศสหรัฐอเมริกา หากแต่เป็นการใช้อิทธิพลที่ต้นทุนถูกกว่าแต่มีประสิทธิภาพมากกว่าสงครามแบบดั้งเดิม (Foreigners scheming to break up RI: TNI, 1999: 47-58)

โดยสรุป ชนชั้นนำทางการเมืองของประเทศอินโดนีเซียนั้นไม่ได้กลัวต่อภัยคุกคามแบบเก่าที่จะมีต่อประเทศอินโดนีเซีย แต่กลัวภัยคุกคามแบบใหม่ของสหรัฐอเมริกาที่จะกระทบต่ออำนาจของชนชั้นนำในประเทศอินโดนีเซีย นอกจากนี้ในช่วงท้ายของยุคประธานาธิบดีซูฮาร์โต ความตึงเครียดระหว่างผลประโยชน์ของประเทศสหรัฐอเมริกาและการปกครองแบบคณาธิปไตยของอินโดนีเซียนั้นเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะในช่วงวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจหลังจากสงครามเย็นในปี 1997 เนื่องจากประธานาธิบดีซูฮาร์โตปฏิเสธแนวทางการปฏิรูปทางเศรษฐกิจที่เสนอโดยกองทุนการเงินระหว่างประเทศ(International Monetary Fund) หรือ ไอเอ็มเอฟ(IMF) เพราะหากยอมรับจะเป็นการเปิดเผยผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจของกลุ่มผลประโยชน์ซึ่งเป็นพันธมิตรกับซูฮาร์โต

อย่างไรก็ตาม แม้ซูฮาร์โตจะก้าวลงจากตำแหน่งประธานาธิบดีไปพร้อมกับการลอบบการของระบอบทหารในช่วงปีค.ศ. 1998 แต่อำนาจของระบอบทหารและคณาธิปไตยยังคงดำรงอยู่ภายใต้การปกครองแบบประชาธิปไตยระบอบเก่าปัจจุบัน ซึ่งเห็นได้จากการก้าวขึ้นสู่อำนาจของพลเอกวิรันโต ซึ่งถูกเสนอชื่อให้เป็นประธานาธิบดีในปีค.ศ. 2004 โดยพรรคโกลคาร์ ซึ่งเคยเป็นพรรคการเมืองฝ่ายรัฐบาลในช่วงยุคระเบียบใหม่

หากเปรียบเทียบระหว่างนโยบายต่างประเทศของประเทศของประธานาธิบดีซูฮาร์โตและประธานาธิบดีชูการ์โนด้วยสภาพสังคมระหว่างประเทศที่เปลี่ยนไป ซูการ์โนพยายามสร้างความสมดุลระหว่างกองทัพกับPKI ซึ่งแตกต่างจากประธานาธิบดีซูฮาร์โต ซูฮาร์โตซึ่งให้ความสำคัญกับกองกำลังทหารของฮอลันดา ญี่ปุ่นและประเทศอินโดนีเซีย ในขณะที่ประธานาธิบดีซูการ์โนสนับสนุนการเคลื่อนไหวของกลุ่มชาตินิยม นโยบายต่างประเทศยุคซูการ์โนสะท้อนให้เห็นถึงอุดมคติชาตินิยม ชาตินิยมนักชาตินิยมที่รับรองตนเองในฐานะเป็นพ่อผู้สร้าง(founding father) ในขณะที่ซูฮาร์โตมีนโยบายต่างประเทศแบบปฏิบัตินิยม(pragmatism) และมีเหตุมีผล(rationality) สร้างความชอบธรรมในการปกครองให้กับตนเอง เน้นความมั่นคง กฎเกณฑ์และความมั่นคง(the security, order and stability) ของภายในประเทศ อย่างไรก็ตาม ทั้งสองยุคนี้ มีความสอดคล้องของนโยบายต่างประเทศอย่างหนึ่งคือ นโยบายต่างประเทศกำหนดจากปัจจัยภายในประเทศไม่ว่าการเมืองระหว่างประเทศจะเป็นเช่นไร และแนวคิดเรื่องชาตินิยมและการเป็นอิสระล้วนเป็นพื้นฐานของรัฐบาลทั้งสองในการกำหนดนโยบายต่างประเทศ

2.2.1.3 ยูซุฟ ฮาบิบี (B.J. Habibie) (ค.ศ. 1997-1998)

ยุคของฮาบีบีอาจเรียกได้ว่าเป็นยุคแห่งความแนบแน่นระหว่างประเทศอินโดนีเซียกับประเทศสหรัฐอเมริกา แต่ขณะเดียวกันก็ต่อต้านสหรัฐอเมริกาในทางอ้อม กล่าวคือ นโยบายต่างประเทศของอินโดนีเซียในยุคนี้คือ ได้รับความช่วยเหลือจากสหรัฐอเมริกา แต่สนับสนุนประเทศที่ประเทศสหรัฐอเมริกามีความขัดแย้งด้วย เช่น พม่า เนื่องจากในช่วงประธานาธิบดีฮาบีบี ประเทศอินโดนีเซียได้รับความช่วยเหลือจากต่างประเทศจำนวนมากเพื่อสนับสนุน โครงการสร้างประชาธิปไตย เนื่องจากประเทศอินโดนีเซียมองว่าการพัฒนาประชาธิปไตยจะมีความสำคัญมากในอีกสี่ปีข้างหน้า ประเทศอินโดนีเซียได้รับความช่วยเหลือจากมิตรสหายที่ชื่อว่าประเทศสหรัฐอเมริกา หลายด้าน เช่น องค์การเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศของประเทศสหรัฐอเมริกา (The United States Agency for International Development) ได้ให้ความช่วยเหลือ 20 เปอร์เซ็นต์ของงบประมาณเพื่อสนับสนุนโครงการสร้างประชาธิปไตยของประเทศอินโดนีเซียในปี ค.ศ. 2000 ถึง ค.ศ. 2002 รวมทั้งประเทศอินโดนีเซียยังเข้าร่วมข้อตกลงระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาประชาธิปไตยและสิทธิมนุษยชน อีกทั้งยังสนับสนุนปฏิญญาวอร์ซอว์ (the Warsaw Declaration) ในปี ค.ศ. 2000 ประเทศอินโดนีเซียยังออกเสียงเพื่อสนับสนุนหลายประการต่อนโยบายในการสนับสนุนประชาธิปไตยของสมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติ นอกจากนี้การดำเนินนโยบายที่ตอกย้ำการเป็นมิตรกับประเทศสหรัฐอเมริกาอย่างยิ่งในสมัยประธานาธิบดีฮาบีบี คือ การอนุญาตให้มีการลงประชามติออกเสียงของประชาชนในติมอร์ตะวันออก เพื่อประกาศอิสรภาพเป็นประเทศ ในปี ค.ศ. 1999 ประเด็นนี้นอกจากจะแสดงให้เห็นถึงการเคารพสิทธิของประชาชนตามหลักการประชาธิปไตยในรูปแบบการเลือกตั้งแล้ว ยังเน้นย้ำให้เห็นถึงนโยบายต่างประเทศที่ได้รับอิทธิพลจากประเทศสหรัฐอเมริกาอย่างมากอีกด้วย อย่างไรก็ตามเรื่องที่ไม่สนับสนุนประชาธิปไตยในประเทศเผด็จการทหาร เช่น พม่า เช่นว่าประเทศอินโดนีเซียสนับสนุนพม่ากับลาวซึ่งเป็นประเทศที่ปกครองในระบอบเผด็จการและคอมมิวนิสต์ให้เข้าสู่สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Association of South East Asian Nations หรือ ASEAN) ในปี 1997 แม้ว่าประเทศสมาชิกอาเซียนอื่นๆจะคัดค้าน และมองว่า การสนับสนุนของประเทศอินโดนีเซียที่ให้พม่ากับลาวเข้ามาเป็นสมาชิกของอาเซียนนั้น เป็นการสนับสนุนอำนาจเผด็จการและประเทศที่ละเมิดสิทธิมนุษยชนในอาเซียน อย่างไรก็ตาม ประเทศสหรัฐอเมริกาไม่ได้สนับสนุนประเทศเผด็จการทหาร เช่น พม่า

สิ่งเหล่านี้ส่งผลให้เห็นว่า แม้ฮาบีบีจะมีนโยบายสนับสนุนประเทศสหรัฐอเมริกาในบางประเด็น เช่น การส่งเสริมประชาธิปไตยและการให้มีการลงประชามติในติมอร์ตะวันออก แต่นโยบายต่างประเทศของฮาบีบีนั้นไม่ได้สนับสนุนประเทศสหรัฐอเมริกาทุกเรื่องและทุกครั้ง ในทางกลับกัน ประเทศอินโดนีเซียมีความเป็นตัวของตัวเอง ตามหลักการเป็นอิสระและเข้มแข็ง ไม่ต่างกับสมัยยุคของซูร์กานอ ซึ่งเป็ดยุคเริ่มแรกที่มีการประกาศอิสรภาพออกจากอาณานิคม และต่อต้านการแทรกแซงจากต่างชาตินั่นเอง

ในด้านสังคมมุสลิมในประเทศอินโดนีเซีย สมัยของฮาบีบีถือเป็นช่วงประชาธิปไตยแบ่งบานของประเทศอินโดนีเซีย เป็นช่วงเดียวกับยุคระเบียบใหม่(New Order)ค่อยๆลดบทบาทลงในปี ค.ศ. 1998 กลุ่มมุสลิมหลายกลุ่มในประเทศอินโดนีเซียมีการเรียกร้องถึงประเด็นต่างๆที่เกี่ยวข้องกับมุสลิมในสังคมโลก เช่น การแสดงความกังวลกรณีการโจมตีของประเทศสหรัฐอเมริกาในอัฟกานิสถานในปี ค.ศ. 2001 และอิรักในปี ค.ศ. 2003 ปัญหาชนกลุ่มน้อยที่เป็นมุสลิมใน Kosovo and Chechnya หรือปัญหาความขัดแย้งระหว่างอิสราเอลและปาเลสไต ประชาคมมุสลิมในประเทศอินโดนีเซียเรียกร้องให้รัฐบาลให้ความสำคัญกับประเด็นของมุสลิมในการกำหนดนโยบายต่างประเทศ Amien Rais ผู้ซึ่งเป็นผู้นำของกลุ่ม Muhammadiyah และอดีตโฆษกของPeople's Consultative Assembly กล่าวว่าประเทศอินโดนีเซียควรที่จะประกาศตนเองว่าเป็นโลกมุสลิมมากกว่าการเป็นแค่ชาติตะวันออกไกล (Panggabean 2004, 32) อย่างไรก็ตามประธานาธิบดีฮาบีบีผู้ซึ่งขึ้นสู่อำนาจหลังจากยุคระเบียบใหม่(New Order)ที่เต็มไปด้วยความรุนแรง และอิทธิพลของฝ่ายทหารของซูฮาร์โต ไม่ได้สนใจเรียกร้องมุสลิมเหล่านี้เท่าใดนัก ไม่ได้นำประเด็นของมุสลิมมาเป็นปัจจัยในการกำหนดนโยบายต่างประเทศ เช่น กรณีที่ประเทศอินโดนีเซียไม่ได้กระตือรือร้นในการเข้าไปเกี่ยวข้องกับD-8 ซึ่งเป็นองค์กรที่รวมตัวกันของประเทศมุสลิม 8 ประเทศ ตั้งขึ้นในปี ค.ศ. 1997 เป้าหมายเพื่อส่งเสริมอัตลักษณ์ความเป็นมุสลิมในสังคมนานาชาติ โดยที่ฮาบีบีไม่ได้ให้ความสนใจถึงการพัฒนาของกลุ่มองค์กรนี้เลย(Sukma 2006, 90) นอกจากนี้ประเทศอินโดนีเซียยังคงมีนโยบายต่างประเทศใกล้ชิดกับตะวันตกเหมือนกับสมัยซูฮาร์โต โดยเฉพาะเรื่องของการสานสัมพันธ์กับประเทศสหรัฐอเมริกาอย่างแน่นแฟ้น และคงไว้ซึ่งความร่วมมือกับองค์กรอย่างกองทุนการเงินระหว่างประเทศ(International Monetary Fund; IMF) และธนาคารโลก

2.4.1.4 อับดุลเราะห์มาน วาฮิด (Abdurrahman Wahid) (1999 – 2001)

ประธานาธิบดีวาฮิดเป็นผู้นำกลุ่มมุสลิมที่ไม่รุนแรง วาฮิดไม่ต่างจากฮาบีบีนักในการกำหนดนโยบายต่างประเทศ คือ ให้การสนับสนุน และเป็นมิตรกับประเทศพม่า เช่น ในปีค.ศ. 1999 วาฮิดได้ไปเยือนอย่างกึ่ง ประเทศพม่าและได้เข้าพบผู้นำกลุ่มเรียกร้องประชาธิปไตย และนักโทษทางการเมืองคนสำคัญของพม่า ชื่อ ออง ซาน ซู จี แต่ก็ได้มีการรายงานว่า การเข้าพบดังกล่าว วาฮิดได้สนับสนุนการเคลื่อนไหวเพื่อเรียกร้องประชาธิปไตยในพม่าแต่อย่างใด

ในแง่ภายในประเทศประธานาธิบดีวาฮิดเป็นผู้เปิดประชาธิปไตยให้กับประเทศอินโดนีเซีย ซึ่งเป็นประเทศมุสลิมที่มีประชากรมุสลิมมากที่สุดในเอเชีย วาฮิดให้ความสำคัญ และให้เกียรติกับความหลากหลายของท้องถิ่น ความเชื่อ ความศรัทธาและความคิดของท้องถิ่นต่างๆ วาฮิดเป็นผู้เจรจา และสร้างความร่วมมือภายใต้ความขัดแย้ง แม้ช่วงที่มีการประท้วงในช่วงปี 1999 แต่ท้ายที่สุด วาฮิดก็สามารถจัดให้มีการเลือกตั้งขึ้น โดยมีรองประธานาธิบดีคือ เมกาวาตี ซูการ์โน บุตรี (Seasite Indonesia, 1999: online) ประธานาธิบดี Bambang Yudhoyono ได้ประกาศว่าวาฮิดนั้นเป็น “The father of pluralism and multiculturalism in Indonesia” (BBC, 2009: online)

ประธานาธิบดีวาฮิดให้ความสำคัญกับท้องถิ่นและความหลากหลายของสังคมมาก ส่วนใหญ่จะใช้เวลาเพื่อพบปะชาวบ้านตามชนบท รวมทั้งลดบทบาทและกำจัดอำนาจของทหารที่เคยมีอย่างยาวนาน ตัวอย่างเช่น วาฮิดได้ให้สิทธิกับคนประเทศอินโดนีเซียเชื้อสายจีนมากขึ้น หลังจากที่ถูกกดขี่และกดขี่มานานภายใต้การปกครองของประธานาธิบดีซูฮาร์โต วาฮิดได้ยกเลิกสิ่งๆ ที่เรียกว่า “a 35 year old ban on the lion dance known as barongsai” ซึ่งเป็นการกระทำที่กีดกันคนเชื้อสายจีนที่นับถือศาสนาพุทธในสมัยประธานาธิบดีซูฮาร์โตในปี 2000 ในขณะที่กำจัดอำนาจของทหารไม่ให้นำเข้ามามีบทบาทในรัฐบาลได้อีก โดยการส่งข้อความไปที่กองทัพ และไล่นายพลวิสันโตผู้ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการละเมิดสิทธิมนุษยชนในระหว่างที่ประชาชนประท้วงเพื่อเรียกร้องสิทธิเสรีภาพและคัดค้านอำนาจทหารของประชาชนชาวติมอร์ตะวันออกในช่วงทศวรรษที่ 1990 ในขณะเดียวกัน ประธานาธิบดีวาฮิดได้ขอโทษประชาชนชาวติมอร์ที่กองทัพได้ทำการละเมิด และทำให้เกิดเหตุนองเลือดขึ้นในช่วงปี 1974 ถึง 1999 การดำเนินนโยบายของวาฮิดทำให้เกิดความร่วมมือและสันติภาพขึ้นระหว่างจาร์การ์ตาและเดลี นอกจากนี้วาฮิดยังสนับสนุนอาเจห์ เพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างชาวมุสลิมที่อยู่ทั้งจังหวัดอาเจห์และกลุ่มศาสนาอื่นในจังหวัดอาเจห์ ซึ่งในภายหลังจังหวัดอาเจห์ได้รับผลกระทบอย่างใหญ่หลวงจากภัยธรรมชาตินั่นคือ สึนามิ (tsunami)

ในเหตุการณ์วินาศภัยนี้ได้ทำให้ชาวอาเจาะห์ของประเทศอินโดนีเซียเสียชีวิตถึง 250,000 คน และสูญหายมากกว่า 500,000 คน(ABC Radio Australia, 2009: online) นอกจากนี้สมัยวาฮิดได้อนุญาตให้จังหวัดอาเจาะห์ใช้กฎหมายshariah(shariah law) ซึ่งกฎหมายนี้จะไม่อนุญาตให้มีการลงโทษใดๆที่ละเมิดสิทธิมนุษยชนและรัฐธรรมนูญแห่งประเทศอินโดนีเซีย

สำหรับนโยบายต่างประเทศในสมัยประธานาธิบดีอับดุลร่าห์มาน วาฮิดนั้น นอกจากจะเป็นมิตรกับประเทศที่สหรัฐอเมริกาเป็นศัตรูด้วยแล้ว วาฮิดยังส่งเสริมความสัมพันธ์กับอิสราเอล ผลักดันให้อิสราเอลมีสถานะเป็นประเทศ โดยพิจารณาจากความเชื่อทางศาสนา เช่นเดียวกับการยอมรับประเทศอื่นที่ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาซึ่งปราศจากพระเจ้า เช่น รัสเซียและจีน เป็นต้น(ABC TV, 2002: online) ทั้งนี้วาฮิดยังโจมตีการระเบิดพลีชีพที่เกิดขึ้น เนื่องจากความขัดแย้งระหว่างอิสราเอลกับปาเลสไตน์โดยประธานกลุ่มองค์กรปลดปล่อยปาเลสไตน์ หรือ พีแอลโอ (Palestine Liberation Organization : PLO) นายยัตเซอร์ อาราฟัต(Yasser Arafat) โดยวาฮิดไม่เห็นด้วยกับการระเบิดพลีชีพดังกล่าว ซ้ำยังกล่าวว่าการกระทำดังกล่าว แสดงให้เห็นถึงความอ่อนแอของนายยัตเซอร์ อาราฟัตที่ไม่สามารถควบคุมกลุ่มชาวมุสลิมที่เคร่งครัดได้ อย่างไรก็ตามวาฮิดถูกขับออกจากตำแหน่ง(impeachment) และพ้นจากตำแหน่งประธานาธิบดีด้วยข้อกล่าวหาที่ว่า วาฮิดคอร์รัปชัน ใช้อำนาจหน้าที่ในทางมิชอบ ใช้เงิน 2 ล้านดอลลาร์ออสเตรเลียและรับเงิน 4 ล้านดอลลาร์ออสเตรเลียจากสุลต่านของบรูไน(ABC News Radio, 2001: online) เพื่อแลกกับผลประโยชน์

อย่างไรก็ตาม ในด้านสังคมมุสลิมในประเทศอินโดนีเซียช่วงสมัยประธานาธิบดีวาฮิด เมื่อประธานาธิบดีวาฮิด อดีตประธานนัห์ดาตุล อุลามะ(Nahdlatul Ulama)ได้ขึ้นมาเป็นประธานาธิบดีในเดือนตุลาคม ค.ศ. 1999 สังคมมุสลิมในประเทศอินโดนีเซียเกิดความคาดหวังอย่างมากว่า วาฮิดจะเป็นตัวแทนนำประเด็นของสังคมมุสลิมเข้าสู่นโยบายต่างประเทศของประเทศอินโดนีเซีย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการที่วาฮิดเลือกนายอัลวี ชิฮาป(Alwi Shihab) ซึ่งเป็นผู้นำของกลุ่มมุสลิม มาเป็นรัฐมนตรีกระทรวงการต่างประเทศ ยิ่งทำให้สังคมมุสลิมในประเทศอินโดนีเซียคาดหวังให้ประเทศอินโดนีเซียมีนโยบายต่างประเทศที่สนับสนุนอิสลามมากขึ้น นายอามิน ราอิส(Amien Rais) เป็นผู้นำมุสลิมอีกคนหนึ่ง ซึ่งเป็นสมาชิกของพรรคอาณัติแห่งชาติ(Partai Amanat Nasional) กับวาฮิดเห็นพ้องกันในเรื่องผลประโยชน์อันใหญ่หลวงในวันออกกลาง ซึ่งจะเห็นได้จากการที่วาฮิดมักจะเดินทางไปเจริญสัมพันธ์ทางการทูตในวันออกกลางอยู่บ่อยครั้ง(Smith 2000, 520) อย่างไร

ก็ตามวาทิดกลับวางแผนที่จะเปิดความสัมพันธ์อย่างเป็นทางการกับอิสราเอล ซึ่งทำให้กลุ่มมุสลิมในประเทศอินโดนีเซียประท้วงและวิพากษ์วิจารณ์ รวมทั้งประท้วงในวงกว้าง นอกจากนี้ ในเดือนมกราคม ค.ศ. 2000 แค่นี้เพียงสามเดือนวาทิดยังได้รัฐมนตรีที่มาจากพรรคร่วมรัฐบาลเดียวกัน อีกทั้งยังไม่สามารถแก้ปัญหาความไม่สงบ และบูรณาภาพแห่งดินแดนภายในประเทศอินโดนีเซียในอาเจะห์(Aceh) ปาปัว(Papua) รียา(Riau) สุลาเวสีเหนือ(North Sulawesi) และมาลุกู(Maluku)ได้ ผลของกระทำของวาทิด ส่งผลให้พรรคร่วมรัฐบาล โดยเฉพาะกลุ่มมุสลิมไม่เชื่อมั่นว่าวาทิดจะปฏิบัติตามสัญญา และสุดท้ายจึงเกิดความขัดแย้งกันระหว่างรัฐบาลวาทิด พรรคอิสลาม(Islamic parties) และกลุ่มชาตินิยม กลุ่มผู้นำในรัฐบาลวาทิดยังเห็นว่ารัฐบาลวาทิดนั้นจะไม่สามารถทำให้นโยบายเป็นจริง และรักษาสัญญาได้ อีกทั้งนโยบายต่างประเทศยังขาดทิศทางในการดำเนินการ ไม่สามารถแก้ปัญหาทางเศรษฐกิจ ความขัดแย้งและความไม่เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในชาติได้ คนในชาติยังมองว่าวาทิดยกประเด็นทางการเมืองที่ไม่เป็นประโยชน์มากำหนดนโยบายต่างประเทศอีกด้วย สิ่งเหล่านี้ส่งผลให้ความเชื่อมั่นภายในประเทศ ทั้งจากผู้นำทางการเมือง ปัญญาชนนักวิชาการ นักธุรกิจ สาธารณชนต่อรัฐบาลวาทิดถูกทำลายไป ส่วนเรื่องการทหาร วาทิดกล่าวหาว่ากลุ่มผู้นำกองกำลังพยายามจะล้มล้างรัฐบาลและมีส่วนเกี่ยวข้องกับความขัดแย้งทางชาติพันธุ์ในมาลุกู หลังจากนั้นกองทัพก็ไม่ให้การสนับสนุนรัฐบาลวาทิด และหันไปจัดตั้งกลุ่มพันธมิตรใหม่ ที่ท้ายที่สุดวาทิดจึงหมดอำนาจ และนางเมกาวาตี ซูการ์โน บุตรี ซึ่งดำรงตำแหน่งเป็นรองประธานาธิบดีในขณะนั้น จึงได้ขึ้นเป็นประธานาธิบดีคนใหม่ในปีค.ศ. 2001นั่นเอง

2.4.1.5 ประธานาธิบดีเมกาวาตี ซูการ์โน บุตรี(23 กรกฎาคม พ.ศ. 2544 - 20

ตุลาคม พ.ศ. 2547)

เมกาวาตี ซูการ์โน บุตรี เป็นหัวหน้าพรรคต่อสู้เพื่อประชาธิปไตยประเทศอินโดนีเซีย (Indonesian Democratic Party of Struggle (PDIP)) พรรคของเมกาวาตีชนะการเลือกตั้งทั่วไปปี พ.ศ.2542 แต่สมาชิกรัฐสภาลงคะแนนโหวตให้ อับดุลรามาน วาฮิด (Abdurrahman Wahid) ผู้นำศาสนาและหัวหน้าพรรคตื่นตัวแห่งชาติ(National Awakening Party (PKB)) ซึ่งเป็นพรรคที่ได้รับความเห็นชอบเลือกตั้งเป็นอันดับรองเป็นประธานาธิบดี โดยผู้ชนะเลือกตั้งอย่างเมกาวาตีต้องไปปรับตำแหน่งรองประธานาธิบดีแทน จนกระทั่งวาทิดถูกปลดจากตำแหน่งด้วยปัญหาสุขภาพ

การไร้ประสิทธิภาพในการบริหารงานและข้อกล่าวหาเรื่องคอร์รัปชัน เมกาวาตีในฐานะรองประธานาธิบดีจึงได้ดำรงตำแหน่งประธานาธิบดีท่ามกลางปัญหาทางเศรษฐกิจ การคอร์รัปชัน และความขัดแย้งของกลุ่มศาสนาในเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2544 เมกาวาตีได้ชื่อว่าราชินีของความยุติธรรมและเป็นขวัญใจของประชาชนรากหญ้า (Ron Gluckman, 2000: online) มีนโยบายต่อต้านคอร์รัปชันและมีความโปร่งใสให้กับรัฐบาลของตน นอกจากนี้ยังมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับประธานาธิบดีของประเทศสหรัฐอเมริกา เช่น เป็นเพื่อนกับประธานาธิบดีสหรัฐอเมริกาบิล คลินตัน ซึ่งพบกันตั้งแต่ที่บิล คลินตันเป็นผู้ว่าการรัฐอาคันซอ อย่างไรก็ตามเมกาวาตียังสนับสนุนคริสเตียนอย่างมาก ซึ่งทำให้ประเทศอินโดนีเซียซึ่งเป็นประเทศที่มีอิสลามมากที่สุดในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้นั้น เกิดการต่อต้านการบริหารของเมกาวาตี แต่ทั้งนี้ความที่เป็นผู้นำที่มีความเป็นกลาง พยายามจะเปิดประเทศสร้างความร่วมมือกับต่างประเทศ โดยเฉพาะประเทศสหรัฐอเมริกาจึงทำให้ภายใต้การบริหารงานของเมกาวาตีไม่ค่อยมีปัญหาความขัดแย้งในประเด็นนี้ แม้จะมีปัญหาเรื่องความมั่นคงภายในอยู่ก็ตาม

สำหรับนโยบายต่างประเทศสมัยประธานาธิบดีเมกาวาตี ชูกาโนบุตรีนั้นมีนโยบายหลักคือ 1) ร่วมมือกับประเทศสหรัฐอเมริกาในทุกประเด็น 2) ต่อต้านการแทรกแซงจากภายนอก โดยให้ความสำคัญกับความร่วมมือในภูมิภาคในประเด็นเรื่องความมั่นคง รวมทั้งเรื่องการปราบปรามโจรสลัด

ในช่วงแรก เนื่องจากความเป็นกลางในการบริหารของเมกาวาตี แม้จะสนับสนุนศาสนาคริสต์ แต่ก็สนับสนุนอิสลามด้วยเช่นเดียวกัน ประธานาธิบดีเมกาวาตี ชูกาโน บุตรี ให้การสนับสนุนอิสลาม เนื่องจากตระหนักดีว่า พรรคของตนเองอยู่ได้โดยการสนับสนุนของพรรคอิสลาม ดังนั้นเมกาวาตีจึงกระจายอำนาจในการบริหารให้กับบุคคลสำคัญจากสังคมนุสลิมนินโดนีเซีย เช่น แต่งตั้งให้นายฮัมซา ฮาส (Hamzah Haz) นักการเมืองจาก the United Development Party ให้เป็นรองประธานาธิบดี อย่างไรก็ตาม ในภายหลังนโยบายต่างประเทศของเมกาวาตีก็ไม่ได้ให้ความสำคัญกับสังคมนุสลิมนอีกทั้งยังให้การสนับสนุนชาติตะวันตกอย่างอเมริกาอย่างมาก เช่น ประกาศให้การสนับสนุนสงครามการต่อต้านการก่อการร้ายร่วมกับประเทศสหรัฐอเมริกา

ประเทศอินโดนีเซียมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับประเทศสหรัฐอเมริกาอย่างมากในสมัยประธานาธิบดีเมกาวัต ซูการ์โน บุตรี เป็นประธานาธิบดีคนแรกที่ประกาศสงครามกับการก่อการร้ายหลังจากเหตุการณ์ 9/11 เนื่องจากในประเทศอินโดนีเซียเองก็มีการก่อการร้ายเกิดขึ้นจำนวนมาก เช่น ในปี ค.ศ. 2003 มีการระเบิดภายนอกโรงแรมจากคาร์ในประเทศอินโดนีเซีย มีผู้เสียชีวิต 14 คน เมื่อปี ค.ศ. 2002 มีการโจมตีของกลุ่มก่อการร้ายในประเทศอินโดนีเซีย มีผู้บริสุทธิ์เสียชีวิตถึง 200 คน (John T. Woolley and Gerhard Peters, 2003: online) เป็นต้น อินโดนีเซียมีการหารือเรื่องการต่อต้านการก่อการร้าย และสนับสนุนความร่วมมือเพื่อต่อต้านการก่อการร้าย โดยมองว่าความร่วมมือระหว่างประเทศเป็นกุญแจสำคัญที่จะทำให้การก่อการร้ายหมดไปหรือบรรเทาลง ดังจะเห็นได้จาก การที่ประธานาธิบดีเมกาวัตได้ประกาศเสนอความร่วมมือประเด็นการก่อการร้าย และประเด็นอื่นๆ ในการประชุมของอาเซียน

ประเทศสหรัฐอเมริกาสันับสนุนประเทศอินโดนีเซียเรื่องประชาธิปไตย และประเทศอินโดนีเซียภายใต้การบริหารของประธานาธิบดีเมกาวัตมีนโยบายต่างประเทศที่เห็นสอดคล้องกันว่า ชาวมุสลิมในอินโดนีเซียต้องอดทนไม่เรียกร้อง แล้วจะทำให้ประชาธิปไตยของประเทศอินโดนีเซียยังอยู่ได้ และได้รับการยอมรับในระดับนานาชาติ นอกจากนี้ประเทศอินโดนีเซียยังรับความช่วยเหลือจากประเทศสหรัฐอเมริกาในเรื่องการปฏิรูประบบของประเทศไทย เรื่องบูรณภาพและความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของดินแดน สนับสนุนความร่วมมือทางทหารของประเทศอินโดนีเซีย ช่วยเหลือเรื่องการศึกษา โดยผู้นำของอินโดนีเซียและสหรัฐอเมริกาได้มีการหารือกันในวันที่ 22 ตุลาคม ค.ศ. 2003 ประธานาธิบดีจอร์จ ดับเบิลยู บุชได้เสนอต่อสภาองเกรสแห่งประเทศสหรัฐอเมริกาใน 6 ปี จะให้เงินช่วยเหลือเรื่องการศึกษาพื้นฐานแก่ประเทศอินโดนีเซียเป็นจำนวนรวม 157 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (John T. Woolley and Gerhard Peters, 2003: online) และช่วยเหลือเรื่องการพัฒนาเศรษฐกิจโดยผ่านกองทุนIMF ส่วนประเด็นความร่วมมือระดับภูมิภาคและระหว่างประเทศนั้น ประเทศอินโดนีเซียแม้จะมีความเห็นขัดแย้งกับประเทศสหรัฐอเมริกาเรื่องปัญหาตะวันออกกลางที่ประเทศสหรัฐอเมริกาส่งทหารเข้าไปตะวันออกกลางเพื่อต่อต้านการก่อการร้ายและสนับสนุนประชาธิปไตย แต่ทั้งนี้ประเทศอินโดนีเซียก็ยังมีแนวคิดและนโยบายสอดคล้องกับประเทศสหรัฐอเมริกาคือ ต้องให้ความสงบเกิดขึ้นในสังคมระหว่างประเทศ

จนกระทั่งประธานาธิบดีซูซีโล บัมบัง ยูโดโยโน(Susilo Bambang Yudhoyono) ชนะการเลือกตั้งในปี 2004 และกลายเป็นประธานาธิบดีที่สนับสนุนสังคมอิสลามและกำหนดนโยบายที่ส่งเสริมประโยชน์ของอิสลาม และมีความสัมพันธ์กับอิหร่าน โดยเฉพาะการเจรจาเรื่องนิวเคลียร์ในอิหร่าน รวมทั้งอยู่ฝ่ายอิหร่านในการตั้งคำถามต่อรัฐบาลของประธานาธิบดีบุช ของประเทศสหรัฐอเมริกาในปฏิบัติการของอเมริกาต่อตะวันออกกลาง อีกทั้งยังเข้าตลกรับกับกลุ่ม Hamas เป็นผู้นำกลุ่ม Palestinian authority เป็นผู้ใกล้ชิดให้เกิดสันติภาพในปาเลสไตน์และอิสราเอล ในเดือนพฤษภาคม ค.ศ. 2006 รัฐบาลได้เป็นเจ้าภาพในการประชุมสุดยอดที่บาหลี(Bali Summit) และผลักดันให้เกิดความร่วมมือ D-8 ขึ้น ซึ่งในการประชุมนี้ Mahmood Ahmadinejad ประธานาธิบดีอิหร่านได้รับการต้อนรับอย่างดีเยี่ยมจากชาวมุสลิมและบุคคลสำคัญทางศาสนาอิสลามในประเทศอินโดนีเซีย

โดยสรุปนโยบายต่างประเทศของประเทศอินโดนีเซียนั้นต่อต้านการแทรกแซงจากภายนอกประเทศ ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน พื้นฐานของการกำหนดนโยบายต่างประเทศของประเทศอินโดนีเซียนั้นตั้งอยู่บนพื้นฐานแนวคิดสามประการ ได้แก่ 1) คงไว้ซึ่งบูรณภาพแห่งดินแดน 2) รักษาความสงบเรียบร้อยของดินแดน และ 3) กระตุ้นให้เกิดการพัฒนาทางเศรษฐกิจ อย่างไรก็ตามเหนือสิ่งอื่นใด นโยบายต่างประเทศอันดับแรกของประเทศอินโดนีเซียและสำคัญมากคือ การไม่แทรกแซงกิจการภายในของรัฐอื่น ตัวอย่างที่เห็นได้ชัดในการสนับสนุนนโยบายนี้ คือ การสนับสนุนการก่อตั้งอาเซียน (ASEAN) องค์กรที่มีหลักสำคัญคือ เคารพและรักษาไว้ซึ่งดินแดนของประเทศสมาชิก รักษาเสถียรภาพและความมั่นคงของประเทศสมาชิกอาเซียน เป็นต้น

นอกจากนี้ ในช่วงทศวรรษที่ 1990 อินโดนีเซียยังมีนโยบายต่างประเทศต่อต้านหลักการว่าด้วยสิทธิมนุษยชนสากล พร้อมทั้งมองว่าหลักการดังกล่าวเป็นเหมือนใบสั่งและความพยายามที่จะแทรกแซงชาติในเอเชียจากตะวันตกและองค์กรสิทธิมนุษยชน เป็นการอ้างความชอบธรรมเพื่อเข้ามาแทรกแซงผลประโยชน์ในประเทศเอเชีย ซึ่งประเทศอินโดนีเซียในทศวรรษนี้ต่อต้านอย่างรุนแรง อีกทั้งกรณีติมอร์ตะวันออกยังเป็นกรณีที่สำคัญที่แสดงให้เห็นว่าประเทศอินโดนีเซียต่อต้านการแทรกแซงจากภายนอก แต่สุดท้ายหลังจากถูกกดดันจากต่างประเทศ ติมอร์ตะวันออกก็ได้รับการประกาศอิสรภาพในที่สุด

2.5 นโยบายต่างประเทศของประเทศไทย

นโยบายต่างประเทศของประเทศไทยเป็นเครื่องมือที่แตกกิ่งก้านสาขาจากนโยบายภายในประเทศเพื่อปกป้องและสนับสนุนผลประโยชน์ทางการเมือง เศรษฐกิจ ความมั่นคง การเมือง และผลประโยชน์แห่งชาติที่สำคัญอื่นๆ ซึ่งจะทำให้ประเทศไทยสามารถประสบความสำเร็จ และสามารถตอบสนองเป้าหมายผลประโยชน์แห่งชาติโดยปราศจากภัยคุกคามจากภายนอก

2.5.1 หลักการพื้นฐานของการกำหนดนโยบายต่างประเทศ

ประเทศไทยมีหลักการพื้นฐานในการดำเนินนโยบายต่างประเทศ คือ ยึดหลักการการเคารพต่ออำนาจอธิปไตยและความเคารพร่วมกันต่อบุรณภาพแห่งดินแดน การไม่ใช้ความรุนแรง การไม่แทรกแซงในกิจการภายในของประเทศอื่น การปราบปรามข้อพิพาทโดยสันติ รวมทั้งผลประโยชน์ร่วมกันในการรักษาความสัมพันธ์และการรักษาสันติภาพร่วมกันระหว่างประเทศ ประเทศไทยจะให้ความสำคัญกับหลักการไม่แทรกแซงกิจการภายในของประเทศเพื่อนบ้าน โดยเฉพาะตอนที่มีการนโยบายการแทรกแซงเชิงสร้างสรรค์ (Constructive intervention) ของอาเซียนนั้น เกิดการวิพากษ์วิจารณ์จากประเทศไทยอย่างมาก ว่านโยบายดังกล่าวเป็นผลเสียต่อความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ อย่างไรก็ตามประเทศไทยก็ไม่ได้ต่อต้านการแทรกแซงกิจการภายในประเทศไปเสียทุกอย่าง หากแต่ยังมีข้อยกเว้นบางประการที่ประเทศไทยเห็นด้วยกับการเข้าไปแทรกแซงกิจการภายในรัฐที่กระทำการรุนแรงในประเด็นต่างๆ เช่น มีการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ เป็นต้น อย่างไรก็ตามหลักการพื้นฐานของนโยบายต่างประเทศทุกยุคสมัยของประเทศไทย สามารถสรุปได้ดังนี้

1. ต้องเป็นนโยบายที่น่าเชื่อถือ ทำให้เกิดความเชื่อมั่นจากประเทศอื่น ซึ่งอยู่ภายใต้หลักการที่เป็นที่ยอมรับระหว่างประเทศ รวมทั้งให้ประเทศตนเองได้รับผลประโยชน์แห่งชาติสูงสุดและคงไว้ซึ่งการเป็นสมาชิกที่มีบทบาทสำคัญในสังคมนานาชาติ
2. ต้องเป็นนโยบายที่ดี ซึ่งเป็นนโยบายที่ปกป้องรักษาผลประโยชน์ของพลเมือง รวมทั้งทำให้นานาชาติตระหนักและชื่นชมประเทศไทย จนยอมรับให้ประชาชนชาวไทยเป็นพลเมืองของโลกด้วยได้

3. ต้องเป็นนโยบายที่ต่อเนื่องและมีเหตุมีผล ซึ่งต้องทำให้ประเทศมาเลเซียสามารถเป็นมหาอำนาจในสังคมระหว่างประเทศได้

2.5.2 นโยบายต่างประเทศของประเทศมาเลเซีย ค.ศ. 1957 - 2004

นโยบายต่างประเทศของประเทศมาเลเซียนั้นเปลี่ยนไปตามสภาพแวดล้อมทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศ เนื่องจากความเป็นโลกาภิวัตน์ของโลก การเปลี่ยนแปลงของความสัมพันธ์ระหว่างประเทศและการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีข้อมูลข่าวสารอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้นโยบายต่างประเทศของประเทศมาเลเซียต้องปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับสิ่งท้าทายใหม่เหล่านี้

การกำหนดและประกาศนโยบายต่างประเทศนั้นจะแตกต่างกันไปตามบุคลิกลักษณะของนายกรัฐมนตรีประเทศมาเลเซียแต่ละคน การพิจารณานโยบายต่างประเทศของประเทศมาเลเซียนั้นจะต้องพิจารณาโดยแบ่งเป็นช่วงเวลา ตั้งแต่ปีค.ศ. 1957 เป็นต้นมา ดังนี้

2.5.3 นายกรัฐมนตรีTunku Abdul Rahman Putra Al-Haj ในช่วงค.ศ. 1957 – 1969

ช่วงนี้เป็นช่วงที่ประเทศมาเลเซียเพิ่งได้รับอิสรภาพ เป็นประเทศเอกราช ในช่วงนี้ภายใต้นายกรัฐมนตรีTunku Abdul Rahman Putra Al-Haj มีนโยบายต่างประเทศที่เน้นการอยู่รอดของชาติต่อต้านลัทธิคอมมิวนิสต์ รวมทั้งสนับสนุนตะวันตกและประชาธิปไตยโดยมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับเครือจักรภพแห่งอังกฤษ นโยบายของประเทศมาเลเซียยังต่อต้านการเหยียดสีผิวอย่างเข้มแข็ง นอกจากนี้ในประเด็นความร่วมมือในภูมิภาค ประเทศมาเลเซียในยุคนี้ยังเริ่มการก่อตั้งASAในปี ค.ศ. 1960 MAPHILINDO ในปี ค.ศ. 1963 และASEANในปี ค.ศ. 1967

2.5.4 นายกรัฐมนตรี Tun Abdul Razak ในช่วงค.ศ. 1970 – 1976

ยุคนี้เป็นยุคแห่งความเป็นกลาง ประเทศมาเลเซียพยายามสร้างความสัมพันธ์เพื่อหาสมาชิกใหม่ของกลุ่มประเทศไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใด(Non-Aligned Movement; NAM) โดยตั้งอยู่บนหลักการความเป็นกลาง สันติภาพ และการอยู่ร่วมกันอย่างอิสระ นโยบายต่างประเทศในช่วงนี้ คือ รักษาระยะไม่ใกล้ชิดกับมหาอำนาจเหมือนดังก่อน แต่หันกลับมาให้ความสำคัญกับความร่วมมือในภูมิภาค สร้าง

และพัฒนาความสัมพันธ์ทางการทูตกับประเทศคอมมิวนิสต์ ในขณะเดียวกันก็เปิดรับการลงทุนจากประเทศอื่นนอกเหนือจากประเทศอังกฤษ ประเด็นสำคัญของนโยบายต่างประเทศในยุค ค.ศ. 1970 – 1976 คือ ประเทศมาเลเซียประกาศตนเป็น “รัฐมุสลิม” เนื่องจาก Tun Abdul Razak นายกรัฐมนตรีในขณะนั้น เป็นสมาชิกขององค์การความร่วมมืออิสลาม Organisation of Islamic Conference (OIC)

ในยุคนี้ประเทศมาเลเซียหันกลับมาให้ความสำคัญกับภูมิภาคอาเซียนเป็นหลัก โดยอาเซียนถือเป็นหัวใจหลักในการกำหนดนโยบายต่างประเทศของประเทศมาเลเซียในเรื่องต่างๆ สาเหตุที่ประเทศมาเลเซียมีนโยบายดังกล่าว เนื่องจากสภาพแวดล้อมทางการเมืองระหว่างประเทศเปลี่ยนไป กล่าวคือ โยจินิซึตี้ล่มสลาย และกองทัพสหรัฐอเมริกาได้ถอนทหารออกจากเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ การที่เวียดนามรุกรานกัมพูชา เหตุการณ์ต่างๆเหล่านี้ ส่งผลให้เกิดการประชุมอาเซียนขึ้น โดยประเทศมาเลเซียได้ลงนามใน Treaty of Amity and Cooperation ที่บาหลีใน ค.ศ. 1976 เพื่อเน้นย้ำถึงหลักการความมีอิสรภาพ ความเป็นกลางและการรักษาระยะจากมหาอำนาจนั่นเอง

2.5.5 นายกรัฐมนตรี Dr. Mahathir Mohammad ในช่วงหลังจาก ค.ศ. 1981 - 2003

การเปลี่ยนแปลงครั้งยิ่งใหญ่เกิดขึ้นเมื่อ Mahathir Mohammad ได้เข้าสู่ตำแหน่งนายกรัฐมนตรีคนที่ 4 ในปี ค.ศ. 1981 นโยบายต่างประเทศของประเทศมาเลเซียในยุคนี้ให้ความสำคัญกับเศรษฐกิจอย่างมาก ประเทศมาเลเซียใช้นโยบายต่างประเทศที่เป็นชาตินิยมและมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาประเทศให้เป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว รวมทั้งสนับสนุนความร่วมมือของใต้-ใต้หรือความร่วมมือระหว่างประเทศกำลังพัฒนา (South-south co-operation) นอกจากนี้ยังริเริ่มนโยบายหลายประการดังนี้

1. สนับสนุนแอนตาร์กติกา (Antarctica) ให้เป็นสมบัติของมนุษยชาติ
2. นโยบาย Look East Policy (LEP)
3. พยายามปราบปรามปัญหาเพื่อนำประเทศไปสู่การเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว ทั้งประเด็นด้านสิ่งแวดล้อม สิทธิมนุษยชน และประชาธิปไตย

4. การเกิดขึ้นของโลกาภิวัตน์ ประเทศมาเลเซียมองโลกาภิวัตน์ทั้งแง่ที่เป็นประโยชน์และแง่ที่ส่งผลเสียต่อประเทศกำลังพัฒนา
5. การตั้งรับต่อประเด็นการเหยียดเชื้อชาติและประเด็นปาเลสไตน์
6. การสนับสนุนประชาคมอิสลาม เช่น เป็นประธานและเจ้าภาพจัดงาน 10th OIC Summit, hosting of 1st Expo OIC, formation of D-8
7. การสนับสนุนสันติภาพและความมั่นคงระหว่างประเทศ เช่น การเข้าเป็นสมาชิกของคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ(United Nations Security Council;UNSC) โดยการส่งเจ้าหน้าที่ไปปฏิบัติการรักษาสันติภาพในกัมพูชา โชมเลีย บอสเนีย โคโซโว นามิเบีย และติมอร์ตะวันออก นอกจากนี้ประเทศมาเลเซียยังต่อต้านการเลือกปฏิบัติ สองมาตรฐาน และการแทรกแซงประเทศอื่นนอกเหนือจากอำนาจขององค์การสหประชาชาติอีกด้วย
8. ในประเด็นการก่อการร้าย ประเทศมาเลเซียสนับสนุนความร่วมมือเพื่อต่อต้านการก่อการร้ายทั้งในระดับภูมิภาคและระดับระหว่างประเทศ สนับสนุนประเด็นนี้ในทุกด้านทั้งการสืบค้นหาเหตุของการก่อการร้ายเพื่อหาแนวทางการแก้ปัญหา เป็นเจ้าภาพจัดการประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศOIC เรื่องลัทธิการก่อการร้าย ในปีค.ศ. 2002 รวมทั้งก่อตั้งSoutheast Asia Regional Centre for Counter Terrorism (SEARCCT) เพื่อต่อต้านการก่อการร้าย
9. การเปิดความสัมพันธ์กับต่างประเทศทั้งประเทศในอาฟริกา ละตินอเมริกา และยุโรปตะวันออก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเด็นเรื่องการค้า การลงทุน และการถ่ายทอดเทคโนโลยี ในความร่วมมือกลุ่มใต้-ใต้ (South-South Cooperation) รวมทั้งเปิดความสัมพันธ์ทางการทูตและขยายโครงการความร่วมมือด้านวิชาการของประเทศมาเลเซีย (Malaysian Technical Cooperation Program: MTCP) กับประเทศเหล่านี้
10. ความร่วมมือทางด้านเศรษฐกิจ มีความร่วมมือทางด้านเศรษฐกิจหลายประการ ได้แก่

1. East Asia Economic Cooperation (from EAEG to EAEC to ASEAN +3)

2. Regional Development Cooperation - Growth Triangle concept such as IMTGT, IMSG, BIMP-EAGA.

3. Group of 15 (G15) ผู้สนับสนุนประเทศแรกคือ ประเทศมาเลเซีย

4. การทูตเศรษฐกิจ ส่งเสริมให้เกิดการลงทุนท่ามกลางประเทศเพื่อนบ้าน South-South cooperation, MIGHT, Langkawi International Dialogue (LID), South Africa International Dialogue (SAID)

2.5.6 นายกรัฐมนตรี Dato' Seri Abdullah Ahmad Badawi ในช่วง ค.ศ. 2003

ประเทศมาเลเซียเป็นประเทศกำลังพัฒนาที่ประสบความสำเร็จสูงมาก และนโยบายต่างประเทศในยุคของนายกรัฐมนตรีบาดาวิก็มีเป้าหมายเพื่อให้ประเทศมาเลเซียไปถึงเป้าหมายการเป็นประเทศพัฒนาแล้วให้ได้ โดยมุ่งหมายแก้ปัญหาและเสริมสร้างความแข็งแกร่งเรื่องความแตกต่างของชาติพันธุ์ บูรณาภาพและความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของดินแดน รัฐบาลนี้พยายามเติมเต็ม Prime Minister's Directive No. I of 1998 ซึ่งพยายามจะสร้างความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในการบริหารของรัฐบาล สร้างความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในกระทรวงทุกกระทรวง กรม กอง และหน่วยงานต่างๆ ที่อยู่ภายใต้สังกัดรัฐบาลของสหพันธรัฐและมลรัฐ แต่ในส่วนขององค์กรเอกชน พรรคการเมือง องค์กรพัฒนาเอกชน (NGO) กลุ่มศาสนา สื่อ ผู้หญิง เยาวชนและนักเรียนเหล่านี้รัฐบาลในแผน prime minister's Directive No. I of 1998 ยังไม่มีหน่วยงานหรือองค์กรกลางที่จะช่วยสร้างเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันให้กับหน่วยงานเหล่านี้กับส่วนของรัฐบาล

ดังนั้นรัฐบาลนี้จึงจัดตั้ง National Integrity Plan (NIP) เพื่อเป็นแนวทางในการเชื่อมและส่งเสริมให้เกิดความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันระหว่างหน่วยงานภาครัฐบาลและภาคเอกชน หลักการของนโยบายต่างประเทศของประเทศมาเลเซียสมัยนี้ยึดตามหลัก Rukun Negara และ Vision 2020 และการดำเนินนโยบายนี้ก็เพื่อให้ตอบสนองข้อที่สี่ของ Vision 2020 นั่นคือ "to establish a fully moral and ethical society whose citizens are strong in religious and spiritual values and imbued with the highest ethical standards." ซึ่งหมายถึงให้ประชากรมีศีลธรรมและปฏิบัติไปตามหลัก

ศาสนาและคุณค่าทางจิตวิญญาณ รวมทั้งการทำให้ประเทศมาเลเซียเป็นประเทศพัฒนาแล้วให้ได้ในปี ค.ศ. 2020

แนวทางในการปฏิบัติตาม NIP สำหรับ 5 ปีแรก (ค.ศ. 2004-2008) ประกอบด้วยดังนี้

1. ลดการคอร์รัปชัน และการใช้อำนาจในทางที่ผิด
2. เพิ่มประสิทธิภาพในการบริการประชาชน และลดความล่าช้าของระบบราชการ
3. เพิ่มธรรมาภิบาลและจริยธรรมทางธุรกิจ
4. เพิ่มความแข็งแกร่งแก่สถาบันครอบครัวและปรับปรุงคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชน

ในการที่จะทำให้วัตถุประสงค์นี้ประสบความสำเร็จ ยุทธศาสตร์ที่สำคัญของNIPก็คือ การให้ทุกภาคส่วนของสังคมสนับสนุนและเติมเต็มโครงการต่างๆที่เกิดขึ้นภายใต้นโยบายของNIP โดยภาคส่วนของสังคมดังกล่าวนี้ หมายถึง สถาบันครอบครัว กลุ่มสมาคม ภาคประชาสังคม เช่น NGOs ศาสนา วัฒนธรรมทางสังคม (การศึกษา สุขภาพ กีฬา สื่อสารมวลชน ศิลปะ วรรณกรรมและทรัพย์สินสมบัติ) เศรษฐกิจ การเมือง และการบริหารรัฐกิจ การดำเนินการเช่นนี้จะนำไปสู่ความร่วมมือกันระหว่างระดับล่างและระดับบน ทั้งนำไปสู่การขับเคลื่อนและการดำเนินการเพื่อไปสู่ความสำเร็จ เส้นทางความเป็นประเทศพัฒนาแล้วในปี 2020ของประเทศมาเลเซียไม่ได้อยู่ที่การพัฒนาทางเศรษฐกิจ หรือเทคโนโลยีที่ก้าวหน้าเพียงอย่างเดียว แต่ยังคงคำนึงถึงความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของทุกภาคส่วนของสังคมดังที่ได้กล่าวมาด้วย นอกจากนี้รัฐบาลยังได้จัดตั้งสถาบัน Integrity Institute of Malaysia (IIM) ซึ่งเป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนNIPให้สำเร็จ รัฐบาลมีความมั่นใจอย่างมากว่าสถาบันนี้จะสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งNIPและIIMสถาบันนี้จะสามารถเป็นตัวเร่งให้ประเทศมาเลเซียกลายเป็นประเทศพัฒนาได้ เช่นเดียวกับมีการเกิดขึ้นของประเทศที่ยอดเยี่ยม มีชัยและมีความโดดเด่นนั่นเอง

ในภาคส่วนต่างๆของสังคมนั้น NIPมีการคาดหวังว่าจะมีการเจริญเติบโตในทุกด้าน ได้แก่วัตถุประสงค์เป้าหมายว่าGDPในปี ค.ศ. 2004 จะมีค่าเท่ากับ เพิ่มขึ้น 5.5% - 6.0% เพิ่มจากปี ค.ศ. 2003ที่GDP

ของประเทศมาเลเซียเพิ่มขึ้น 4.5% ซึ่งมีค่าเท่ากับ RM229.3 billion (US\$60.3 billion) โครงสร้างพื้นฐานต่างๆ เช่น ไฟฟ้าและน้ำจะต้องมีเพิ่มขึ้นถึง 94 เปอร์เซ็นต์ และ 92 เปอร์เซ็นต์ตามลำดับ อัตราการสมัครเข้าเรียนในระดับประถมศึกษาจะมีถึง 97.8 เปอร์เซ็นต์ ในขณะที่อัตราการอ่านออกเขียนได้ในปี ค.ศ. 2002 เท่ากับ 94 เปอร์เซ็นต์ นอกจากนี้ อัตราอายุของประชากรเพศชายและเพศหญิงคือ 70.4 ปี และ 75.3 ปี ในขณะที่อัตราการตายของทารกลดลง 6.6 ต่อ 1000 ในปี ค.ศ. 2001 เป็น 6.2 ในปี ค.ศ. 2002

นโยบายต่างประเทศในสมัยบาดาวิ ค.ศ. 2003 – ปัจจุบัน

ในช่วงปี ค.ศ. 2003 เป็นต้นมา ภายใต้ นายกรัฐมนตรีบาดาวิ (Dato' Seri Abdullah Ahmad Badawi) ได้มีการริเริ่มโครงการและนโยบายต่างประเทศซึ่งปรับให้เข้ากับสภาพแวดล้อมและสิ่งแวดล้อมโลกและภูมิภาคที่เปลี่ยนไปดังนี้

1. ตอรับการประชุมในประเด็นเรื่องเศรษฐกิจและภูมิรัฐศาสตร์
2. สนับสนุนให้เกิดการเชื่อมประสานความคิดที่มีเหตุมีผลของทัศนะของประเทศมาเลเซียในเรื่องต่างๆ
3. มีบทบาทเป็นผู้นำใน Non-Aligned Movement (NAM) และ Organisation of Islamic Conference (OIC) รวมทั้งอาเซียน
4. ประเทศมาเลเซียต้องเป็นผู้นำตัวอย่างของชาติมุสลิมที่มีเหตุมีผลและรับฟังความคิดเห็นของชาติอื่น (Islam Hadhari)

นโยบายต่างประเทศของประเทศมาเลเซียภายใต้ นายกรัฐมนตรีบาดาวินี้ สะท้อนให้เห็นถึงการให้ความสำคัญของการเปลี่ยนแปลงของภาวะเศรษฐกิจและภูมิรัฐศาสตร์ เป็นนโยบายที่ไม่คงที่เปลี่ยนแปลงไปสภาพแวดล้อม โดยจุดเน้นอยู่ที่กิจการระหว่างประเทศ ทั้งในแง่ของการเป็นผู้นำด้านการค้าขาย การทูต และทางด้านเศรษฐกิจ เนื่องจากประเทศมาเลเซียในอดีตเป็นผู้ผลิตวัตถุดิบหลักของโลกในการส่งออก แต่ในปัจจุบันโลกมีความเปลี่ยนแปลง มีการแข่งขันระหว่างประเทศทั้งมิติทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม ประเทศมาเลเซียจะต้องต่อสู้และแข่งขันเพื่อให้สามารถมี

บทบาทเป็นผู้นำในเศรษฐกิจโลกให้ได้ ดังนั้นประเทศมาเลเซียในสมัยนายกรัฐมนตรีบาคาวิ จึงมีนโยบายต่างประเทศที่แสดงให้เห็นถึงความยืดหยุ่นในการดำเนินนโยบายต่างประเทศ ดังนี้

1. Look East Policy
2. Reverse Investment – Prosper Thy Neighbour
3. Malaysia Incorporated
4. South-South Cooperation
5. Malaysian Technical Cooperation Programme (MTCP)
6. Langkawi International Dialogue

บทที่ 3

ความคิดริเริ่มด้านความมั่นคงทางทะเลในภูมิภาค(Regional Maritime Security Initiatives)

3.1 ความหมายของความคิดริเริ่มด้านความมั่นคงทางทะเลในภูมิภาค(Regional Maritime Security Initiatives)

ความคิดริเริ่มด้านความมั่นคงทางทะเลในภูมิภาคเป็นความร่วมมือด้านความมั่นคงทางทะเลที่ถูกริเริ่มโดยนายพลโทมัส ฟาโก(Thomas Fargo)ผู้บัญชาการภาคพื้นแปซิฟิกของประเทศสหรัฐอเมริกาซึ่งเป็นผู้เสนอความคิดริเริ่มด้านความมั่นคงทางทะเลในภูมิภาคต่อสภาของประเทศสหรัฐอเมริกา ในเดือนมีนาคม ค.ศ. 2004 ความคิดริเริ่มด้านความมั่นคงทางทะเลในภูมิภาคเป็นการความร่วมมือระหว่าง ประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศอินโดนีเซีย ประเทศมาเลเซีย สิงคโปร์และไทย ด้านความมั่นคงทางทะเลเพื่อสนับสนุนการต่อต้านการก่อการร้ายและโจรสลัดในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยที่ประเทศสหรัฐอเมริกาคจะ ช่วยเพิ่มศักยภาพของประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศอินโดนีเซีย ประเทศมาเลเซีย สิงคโปร์และไทยให้มีความสามารถในการปราบปรามการกระทำเยี่ยงโจรสลัดได้อย่างมีประสิทธิภาพ(Young and Valencia, 2008: 278-280) เป็นความร่วมมือที่ค่อนข้างเป็นกลางและใช้ความสนใจในการเข้าร่วมและให้ข้อมูลเกี่ยวกับความมั่นคงทางทะเล(King 2010: 38) โดยให้อำนาจกองกำลังของประเทศสหรัฐอเมริกาเพื่อร่วมมือกับรัฐท้องถิ่นในการติดตามและปราบปรามโจรสลัดรวมทั้งการก่อการร้ายทางทะเลโดยจะเคารพต่ออำนาจอธิปไตยของผู้เข้าร่วม ความคิดริเริ่มด้านความมั่นคงทางทะเลในภูมิภาค

ความคิดริเริ่มด้านความมั่นคงทางทะเลในภูมิภาคตามที่ประกาศโดยประเทศสหรัฐอเมริกา นั้นประกอบด้วยเนื้อหาเพื่อปราบปรามโจรสลัดดังนี้: 1) เพิ่มความระมัดระวังและการใช้ข้อมูลร่วมกัน 2) เป็นโครงสร้างในการตัดสินใจอย่างรับผิดชอบ 3) ความสามารถในการปราบปรามทางทะเล; 4) ความมั่นคงในการลาดตระเวน 5) ความร่วมมือระหว่างตัวแทน อย่างไรก็ตามความกังวลของประเทศอินโดนีเซียและประเทศมาเลเซียว่า การเข้าร่วมความคิดริเริ่มด้านความมั่นคงทางทะเลในภูมิภาคจะกระทบต่ออำนาจอธิปไตยนั้น นายพลโทมัส ฟาโก (Thomas Fargo)ซึ่งเป็นผู้เสนอความคิดริเริ่มด้านความมั่นคงทางทะเลในภูมิภาคต่อสภาของประเทศสหรัฐอเมริกายืนยันว่า

ความคิดริเริ่มด้านความมั่นคงทางทะเลในภูมิภาคไม่ใช่สนธิสัญญา พันธมิตรจะไม่มีที่ตั้งกองกำลังลาดตระเวนในภูมิภาคแปซิฟิก จะไม่มีประเทศใดทำทายอำนาจอธิปไตยของรัฐที่เข้าร่วมความคิดริเริ่มด้านความมั่นคงทางทะเลในภูมิภาคและกิจกรรมของความคิดริเริ่มด้านความมั่นคงทางทะเลในภูมิภาคจะเคารพกฎหมายภายในประเทศและกฎหมายระหว่างประเทศ(Morada, 2006:9) อย่างไรก็ตาม สิงคโปร์และไทยเท่านั้นที่ตกลงเข้าร่วมความคิดริเริ่มด้านความมั่นคงทางทะเลในภูมิภาค ส่วนประเทศอินโดนีเซียและประเทศมาเลเซียซึ่งอยู่ในบริเวณที่เกิดโจรสลัดมากที่สุดภูมิภาคกลับประกาศไม่เข้าร่วม ด้วยเหตุผลที่ว่าความคิดริเริ่มด้านความมั่นคงทางทะเลในภูมิภาคกระทบต่ออำนาจอธิปไตยของประเทศตน โดยในค.ศ. 2004 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศของประเทศอินโดนีเซียและประเทศมาเลเซียได้มีการประชุมเพื่อถกเถียงเรื่องความคิดริเริ่มด้านความมั่นคงทางทะเลในภูมิภาคของประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งหลังจากการประชุมในระยะเวลาสั้นๆ ทั้งสองประเทศได้ประกาศว่าไม่เข้าร่วมความคิดริเริ่มด้านความมั่นคงทางทะเลในภูมิภาคเพราะกระทบอำนาจอธิปไตย อีกทั้งทั้งสองประเทศยังได้ประกาศจะร่วมมือกันจัดกองกำลังเพื่อลาดตระเวนช่องแคบมะละกาโดยปฏิเสธความจำเป็นของกองเรือของประเทศสหรัฐอเมริกา ทั้งนี้ทั้งสองประเทศยังได้ยืนยันว่าแม้จะไม่เข้าร่วมความคิดริเริ่มด้านความมั่นคงทางทะเลในภูมิภาคแต่ยังรับความช่วยเหลือจากภายนอกประเทศโดยเฉพาะอย่างยิ่งจากประเทศสหรัฐอเมริกาในเรื่องของการแลกเปลี่ยนความรู้ทางความมั่นคงทางทะเล อุปกรณ์เครื่องมือต่างๆรวมทั้งความช่วยเหลือในเรื่องของการฝึกอบรม สรุปแล้วสิ่งที่ประเทศอินโดนีเซียและประเทศมาเลเซียปฏิเสธการเข้าร่วมความคิดริเริ่มด้านความมั่นคงทางทะเลในภูมิภาคคือเรื่องของอำนาจอธิปไตยและการที่ต่างชาติเข้ามาเกี่ยวข้องกับเรื่องภายในประเทศนั่นเอง

3.2 สาเหตุของการผลักดันให้เกิดความคิดริเริ่มด้านความมั่นคงทางทะเลในภูมิภาค

3.2.1 การสนับสนุนของประเทศสหรัฐอเมริกา

3.2.1.1 นโยบายทางเศรษฐกิจและความมั่นคงของประเทศสหรัฐอเมริกาต่อเอเชีย

นโยบายของสหรัฐยังคงเดิมไม่ว่าจากทั้งพรรครีพับลิกันหรือเดโมแครต ยังคงนโยบายเดิมตั้งแต่สงครามเกาหลีสิ้นสุด แม้จะทำสงครามในอัฟกานิสถานและอิรัก รัฐบาลของบุชก็ได้ย้ากับชาติในเอเชียว่าประเทศสหรัฐอเมริกาไม่ล้มผลประโยชน์และหน้าที่ในการปกป้องประเทศอื่นๆ

มีการแถลงหลายครั้งของประเทศสหรัฐอเมริกาที่แสดงถึงความตั้งใจของประเทศสหรัฐอเมริกาใน ความเกี่ยวข้องกับภูมิภาค เนื่องจากผลประโยชน์ที่อยู่ในเอเชียและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ จน ท้ายที่สุด ความคิดริเริ่มด้านความมั่นคงทางทะเลในภูมิภาคก็เป็นส่วนหนึ่งของการพยายามผลักดัน ต่างๆตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันของประเทศสหรัฐอเมริกา นโยบายต่างๆมีดังนี้

การลดกองกำลังของสหรัฐอเมริกาในเกาหลี

การเปลี่ยนแปลงกองทัพสหรัฐอเมริกาในเกาหลีนั้นเป็นไปเพื่อยกเลิกรูปแบบสงครามเย็นของ กองกำลังสหรัฐอเมริกาในเกาหลีบริเวณเขตปลอดทหาร ในขณะที่เดียวกันก็ทำให้ประเทศ สหรัฐอเมริกาสามารถใช้กำลังในภารกิจที่ไม่ได้เกี่ยวข้องกับเกาหลีโดยตรงได้ นอกจากนี้ผู้ บัญชาการกองทัพสหรัฐอเมริกาในเกาหลีเห็นว่ากองทัพเกาหลีได้ มีกำลังและศักยภาพในการเป็น ด่านหน้าในการป้องกันการรุกรานจากเกาหลีเหนือ จึงตัดสินใจเปลี่ยนการควบคุมการทหารให้มา อยู่ภายใต้กองทัพเกาหลีในปี ค.ศ. 2012

การลดกองกำลังของประเทศสหรัฐอเมริกาในญี่ปุ่น

ประเทศสหรัฐอเมริกาพยายามเพิ่มความเป็นพันธมิตรกับญี่ปุ่น โดยการลดกองกำลังของ ประเทศสหรัฐอเมริกาในบริเวณที่เกิดหรืออาจจะเกิดความขัดแย้งกับพลเมืองญี่ปุ่นและจะส่งผลให้ สาธารณชนต่อต้านความเป็นพันธมิตร ประเด็นหลักของแผนการนี้คือ การลดनावิกโยธินใน โอกินาวาและส่งไปอยู่ที่เกาะกวมแทนซึ่งจะทำให้แม้จะลดกองทัพจากโอกินาวาแต่ยังคงอยู่ใน ภูมิภาคเอเชียได้

การจัดการกับประเทศจีน

ประเทศสหรัฐอเมริกาให้ความสำคัญกับการพัฒนากองทัพของประเทศจีน มองประเทศจีนว่า มีศักยภาพมากที่สุดในการแข่งขันทางการทหารกับประเทศสหรัฐอเมริกา และหวังที่จะรวม ประเทศจีนเข้าสู่เอเชียตะวันออกเฉียงและสังคมโลกในฐานะคู่ความร่วมมือที่สร้างสรรค์และผู้ถือเดิม พันซ์ที่มีความรับผิดชอบ ประเทศสหรัฐอเมริกายังต้องการรักษาผลประโยชน์และบทบาทของ สหรัฐเองในภูมิภาคเพื่อที่จะมีบทบาทกับประเทศจีนในการที่ประเทศจีนจะกำหนดยุทธศาสตร์ เพราะประเทศสหรัฐอเมริกาเชื่อว่าคนที่ตนมีบทบาทอย่างเข้มแข็งในเอเชีย โดยได้รับการสนับสนุน จากพันธมิตรในภูมิภาค รวมทั้งการใช้นโยบายการทูตเชิงสร้างสรรค์จะช่วยให้ประเทศจีนไม่เลือก นนโยบายที่กระทบต่อความมั่นคงทั้งทางการเมืองและเศรษฐกิจของสหรัฐอเมริกา

ฉะนั้นอาจสรุปได้ว่า สำหรับประเทศสหรัฐอเมริกา เอเชียถือเป็นภูมิภาคที่มีความสำคัญต่อ ความเจริญรุ่งเรืองของประเทศสหรัฐอเมริกา เนื่องจากเอเชียมีความสำคัญต่อประเทศสหรัฐอเมริกา ทั้งทางด้านความมั่นคงและเศรษฐกิจ สำหรับทางด้านความมั่นคง เอเชียยังเป็นที่ตั้งของท่าเรือใหญ่

ที่สุดในโลกถึง 6 ท่าเรือซึ่งถือเป็นจุดสำคัญในการขนส่งทางทะเลระหว่างประเทศทั้งสินค้าทางความมั่นคงและสินค้าทางเศรษฐกิจของโลก ภัยคุกคามใหม่จากเอเชียไม่ว่าจะเป็นอาชญากรรมโรคร้าย ก็แพร่ได้อย่างรวดเร็ว นอกจากนี้ยังมีปัญหาความขัดแย้งระดับชาติจากความต้องการทรัพยากร พลังงาน รวมไปถึงปัญหาสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้ความกังวลที่เพิ่มขึ้นเกี่ยวกับการดำเนินการในเรื่องนิวเคลียร์และการแพร่กระจาย เนื่องจากในช่วง ค.ศ. 1990-1998 มีความพยายามในการยับยั้งนิวเคลียร์ เช่น มีการจัดตั้งสนธิสัญญาไม่แพร่ขยายอาวุธนิวเคลียร์ (Nuclear non-proliferation Treaty) อย่างไรก็ตามตอนนี้ ประเด็นนิวเคลียร์ได้กลับมาใหม่ มีการแข่งขันนิวเคลียร์ระหว่างปากีสถานกับอินเดีย เกาหลีเหนือก็มีการทดลอง รวมทั้งถูกสงสัยว่าช่วยซีเรียพัฒนา และถ้าเกาหลีเหนือพัฒนานิวเคลียร์ขึ้นไปอีก ก็อาจจะส่งผลต่อการตัดสินใจของญี่ปุ่นในการเลิกอาวุธนิวเคลียร์และ อาศัยการขยายการกีดขวางของประเทศสหรัฐอเมริกา รวมทั้งประเทศจีนกับการพัฒนาศักยภาพขีปนาวุธ อย่างไรก็ตามประเทศสหรัฐอเมริกาได้ถอนตัวจาก the Anti-Ballistic Missile (ABM) Treaty ส่งผลให้เอเชียจึงกลัวเกี่ยวกับการแข่งขันทางอาวุธนิวเคลียร์ที่อาจเกิดขึ้น นอกจากนี้ยังมีการเปิดเผยเกี่ยวกับ A.Q. Khan network ในปากีสถาน รวมทั้งมีการค้าส่วนประกอบนิวเคลียร์ผิดกฎหมาย มีรายงานที่น่าเชื่อถือได้ว่า al Qaeda มีความพยายามในการหาส่วนประกอบและเทคโนโลยีนิวเคลียร์ซึ่งอยู่ในเอเชีย รัสเซียเองก็พิจารณาที่จะยกเลิกสนธิสัญญาที่จะทำงานขีปนาวุธพิสัยกลางและพิสัยใกล้ (treaty on intermediate-range nuclear forces) (INF) นอกจากนี้ก็มีเป็นไปได้ที่ NPT จะสลายในปี 2010 สร้างความกังวลด้านความมั่นคงกับชาติในเอเชียที่เลือกที่จะปราศจากนิวเคลียร์ในทศวรรษที่ 1960 สรุปลือตั้งแต่ ค.ศ. 1998 ถึงปัจจุบัน การลดปราศจากนิวเคลียร์ดูจะเป็นเป้าหมายที่ยาวไกล แต่การแพร่กระจายดูจะเป็นความท้าทายอันใกล้ นิวเคลียร์ได้กลับมาเป็นวาระด้านความมั่นคงของเอเชียอีก แต่ประเด็นแตกต่างจากสมัยสงครามเย็น สิ่งที่ไม่เปลี่ยนแปลงคือ การดำเนินจากประเทศที่ไม่มีนิวเคลียร์ว่าประเทศสหรัฐอเมริกา และสมาชิกสมาคมนิวเคลียร์อื่นๆ ไม่ได้ดำเนินการอย่างจริงจังในพันธะการปลดอาวุธภายใต้ NPT สำหรับการทำให้เกาหลีเหนือปราศจากนิวเคลียร์ขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ของสหรัฐและประเทศจีน และมติจากการเจรจาหกฝ่ายซึ่งการเจรจาหกฝ่ายนี้ก็ชี้ให้เห็นถึงการตัดสินใจร่วมกันในการจัดการความท้าทายในภูมิภาค และสนับสนุนความร่วมมือในภูมิภาค

ส่วนทางด้านเศรษฐกิจเอเชียนั้นมีประชาชนหนึ่งส่วนสามของโลก มีการผลิตสินค้าส่งออกหนึ่งส่วนสี่ของโลก เศรษฐกิจเจริญเติบโต ทำให้คนจำนวน นับสิบล้านพ้นจากความยากจน นโยบาย Market - oriented ของเอเชีย ส่งผลให้เกิดความสำเร็จในเศรษฐกิจโลก อีกทั้งประเทศสหรัฐอเมริกาและเอเชียมีการค้าระหว่างกันมูลค่าถึง 1 พันล้านบาทต่อปีกล่าวคือการค้าเสรีของเอเชียนั้นได้ขยายความร่วมมือไปถึงประเทศสหรัฐอเมริกา ส่งผลให้ประเทศสหรัฐอเมริกาประกาศว่าจะเริ่มเจรจาข้อตกลงการค้าเสรีกับสิงคโปร์ ชิลี บรูไนและนิวซีแลนด์ใน [Trans-Pacific economic partnership –TPP] ซึ่งอยู่ภายใต้ APEC นอกจากนี้การที่ในปีค.ศ. 2011 การที่ประเทศสหรัฐอเมริกาก็ได้เป็นประธานAPEC ยิ่งทำให้สหรัฐอเมริกามีบทบาทต่อข้อตกลงทางการค้าในภูมิภาคเอเซียในอนาคตนั่นเอง

ดังนั้นเอเซียมีความสำคัญต่อเศรษฐกิจและความมั่นคงของประเทศสหรัฐอเมริกาอย่างมาก เมื่อภาวะซบเซาเศรษฐกิจโลกหมดไป เอเซียก็จะยังคงมีบทบาทอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นประเทศสหรัฐอเมริกาจึงให้ความสำคัญกับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและความมั่นคงของเอเซีย โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเด็นเรื่องความมั่นคงทางทะเล เพราะหากเส้นทางการขนส่งทางทะเลที่สำคัญของโลกอย่างเส้นทางทะเลในเอเซียตะวันออกเฉียงใต้ ถูกคุกคาม โดยการปฏิบัติการเยี่ยงโจรสลัดจะทำให้เอเซีย ซึ่งเป็นภูมิภาคที่มีผลประโยชน์ทั้งด้านความมั่นคง การเมือง และเศรษฐกิจต่อสหรัฐอเมริกานั้น ไม่ปลอดภัย อีกทั้งสหรัฐอเมริกาเองจะสูญเสียผลประโยชน์ในการเดินเรือทางทะเลทั้งเชิงพาณิชย์และการขนส่งสินค้าทางด้านความมั่นคงทั้งบนน้ำและใต้น้ำนั่นเอง ฉะนั้นสหรัฐอเมริกาจึงพยายามผลักดัน Regional Maritime Security Initiatives ขึ้นให้ประเทศที่มีความคุ้มครองแคบซึ่งเป็นเส้นทางการเดินเรือที่สำคัญในเอเซียตะวันออกเฉียงใต้ อย่างอินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ และไทยเข้าร่วมเพื่อร่วมมือกันในการปราบปรามปฏิบัติการเยี่ยงโจรสลัดนั่นเอง

3.2.1.2 การพยายามเข้ามาผลักดันให้โจรสลัดเป็นระดับโลก

ประเทศสหรัฐอเมริกาได้ให้ความสำคัญกับการกระทำเยี่ยงโจรสลัดเป็นอย่างมากดังจะเห็นได้จาก การผลักดันให้ประเทศต่างๆ ให้สัตยาบันกับ IMO's 1988 Convention for the Suppression of Unlawful Acts against the Safety of Maritime Navigation (SUA)(Geragotelis, 2006: 52)

สาระสำคัญของสนธิสัญญานี้คือ รัฐอื่นสามารถเข้าไปจัดการกับโจรสลัดในเขตอำนาจของรัฐที่ให้สัตยาบันได้ แต่ IMO's 1988 Convention for the Suppression of Unlawful Acts against the Safety of Maritime Navigation (SUA) ไม่ได้ได้รับความสนใจจากประเทศในอาเซียน จะเห็นได้จากมีเพียง 5 ประเทศของอาเซียนที่ให้สัตยาบันต่อสนธิสัญญานี้ คือ บรูไน พม่า ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ และ เวียดนาม นอกจากนี้ยังมีความตกลงกันภายในการประชุมต่างๆระหว่างอาเซียนกับประเทศสหรัฐอเมริกา เช่น พลเอก Colin Powell ได้ประกาศ ASEAN Cooperation Plan (ACP) ในที่ประชุม PMC10+1 เมื่อ 1 ส.ค.2002 เพื่อเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างสองฝ่าย โดยสหรัฐฯ จะจัดทำแผนงานความร่วมมือ ซึ่งรวมถึงประเด็นข้ามชาติต่างๆ ที่อาเซียนและสหรัฐฯ ให้ความสนใจร่วมกัน ซึ่งรวมถึง ยาเสพติด การก่อการร้าย การกระทำอันเป็นโจรสลัด และการค้ามนุษย์ เป็นต้น

ดังนั้นจะเห็นว่าประเทศสหรัฐอเมริกาให้ความสำคัญกับการกระทำเชิงโจรสลัดในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้อย่างมากและส่งเสริมให้ปัญหานี้เข้าสู่ประเด็นที่มีความสำคัญในระดับโลก โดยการริเริ่มและร่วมมือเพื่อจัดตั้งข้อตกลงร่วมกันระหว่างประเทศ อีกทั้งยังช่วยผลักดันให้ประเทศมหาอำนาจอื่นเข้ามามีส่วนร่วมอีกด้วย

3.2.1.3 วิเคราะห์สาเหตุการพยายามเข้ามาผลักดันให้โจรสลัดในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีความสำคัญในระดับโลก

สำหรับสาเหตุที่ประเทศสหรัฐอเมริกาพยายามเข้ามาผลักดันให้โจรสลัดในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีความสำคัญในระดับโลกนั้นสามารถพิจารณาได้ในหลายประเด็นดังนี้

- 1) เนื่องจากนโยบายต่างประเทศของประเทศสหรัฐอเมริกาทั้งจากพรรคเดโมแครตและรีพับลิกันล้วนให้ความสำคัญต่อการเข้ามาปกป้องประเทศในเอเชีย ส่งเสริมประชาธิปไตยและสิทธิมนุษยชน แต่เนื่องจากการกระทำเชิงโจรสลัดในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เป็นปัญหาใหญ่ที่ประเทศสหรัฐอเมริกาเพียงประเทศเดียวอาจไม่สามารถปราบปรามลำพังโดยปราศจากความร่วมมือกับประเทศอื่นได้ ดังนั้นจึงต้องพยายามส่งเสริมให้ประเทศมหาอำนาจอื่นทั่วโลกตระหนักถึงความสำคัญของปัญหานี้
- 2) เอเชียเป็นผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจและความมั่นคงต่อประเทศสหรัฐอเมริกากว่าคือภูมิภาคเอเชียมีความสำคัญต่อเศรษฐกิจและความมั่นคงของประเทศสหรัฐอเมริกา ทั้งการเป็น

ประเทศคู่ค้ากับประเทศต่างๆ เช่น ประเทศจีน ญี่ปุ่น เป็นต้น ซึ่งจะต้องมีการขนส่งสินค้าทั้งทางเศรษฐกิจและความมั่นคงนำเข้าไปและส่งออกผ่านทะเลในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ซึ่งมีการกระทำเชิงโจรสลัดสูงมากไปยังประเทศเหล่านี้ ส่งผลให้ประเทศสหรัฐอเมริกาต้องให้ความสำคัญกับปัญหานี้และพยายามผลักดันให้ทั่วโลกเห็นความสำคัญและเข้ามาร่วมแก้ปัญหานี้

3) การก่อการร้ายและปัญหานิวเคลียร์ในเอเชียมีความรุนแรงมากขึ้นดังที่ได้กล่าวมาข้างต้น ขณะที่ตั้งแต่ 9/11 เป็นต้นมา ประเทศสหรัฐอเมริกามีนโยบายต่อต้านการก่อการร้ายอย่างชัดเจน ดังนั้นโจรสลัดซึ่งถูกมองว่าเป็นส่วนหนึ่งของการก่อการร้ายที่ช่วยเหลือปล้นเรือเพื่อนำเงินไปใช้อาวุธให้กับกลุ่มก่อการร้าย จึงส่งผลให้ประเทศสหรัฐอเมริกาให้ความสำคัญกับการกระทำเชิงโจรสลัดในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้อย่างมาก ขณะที่การที่ประเด็นนิวเคลียร์ได้กลับมาใหม่ในเอเชียหลายประเทศได้แก่ ปากีสถานกับอินเดีย เกาหลีเหนือก็มีการทดลองรวมทั้งถูกสงสัยว่าช่วยซีเรียพัฒนานิวเคลียร์ และถ้าเกาหลีเหนือพัฒนานิวเคลียร์ขึ้นไปอีก ก็อาจจะส่งผลต่อการตัดสินใจของญี่ปุ่นในการเลิกอาวุธนิวเคลียร์และอาศัยการขยายการขีดขวางของประเทศสหรัฐอเมริกา รวมทั้งประเทศจีนกับการพัฒนาศักยภาพขีปนาวุธ เป็นต้น และเส้นทางที่จะเข้าสู่ประเทศจีน เกาหลีเหนือซึ่งเป็นประเทศที่มีปัญหาอาวุธนิวเคลียร์นี้ ประเทศสหรัฐอเมริกาก็จำเป็นต้องใช้เส้นทางทะเลบริเวณเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เป็นจุดยุทธศาสตร์ในการเตรียมพร้อมไปสู่ประเทศที่เป็นพันธมิตรในเอเชีย หากถูกโจมตี นอกจากนี้การผลักดันโดยประเทศสหรัฐอเมริกาในการกระทำเชิงโจรสลัดให้กลายเป็นประเด็นระดับโลกและทำให้ประเทศมหาอำนาจต่างๆเข้ามาร่วมกันปราบปรามปัญหานั้น จะส่งผลให้ประเทศเช่น ประเทศจีน เป็นต้น ซึ่งเป็นมหาอำนาจที่มีปัญหาเรื่องนิวเคลียร์และถูกกระทบจากการกระทำเชิงโจรสลัดเข้ามามีมือกับประเทศสหรัฐอเมริกาซึ่งส่งผลให้ง่ายต่อการเจรจาระหว่างประเทศสหรัฐอเมริกากับประเทศจีนในเรื่องการจำกัดอาวุธนิวเคลียร์ซึ่งคุกคามต่อความมั่นคงของประเทศสหรัฐอเมริกานั้นเอง

3.2.2.3 การพยายามเข้ามาผลักดันให้โจรสลัดเป็นประเด็นในระดับโลกโดยจีน

ประเทศจีนกลายเป็นมหาอำนาจทางเศรษฐกิจที่มีบทบาททางทะเลในภูมิภาคที่ประเทศสหรัฐอเมริกาและพันธมิตรมีบทบาทมาครั้งศตวรรษ ซึ่งการที่ประเทศจีนมีบทบาททำให้การถ่วงดุลอำนาจ(balance of power)กับประเทศสหรัฐอเมริกาและมหาอำนาจอื่นๆ อีกทั้งการที่

ประเทศจีนเป็นมหาอำนาจทางเศรษฐกิจที่มีจำนวนการส่งออกและนำเข้าโดยผ่านเส้นทางทางทะเล จำนวนมหาศาลเช่น ในเดือนธันวาคม ค.ศ. 2010 มีการส่งออกสินค้าไปยังประเทศคู่ค้าที่สำคัญ ได้แก่ ฮองกง ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ เยอรมัน เพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 17.7 โดยมูลค่าการส่งออกมีสูงถึง 1.2 ล้านล้านดอลลาร์สหรัฐเป็นต้น

ประเด็นข้างต้นส่งผลให้ประเทศจีนผลักดันอาเซียนเพื่อปราบปรามการกระทำเยี่ยงโจรสลัด โดยผ่านความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคงในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก(ASEAN Regional Forum: ARF)ซึ่งประสบความสำเร็จมาก ดังจะเห็นได้จากประเทศจีนเป็นหนึ่งในประเทศผู้ผลักดันและสนับสนุนให้มีการจัดการประชุม East Asian Summit(EAS)ในเดือนธันวาคม ค.ศ. 2005 ซึ่งมีพื้นฐานมาจากอาเซียนกลุ่มประเทศ + 3 ประเทศจีน ญี่ปุ่นและเกาหลีใต้ทั้งนี้ใน East Asian Summit จะประกอบด้วย ประเทศจีน ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ นิวซีแลนด์ อินเดียและออสเตรเลียโดย East Asian Summit(EAS) นี้ได้มีข้อตกลงเกี่ยวกับการกระทำเยี่ยงโจรสลัดเกิดขึ้นโดยข้อตกลงดังกล่าวจะนำไปร่วมมือกับประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้โดยผ่านอาเซียน นอกจากนี้ใน ค.ศ. 2005 ประเทศจีนยังมีข้อตกลงในเรื่องความร่วมมือทางทะเลและถ่ายทอดเทคโนโลยีทางด้านการป้องกันทางทะเลให้กับประเทศในอาเซียนเช่น ประเทศอินโดนีเซีย เป็นต้น อีกทั้งยังส่งเรือเข้าไปปราบปรามโจรสลัดเพื่อให้เกิดความปลอดภัยและมั่นคงบริเวณช่องแคบมะละกาและช่องแคบสิงคโปร์ซึ่งได้รับการสนับสนุนความร่วมมือผ่านอาเซียนอีกด้วย นอกจากนี้ยังมีการริเริ่มให้ประเทศในอาเซียนเพื่อให้ประเทศอื่นๆเข้าร่วมปรึกษาหารือและหามาตรการในการปราบปรามการกระทำเยี่ยงโจรสลัด ซึ่งประเทศจีนได้เป็นประเทศที่สำคัญที่เข้าร่วมการประชุมเหล่านี้ดังเช่น การต่อต้านอาชญากรรมและการก่อการร้ายริเริ่มโดยประเทศอินโดนีเซีย เรียกว่า ASEAN Security Community (ASC) มีการจัดการประชุมที่กัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย วันที่ 17 มิถุนายน ค.ศ. 2002 ในครั้งนั้น ได้มีความตกลงร่วมกันเพื่อปราบปรามการกระทำเยี่ยงโจรสลัด เช่น เรื่องการบังคับใช้ตามกฎหมายเกี่ยวกับโจรสลัด การแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างกัน การฝึกอบรมเพื่อปราบปรามโจรสลัด สร้างระบบและความร่วมมือกับประเทศนอกภูมิภาคเพื่อจัดการการกระทำเยี่ยงโจรสลัดอย่างมีประสิทธิภาพ ยิ่งไปกว่านั้น ถ้าย้อนไปใน ค.ศ. 2000 ก็มีความร่วมมือกันแสวงหามาตรการเพื่อต่อสู้กับโจรสลัดของรัฐชายฝั่งในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ซึ่งจัดขึ้นที่ประเทศไทยและประเทศมาเลเซียในเดือนตุลาคม ค.ศ. 2000 อีกด้วย

3.2.2.4 วิเคราะห์สาเหตุการพยายามเข้ามาผลักดันให้โจรสลัดเป็นประเด็นระดับ

โลกโดยจีน

3.2.2.4.1 เนื่องจากโจรสลัดกระทบต่อเศรษฐกิจและความมั่นคงของ ประเทศจีน ส่งผลให้ประเทศจีนซึ่ง เป็นประเทศที่มีการส่งออกและนำเข้าสินค้าทั้งทาง เศรษฐกิจทั้งทางเศรษฐกิจ และความมั่นคงผ่านทางทะเลในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้รับผลกระทบ เนื่องจากถูกปล้นและการแก้ปัญหาโดยลำพังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ดังนั้นจึงต้องผลักดันใน โจรสลัดในบริเวณนี้กลายเป็นประเด็นในระดับโลกและในประเทศมหาอำนาจอื่นที่มีศักยภาพ มาร่วมมือเพื่อจัดการกับปราบปรามโจรสลัดบริเวณนี้

3.2.2.4.2 การร่วมมือระหว่างประเทศจีนกับประเทศสหรัฐอเมริกาและ ประเทศอื่นๆเพื่อจัดการการกระทำเยี่ยงโจรสลัดในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ส่งผลให้ความสัมพันธ์ ระหว่างกันดีขึ้น และง่ายต่อการเจรจาประเด็นได้หวั่นซึ่งประเทศสหรัฐอเมริกาต้องการให้ได้หวั่น ประกาศอิสรภาพ ขณะที่ประเทศจีนไม่ต้องการ

สรุปแล้วการที่อาเซียน ประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศจีนพยายามผลักดันการกระทำ เยี่ยงโจรสลัดให้เข้าสู่ประเด็นโลกนั้นมาจากสาเหตุหลากหลาย มีวาระซ่อนเร้น (Hidden agenda) ที่ ไม่ใช่เพียงแค่เพราะอาเซียน ประเทศสหรัฐอเมริกา และประเทศจีนนั้น ได้รับผลกระทบทาง เศรษฐกิจจากโจรสลัดในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เพียงอย่างเดียว แต่มีประเด็นที่ต้องวิเคราะห์เพื่อ พิจารณาประกอบกันไปด้วยนั่นเอง

3.4 โจรสลัดส่งผลกระทบต่อประเด็นต่างๆสูงมาก

ด้านเศรษฐกิจ

สำหรับความเสียหายทางด้านเศรษฐกิจ โจรสลัดก่อให้เกิดความเสียหายทางเศรษฐกิจทั้งใน ระดับประเทศ ระดับภูมิภาคและในระดับโลก เนื่องจากโจรสลัดก่อให้เกิดความไม่ปลอดภัยในการ เดินเรือโดยเฉพาะบริเวณช่องแคบและเส้นทางการขนส่งทางทะเลที่สำคัญเช่น ช่องแคบมะละกาใน ประเทศมาเลเซีย ช่องแคบลอมบอกและช่องแคบซุนดาในประเทศอินโดนีเซีย เป็นต้น ซึ่งกระทบ ต่อการจัดเก็บเก็บค่าระวางสินค้าและค่าประกันภัยของประเทศเจ้าของช่องแคบ ศูนย์กลางจอดพัก

สินค้า หรือบริเวณที่เรือต้องแล่นผ่านอีกทั้งผู้ส่งสินค้าของทั้งภาครัฐและเอกชน อีกทั้งยังต้องสูญเสียค่าใช้จ่ายในการเปลี่ยนเส้นทางเพื่อหลีกเลี่ยงการกระทำเยี่ยงโจรสลัด ซึ่งท้ายที่สุด โจรสลัดก็จะกลายเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและการลงทุนของประเทศต่างๆ ในภูมิภาคอาเซียน อีกทั้งยังส่งผลให้เกิดความเสียหายทางเศรษฐกิจในระดับโลกด้วย

สำหรับ อัตราความเสียหายทางเศรษฐกิจในระดับโลกจากการกระทำเยี่ยงโจรสลัดนั้นอยู่ในระดับสูงมาก โดยสามารถพิจารณาได้จากรายงานการกระทำเยี่ยงโจรสลัดขององค์การเดินเรือทะเลระหว่างประเทศ (International Maritime Organization: IMO) ช่วงปี ค.ศ. 1984 – 2003 พบว่าจำนวนการกระทำเยี่ยงโจรสลัดทั่วโลกระหว่างปี ค.ศ. 1994 – 2000 สูงสุดถึง 469 ครั้ง (เมธี แก้วนิล, 2549: 1) ส่งผลให้เกิดความเสียหายทางเศรษฐกิจถึงหนึ่ง 16,000 ดอลลาร์สหรัฐฯ ในขณะที่ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ก็เป็นบริเวณที่ได้รับความเสียหายจากการกระทำเยี่ยงโจรสลัดสูงมากที่สุดในโลก ดังจะเห็นได้จากการที่ศูนย์ปราบปรามโจรสลัดของสำนักงานทางทะเลระหว่างประเทศ (IMB) ได้ประเมินถึงการกระทำเยี่ยงโจรสลัดในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ว่า เป็นพื้นที่ที่มีอัตราการกระทำเยี่ยงโจรสลัดสูงมากที่สุด โดยเฉพาะบริเวณช่องแคบมะละกาซึ่งมีสถิติการสูญเสียมูลค่าเฉลี่ยถึงประมาณ 200 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ต่อปี (เรือเอก ชลธิทร์ ปราการสมุทร, 2548: 24) สาเหตุที่บริเวณดังกล่าวมีการเกิดการกระทำเยี่ยงโจรสลัดสูง เนื่องจากบริเวณเหล่านี้เป็นเส้นทางคมนาคมเพื่อการค้าหลักของภูมิภาคที่สำคัญ ในแต่ละวันมีเรือจำนวนมากแล่นผ่าน อีกทั้งยังมีปัจจัยที่ทำให้โจรสลัดสามารถเข้าโจมตีเรือที่ผ่านบริเวณดังกล่าวจนทำให้เกิดความเสียหายทางเศรษฐกิจได้ง่าย นั่นคือ ช่องแคบมะละกาเป็นบริเวณที่แคบ เรือที่แล่นผ่านต้องลดความเร็วลงบางครั้งอาจน้อยถึง 10 นอต ซึ่งเป็นจุดอ่อนทำให้โจรสลัดเข้าโจมตีได้ง่าย เป็นต้น (เรือเอก ชลธิทร์ ปราการสมุทร, 2548: 24)

ด้านสิ่งแวดล้อม

นอกจากความเสียหายที่เกิดในด้านเศรษฐกิจแล้ว การกระทำเยี่ยงโจรสลัดยังก่อให้เกิดความเสียหายทางสิ่งแวดล้อมทั่วโลกอีกด้วย กล่าวคือ แม้การกระทำเยี่ยงโจรสลัดจะประกอบด้วยหลายรูปแบบ เช่น การปล้นเพื่อชิงทรัพย์ ปล้นเพื่อวัตถุประสงค์ทางการเมืองหรือปล้นสะดมต่อผู้ลี้ภัย เป็นต้น แต่ส่วนใหญ่การกระทำเยี่ยงโจรสลัดจะเป็นการปล้นหรือยึดเรือขนส่งสินค้า โดย

โจรสลัดจะเป็นผู้บังคับเรือต่อไป ซึ่งในบางครั้งการเดินเรือขนาดใหญ่โดยโจรสลัดอาจนำไปสู่อุบัติเหตุทางทะเล เช่น เรือชนกันในบริเวณช่องแคบ ในบริเวณร่องน้ำ หรือ ตามพื้นที่ชายฝั่งที่เสี่ยงต่อการเกยตื้นเนื่องจากโจรสลัดที่ยึดเรือปราศจากความชำนาญในการเดินเรือสินค้า ซึ่งผลจากเรือชนกันก็จะเกิดปัญหามลพิษทางน้ำเนื่องจากการไหลรั่วของน้ำมันนั่นเอง

สำหรับเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ กรณีเรือชนกันผลต่อมลพิษทางน้ำสูงมาก เนื่องจากบริเวณช่องแคบที่เรือเดินเรือผ่านนั้นอยู่บริเวณเดียวกัน ดังนั้นเมื่อมีการยึดเรือและเรือชนกัน น้ำมันที่รั่วออกมาจากเรือจะแพร่กระจายได้บริเวณกว้าง ดังเช่น รองผู้อำนวยการสำนักงานทางทะเลระหว่างประเทศ(IMB) ได้ชี้ให้เห็นว่า บริเวณช่องแคบมะละกาในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ซึ่งมีการเดินเรือผ่านเข้าออกในอัตราสูง หากเกิดมีเรือชนกันจะก่อให้เกิดมลพิษทางทะเลที่แพร่กระจายในระดับสูง กล่าวคือ น้ำมันที่รั่วบริเวณช่องแคบมะละกาจะขยายตัวไปถึงกระโจมไฟออสเบอร์ค และหากมีกระแสลมและกระแสน้ำที่แรง น้ำมันจะแพร่ไปล้อมรอบเกาะสิงคโปร์ รวมถึงเกาะและช่องแคบในประเทศอินโดนีเซียซึ่งเป็นเส้นทางเดินเรือที่สำคัญอีกแห่งหนึ่ง ซึ่งน้ำมันที่แพร่กระจายจากการยึดเรือและการเดินเรือโดยปราศจากความชำนาญนี้นอกจากจะก่อให้เกิดน้ำมันที่แพร่กระจายจนทำให้เกิดผลเสียต่อน้ำทะเลแล้ว ยังทำให้เกิดการเสียสุขภาพทางธรรมชาติอีกด้วย เนื่องจากสารพิษที่เกิดจากเรือชนกันยังก่อให้เกิดอันตรายต่อสิ่งมีชีวิตในทะเลแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในระยะยาวอีกด้วย ยกตัวอย่างเช่น ในค.ศ. 1992 เกิดการชนกันของเรือบรรทุกน้ำมันขนาดใหญ่ชื่อ นางาซากิ สปริต กับ เรือคอนเทนเนอร์ โอเชียนเบอร์สซึ่ง ทำให้เรือทั้งสองเกิดไฟไหม้เรือคอนเทนเนอร์ โอเชียนเบอร์สซึ่ง มีผู้เสียชีวิต 20 คน ส่วนเรือนางาซากิ สปริตถูกเรือเสียชีวิตทั้งหมด อีกทั้งน้ำมันจากเรือชนกันยังรั่วลงทะเลไม่ต่ำกว่า 1,300 ตัน อีกด้วย (เรือเอก ชลรินทร์ ปราการสมุทร, 2548: 27)

ด้านการทหาร

เนื่องจากปัญหาเรื่องโจรสลัดมีสูงขึ้นทั้งในระดับโลกและภูมิภาค ก่อให้เกิดความร่วมมือทางด้านการทหาร รวมถึงการเพิ่มศักยภาพ ยุทโธปกรณ์ กำลังพล และงบประมาณในระดับต่างๆ เพื่อใช้ในการจัดการกับการกระทำเชิงโจรสลัดที่ส่งผลเสียหายให้กับประเทศต่างๆ

สำหรับในระดับโลกองค์การเดินเรือทะเลระหว่างประเทศ(International Maritime Organization : IMO) ได้จัดให้มี IMO's 1988 Convention for the Suppression of Unlawful Acts against the Safety of Maritime Navigation (SUA)(Geragotelis, 2006: 52) สำคัญของสนธิสัญญานี้คือ รัฐอื่นสามารถส่งกำลังทหารเข้าไปจัดการกับโจรสลัดในเขตอำนาจของรัฐที่ให้สัตยาบันได้ ทั้งนี้ความร่วมมือดังกล่าวไม่ค่อยประสบความสำเร็จในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เนื่องจากมีเพียง 5 ประเทศเท่านั้นที่ให้สัตยาบันต่อสนธิสัญญานี้ คือ บรูไน พม่า ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์และเวียดนาม อย่างไรก็ตาม ประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ซึ่งมีการกระทำเยี่ยงโจรสลัดเกิดขึ้นสูงที่สุดในโลกนั้น ก็ส่งผลต่อการเพิ่มบทบาทของกองทัพเรือและความมั่นคงของรัฐต่างๆในภูมิภาค เช่น ประเทศมาเลเซียได้จัดตั้งหน่วยปราบปรามโจรสลัดขึ้น 4 แห่งที่ ลูมุต เคลิง ลังกาวิ และยะโฮร์บาห์รู ส่วนสิงคโปร์ก็ได้เพิ่มเรือตรวจลาดตระเวนรวมทั้งปรับปรุงเครื่องมือในการลาดตระเวนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เป็นต้น

ด้านการเมืองและความมั่นคง

การกระทำเยี่ยงโจรสลัดที่เพิ่มสูงขึ้นและปัญหาการให้ความหมายโจรสลัดตามกฎหมายทะเลนำมาซึ่งความขัดแย้งทางการเมืองและความมั่นคงระหว่างประเทศต่างๆทั้งในระดับโลกและภูมิภาค กล่าวคือ ขณะที่การกระทำเยี่ยงโจรสลัดมีความรุนแรงขึ้นดังที่ได้กล่าวข้างต้น แต่ก็มีกรณีความหมายของโจรสลัดซึ่งนำไปสู่ความยากลำบากในการร่วมมือกันแก้การกระทำเยี่ยงโจรสลัดอีกทั้งยังอาจนำไปสู่ความขัดแย้งทางการเมืองระหว่างประเทศได้ในที่สุด กล่าวคือ ในระดับโลก จากผลการประชุมสหประชาชาติ ค.ศ. 1983(Johnson and Valencia, 2005: xi)ตีความว่า โจรสลัดคือ การกระทำ การใด ๆ อันเป็นความรุนแรงในทะเลหลวง เรือของทุกรัฐมีความชอบธรรมในการจับกุม รัฐใดที่ โจรสลัดมีสัญชาติของรัฐนั้น หรือเรือที่โจรสลัดใช้ในการกระทำความผิดมีสัญชาติของรัฐนั้น ย่อมไม่สามารถอ้างสิทธิเพื่อปกป้องหรือคุ้มครองคนชาติของตนที่เป็นโจรสลัดหรือเรือที่ใช้ในการกระทำความผิดได้ ซึ่งหลักนี้บางครั้งไม่สามารถเกิดขึ้นจริงได้ในทางปฏิบัติ เนื่องจากแต่ละรัฐล้วนหวงแหนอำนาจอธิปไตย อีกทั้งการกระทำแบบโจรสลัดนี้ไม่เพียงเกิดขึ้นในเขตทะเลหลวงเท่านั้นแต่บ่อยครั้งเกิดในเขตอำนาจรัฐของรัฐใดรัฐหนึ่งได้ซึ่งไม่สอดคล้องกับคำว่าโจรสลัดตามกฎหมายที่ต้องเกิดในทะเล เช่น รายงานAnnual Piracy and Armed Robbery Against

Ships Report for 2003 ซึ่งให้เห็นว่า การ โจมตีเรือโดยโจรสลัดทั้งหมด 445 ครั้ง มีทั้งเกิดขึ้นทั้งในทะเล บริเวณทอคอมเรือ และในท่าเรือ ส่งผลให้เกิดความเสียหายอย่างมากคือ ชาวเรือเสียชีวิต 21 คน สูญหาย 71 คน ถูกจับเป็นตัวประกัน 359 คน และเรือ 20 ลำถูกยิง(Ong-Webb, 2006: 2) เป็นต้น

สำหรับปัญหาด้านความขัดแย้งทางการเมืองและความมั่นคงซึ่งเกิดจากการเข้าไปจัดการโจรสลัดในอาณาเขตของรัฐอื่นในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้นั้นมีอยู่เป็นจำนวนมากและกลายเป็นอุปสรรคต่อการร่วมมือเพื่อแก้การกระทำเยี่ยงโจรสลัดในอาเซียน ดังเช่น ปัญหาการปราบปรามโจรสลัดจนเรือของรัฐที่กำลังติดตามโจรสลัดข้ามเส้นเขตแดนของรัฐอื่น ระหว่างรัฐชายฝั่งในบริเวณช่องแคบมะละกา ดังเช่น ความขัดแย้งระหว่าง ประเทศมาเลเซียประเทศอินโดนีเซีย และสิงคโปร์ ในเดือนพฤษภาคม ค.ศ. 1993 กล่าวคือ เรือตำรวจน้ำประเทศมาเลเซียได้หยุดการไล่ตามจับกุมเรือที่กระทำความผิด เนื่องจากเรื่อนั้นหนีเข้าไปยังน่านน้ำภายในของประเทศเพื่อนบ้าน ตามกฎหมายแล้วเรือของรัฐที่กำลังติดตามจับกุมไม่สามารถเข้าไปยังเขตแดนของรัฐอธิปไตยอื่น ได้ เป็นต้น นอกจากนี้ ประเด็นเรื่องการเมืองและความมั่นคงที่เป็นผลมาจากการกระทำเยี่ยงโจรสลัดยังเป็นปัญหาระหว่างประเทศในอาเซียนกับประเทศมหาอำนาจ กล่าวคือ เส้นทางเดินเรือในบริเวณเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เช่น ช่องแคบมะละกา และช่องแคบบริเวณประเทศอินโดนีเซียนั้น นอกจากจะใช้เป็นเส้นทางสำหรับส่งสินค้าทางเศรษฐกิจแล้ว ยังใช้เพื่อเป็นเส้นทางสำหรับสินค้าทางความมั่นคง เช่น น้ำมัน เป็นต้น ดังนั้นเมื่อเกิดการกระทำเยี่ยงโจรสลัดขึ้น ประเทศมหาอำนาจต่างๆจึงพยายามเข้ามามีบทบาทเพื่อช่วยอาเซียนในการปราบปรามปัญหานี้ เช่น การที่ประเทศสหรัฐอเมริกาสนับสนุนให้ประเทศต่างๆให้สัตยาบรรณใน IMO's 1988 Convention for the Suppression of Unlawful Acts against the Safety of Maritime Navigation (SUA)(Geragotelis, 2006: 52) หรือ กรณีที่ญี่ปุ่นพยายามเข้ามามีบทบาทในอาณาเขตทางทะเลของรัฐอื่นเพื่อปราบปรามการกระทำเยี่ยงโจรสลัดที่เกิดขึ้น โดยการ ส่งเรือเข้าลาดตระเวนบริเวณที่เป็นชายฝั่งในเอเชีย เป็นต้น

ดังนั้น ทั้งความสำคัญของทวีปเอเชีย บทบาทของจีนที่กำลังเพิ่มขึ้นอย่างมหาศาล เส้นทางทางทะเลของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่กำลังมีปฏิบัติการเยี่ยงโจรสลัดคุกคามอย่างใหญ่หลวง และผลกระทบของปฏิบัติการเยี่ยงโจรสลัดนี้ต่อประเด็นทางด้านความมั่นคง เศรษฐกิจ การทหาร และ

สิ่งแวดล้อม สิ่งเหล่านี้เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้สหรัฐอเมริกาพยายามผลักดันให้เกิด Regional Maritime Security Initiatives เพื่อสร้างความร่วมมือเพื่อปราบปรามการกระทำร้ายแรงโจรสลัด

บทที่ 4

เหตุผลกรณีการปฏิบัติการเข้าร่วมความคิดริเริ่มด้านความมั่นคงทางทะเลในภูมิภาคเพื่อ ปราบปรามโจรสลัดของประเทศอินโดนีเซียและประเทศมาเลเซีย

การศึกษาครั้งนี้จะวิเคราะห์ให้เห็นว่า ปัจจัยภายในประเทศของอินโดนีเซียและมาเลเซียมีผลต่อการกำหนดนโยบายต่างประเทศกรณีการเข้าร่วมความคิดริเริ่มด้านความมั่นคงทางทะเลในภูมิภาค (Regional Maritime Security Initiatives) เพื่อปราบปรามโจรสลัด โดยจะแบ่งปัจจัยภายในประเทศของทั้งสองประเทศ ดังนี้

4.1 จุดยืนของนโยบายต่างประเทศของมาเลเซียและอินโดนีเซียกรณีการไม่เข้าร่วมความคิดริเริ่มด้านความมั่นคงทางทะเลในภูมิภาค

4.1.1 อำนาจอธิปไตย

ในการสร้างความร่วมมือเพื่อปราบปรามการกระทำเยี่ยงโจรสลัดของอินโดนีเซียและมาเลเซีย ทั้งในระดับทวิภาคีและพหุภาคีส่วนใหญ่จะเป็นการริเริ่มและเป็นวัตถุประสงค์ของประเทศที่ได้รับผลประโยชน์ เป็นการร่วมมือกันเพื่อป้องกันเส้นทางการเดินเรือทางทะเลและการคมนาคมที่สำคัญจากกิจกรรมที่ผิดกฎหมาย แต่ในการปฏิบัติการเข้าร่วมความคิดริเริ่มด้านความมั่นคงทางทะเลในภูมิภาค (Regional Maritime Security Initiatives) ประเทศอินโดนีเซียและประเทศมาเลเซียมีนโยบายไม่เข้าร่วม หากจะเปลี่ยนเทียบแล้วจะพบว่าทั้งสองประเทศมีเหตุผลที่คล้ายคลึงกันประการหนึ่ง คือ ความคิดริเริ่มด้านความมั่นคงทางทะเลในภูมิภาคกระทบต่ออำนาจอธิปไตยของประเทศตน ทั้งอินโดนีเซียและมาเลเซียได้อ้างหลักอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล (UNCLOS) ว่า ช่องแคบมะละกาซึ่งเป็นช่องทางการเดินเรือที่สำคัญในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้นั้น ไม่ได้เป็นช่องแคบระหว่างประเทศ หากแต่อยู่ภายใต้อำนาจและความรับผิดชอบของรัฐชายฝั่ง นั่นคือ มาเลเซียและสิงคโปร์ อีกทั้งสหรัฐอเมริกาไม่ได้ให้สัตยาบันกับอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเลดังกล่าวอีกด้วย และการออกคำสั่งของรัฐชายฝั่งในบริเวณเขตเศรษฐกิจจำเพาะ (EEZ) รวมทั้งการที่จีนให้เหตุผลว่าการจัดตั้งความคิดริเริ่มด้านความมั่นคงทางทะเลในภูมิภาคจะละเมิดต่อสิทธิการเดินเรือผ่านช่องแคบของจีนรวมทั้งขัดต่ออนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล (UNCLOS) ส่งผลให้ทั้งอินโดนีเซียและมาเลเซียปฏิเสธความคิดริเริ่มด้านความมั่นคงทางทะเลในภูมิภาคเนื่องจากเกรงกลัวว่าจะกระทบต่ออำนาจอธิปไตยของตนเองในที่สุด โดยในค.ศ. 2004 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศของประเทศอินโดนีเซียและประเทศมาเลเซียได้มีการประชุมเพื่อถกเถียงเรื่องความคิดริเริ่มด้านความมั่นคงทางทะเลในภูมิภาคของประเทศ

สหรัฐอเมริกา ซึ่งหลังจากการประชุมในระยะเวลาสั้นๆ ทั้งสองประเทศได้ประกาศว่าไม่เข้าร่วมความคิดริเริ่มด้านความมั่นคงทางทะเลในภูมิภาคเพราะกระทบอำนาจอธิปไตย อีกทั้งทั้งสองประเทศยังได้ประกาศจะร่วมมือกันจัดกองกำลังเพื่อลาดตระเวนช่องแคบมะละกาโดยปฏิเสธความจำเป็นของกองเรือของประเทศสหรัฐอเมริกา ทั้งนี้ทั้งสองประเทศยังได้ยืนยันว่าแม้จะไม่เข้าร่วมความคิดริเริ่มด้านความมั่นคงทางทะเลในภูมิภาคแต่ยังรับความช่วยเหลือจากภายนอกประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากประเทศสหรัฐอเมริกาในเรื่องของการแลกเปลี่ยนความรู้ทางความมั่นคงทางทะเล อุปกรณ์เครื่องมือต่างๆรวมทั้งความช่วยเหลือในเรื่องของการฝึกอบรม สรุปแล้วสิ่งที่ประเทศอินโดนีเซียและประเทศมาเลเซียปฏิเสธการเข้าร่วมความคิดริเริ่มด้านความมั่นคงทางทะเลในภูมิภาคคือเรื่องของอำนาจอธิปไตยและการที่ต่างชาติเข้ามาเกี่ยวข้องกับเรื่องภายในประเทศนั่นเอง นอกจากนี้เรื่องของอำนาจอธิปไตยแล้ว จุดยืนของอินโดนีเซียและมาเลเซียยังปฏิเสธความคิดริเริ่มด้านความมั่นคงทางทะเลในภูมิภาคเนื่องจากการริเริ่มโดยสหรัฐอเมริกาที่ในขณะนั้นกำลังทำสงครามต่อต้านการก่อการร้าย ประเด็นเกี่ยวกับการก่อการร้ายส่งผลให้ประเทศอินโดนีเซียและมาเลเซียไม่สามารถยอมรับข้อเสนอดังกล่าวได้ เนื่องด้วยสหรัฐอเมริกาไม่ได้มีเจตจำนงที่จะแก้ไขปัญหาโจรสลัดอย่างแท้จริง หากแต่มีประเด็นการต่อต้านการก่อการร้ายเป็นวาระซ่อนเร้น

4.1.2 แง่การแก้ไขปัญหาโจรสลัดภายใต้กรอบของอาเซียนและความเป็นภูมิภาคนิยม

นอกจากประเด็นเรื่องอำนาจอธิปไตยแล้วหากจะวิเคราะห์นโยบายต่างประเทศในช่วงนี้ มาเลเซียยังแสดงเจตจำนงที่จะร่วมมือกันในระดับภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เพื่อปราบปรามโจรสลัดซึ่งเป็นปัญหาในภูมิภาคเอง มาเลเซียไม่ต้องการเข้าร่วมความคิดริเริ่มด้านความมั่นคงทางทะเลในภูมิภาคเนื่องจากการริเริ่มโดยสหรัฐอเมริกาซึ่งเป็นมหาอำนาจภายนอกประเทศ นโยบายของมาเลเซียและอินโดนีเซียที่เป็นตัวอย่างของการพยายามการแก้ปัญหาโจรสลัดเป็นเรื่องภายในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้คือ หลังจากที่มาเลเซียและอินโดนีเซียปฏิเสธการเข้าร่วมความคิดริเริ่มด้านความมั่นคงทางทะเลในภูมิภาคแล้ว มาเลเซียและอินโดนีเซียได้พยายามริเริ่มความร่วมมือระหว่างประเทศชายฝั่งในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เพื่อปราบปรามการกระทำเยี่ยงโจรสลัด ความร่วมมือนั้นคือ MALSINDO ซึ่งเป็นความร่วมมือของประเทศอินโดนีเซีย มาเลเซีย สิงคโปร์ ฟิลิปปินส์ ไทย นอกจากนี้ลักษณะพื้นฐานของความร่วมมือเพื่อจัดการความมั่นคงทางทะเลในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีความสำคัญอย่างมากต่อการริเริ่มสร้างร่วมมือเพื่อปราบปรามปัญหาโจรสลัดในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หากเป็นข้อตกลงที่เป็นทางการและเข้มงวด

มาก ประเทศอินโดนีเซียและมาเลเซีย รวมทั้งประเทศต่างๆ ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้จะปฏิเสธ การเข้าร่วมข้อตกลงต่างๆ เหล่านี้ แต่หากเป็นข้อตกลงที่มีความยืดหยุ่น ไม่จัดผลประโยชน์ มีการ สร้างค่านิยม ความแข็งแกร่ง และข้อจำกัดของฝ่ายต่างๆ ข้อตกลงประเภทนี้ต่างหากที่จะได้รับการ สนับสนุน

การพยายามร่วมมือกันเพื่อแก้ปัญหาโจรสลัดและความมั่นคงทางทะเลในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เริ่มต้นตั้งแต่ปีค.ศ. 1992 โดยเป็นมติของผู้นำของประเทศสมาชิกอาเซียน แต่ด้วยข้อตกลง เรื่องการไม่เข้าไปแทรกแซงกิจการภายในของประเทศสมาชิก และปัญหาโจรสลัดส่วนใหญ่เกิดขึ้น ในทะเลอาณาเขตของประเทศสมาชิกอาเซียนส่งผลให้อาเซียนมีบทบาทที่จำกัดในการแก้ไขปัญหา โจรสลัด อย่างไรก็ตามประเทศอินโดนีเซียและมาเลเซียก็ยังมองว่าอาเซียนสามารถเป็นตัวกลาง ประสานทำให้เกิดความร่วมมือภายในภูมิภาคได้ จึงมีการสนับสนุนความร่วมมือต่างๆ เพื่อแก้ไข ปัญหาโจรสลัดและความมั่นคงทางทะเลให้เกิดขึ้น โดยผ่านข้อตกลงอาเซียน และยังชี้ให้เห็นถึง ความสำคัญของอาเซียนว่ามีความสำคัญและจะสามารถแก้ไขปัญหาโจรสลัดในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้ ข้อตกลงโดยผ่านอาเซียน เช่น เวทีการประชุมอาเซียนว่าด้วยความร่วมมือด้านการเมือง และความมั่นคงในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก(ASEAN Regional Forum: ARF) ในปีค.ศ. 2003 ได้จัดให้มี ข้อตกลงและความร่วมมือเพื่อต่อต้านโจรสลัดและภัยคุกคามอื่นๆ ในความมั่นคงทางทะเล นอกจากนี้ยังมีการประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียน ครั้งที่ 31 และครั้งที่ 32 ประเด็นสำคัญของการประชุมเหล่านี้คือ การต่อต้านอาชญากรรมทั้งทางทะเลและด้านอื่น รวมทั้งร่วมกันแสวงหา มาตรการเพื่อต่อสู้กับโจรสลัดของรัฐชายฝั่งในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ซึ่งจัดขึ้นที่ประเทศไทยและ ประเทศมาเลเซียในเดือนตุลาคม ค.ศ. 2000 นอกจากนี้ยังมีความร่วมมือระหว่างประเทศสมาชิกอีก หลายด้านเช่น การต่อต้านอาชญากรรมและการก่อการร้ายริเริ่มโดยประเทศอินโดนีเซีย เรียกว่า ASEAN Security Community (ASC) อีกทั้งมีการประชุมระหว่างรัฐมนตรีอาเซียนที่เรียกว่า ASEAN Ministerial Meeting on Transnational Crime(AMMTC) วัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่ข่าวที่ พันเหตุการณ์เกี่ยวกับผู้ก่อการร้ายและโจรสลัดสู่ประเทศสมาชิก และสนับสนุนการปราบปรามการ ก่อการร้ายและส่งผู้ร้ายข้าม อาเซียนจะบรรลุการแก้ปัญหาการกระทำเยี่ยงโจรสลัดระหว่างกันได้ โดยการสร้างนโยบาย พัฒนาโครงสร้างภายในรัฐ การเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับโจรสลัด และที่ สำคัญคือ การสร้างความมั่นคงภายในชาติให้เกิดขึ้น รวมทั้งสนับสนุนให้เกิดความร่วมมือในการ

ช่วยเหลือเรื่องเงินทุนและวิชาการระหว่างกันเพื่อแก้ปัญหาการกระทำเยี่ยงโจรสลัด นอกจากนี้ในปี ค.ศ. 2002 อาเซียนมีการจัดโครงการเพื่อทำให้แผนการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติสมบูรณ์มากขึ้น โดยการ โดยแผนดังกล่าวสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร มีความร่วมมือและฝึกอบรมความร่วมมือเพื่อปราบปรามโจรสลัด สร้างสมรรถนะและให้ความช่วยเหลือในเชิงเทคนิคแก่ประเทศที่จำเป็น นอกจากนี้อาเซียนยังมีการจัดโครงการความมั่นคงเวียงจันทน์ (Vientiane Program) ในปี ค.ศ. 2004 โครงการนี้เป็นการเพิ่มเติมแผนการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติ รวมทั้งสนับสนุนให้เกิดเสาด้านความมั่นคงของอาเซียน (ASEAN Security Community) ซึ่งอินโดนีเซียเป็นผู้สนับสนุนให้เกิดโครงการนี้ อย่างไรก็ตามโครงการนี้ไม่ได้มีกองกำลังไว้สนับสนุนเพื่อให้ปราบปรามโจรสลัด หากแต่มีข้อตกลงเรื่องพื้นที่ของสันติภาพ อีสราภาพ ความเป็นกลาง สัญญาแห่งความร่วมมือ รวมทั้งการปราศจากอาวุธนิวเคลียร์โดยข้อตกลงดังกล่าวได้รับการเสนอในปี ค.ศ. 2003 และได้รับการให้สัตยาบันบังคับใช้ใน ค.ศ. 2004

แนวทางความร่วมมือของอาเซียนเพื่อปราบปรามโจรสลัดเหล่านี้ ซึ่งให้เห็นถึงแนวทางของอาเซียนที่เปลี่ยนแปลงไปจากการหวงแหนอำนาจอธิปไตยและการพยายามไม่แทรกแซงกิจการภายในของประเทศสมาชิก มาเป็นพยายามจัดความร่วมมือระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนเพื่อให้เกิดความมั่นคงทางทะเลและสามารถแก้ไขปัญหาโจรสลัดได้อย่างสมบูรณ์ ทั้งนี้ประเทศมหาอำนาจของอาเซียนเช่นอินโดนีเซียและมาเลเซียมีบทบาทสำคัญอย่างมากต่อแนวทางการปราบปรามโจรสลัดภายใต้ความร่วมมือของอาเซียนดังกล่าว อินโดนีเซียและมาเลเซียประสงค์จะแก้ปัญหาโจรสลัดโดยใช้กรอบของอาเซียน เนื่องจากอาเซียนจะทำให้ประเทศเล็กๆ และประเทศที่มีอำนาจระดับกลางได้รับสิทธิ์ในการจัดการกับพื้นที่ทางทะเลและปัญหาโจรสลัดได้อย่างยุติธรรม และกรอบของอาเซียนในการปราบปรามโจรสลัดเหล่านี้จะทำให้ประเด็นโจรสลัดเป็นกิจการภายในภูมิภาคที่ต้องร่วมมือกันแก้ปัญหา มิใช่ประเทศมหาอำนาจจากภายนอกนั่นเอง

4.1.3 เหตุผลในเชิงกฎหมายระหว่างประเทศ

ในแง่กฎหมายระหว่างประเทศ จะเห็นว่าหากพิจารณาหลักอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล (UNCLOS) ในประเด็นเสรีภาพในการเดินเรือทะเล ในหลักอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล (UNCLOS) ระบุว่าทุกประเทศมีเสรีภาพในการเดินเรือในทะเลหลวง แต่ความคิดริเริ่มด้านความมั่นคงทางทะเลในภูมิภาคและ PSI ซึ่งเป็นข้อตกลงที่มีเนื้อหาคล้ายคลึงกัน

นั้น หากมีการตกลงใช้ร่วมกันระหว่างประเทศต่างๆ ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ จะส่งผลทำลายหลักเสรีภาพในการเดินเรือทะเลของหลักอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล (UNCLOS) นั่นเอง ทั้งข้อคิดขณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติที่ 1540 และหลักอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเลล้วนไม่อนุญาตให้มีการเดินเรือหากปราศจากการชักธงสัญชาติของตนเองในทะเลหลวง ทั้งนี้ตั้งแต่ปีค.ศ. 2003 สหรัฐอเมริกาพยายามสร้างร่วมมือแบบทวิภาคีกับประเทศต่างๆ ทั่วโลก รวมทั้งในเอเชียแปซิฟิกและมหาสมุทรอินเดีย ซึ่งประเทศในอาเซียนประกอบด้วยกัมพูชา ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ ประเทศไทยที่เข้าร่วมข้อตกลงที่ชื่อว่า PSI อย่างไรก็ตาม จีน อินเดีย อินโดนีเซีย มาเลเซียและเกาหลีใต้ปฏิเสธการเข้าร่วม หากแต่เป็นเพียงผู้สังเกตการณ์เท่านั้น

ในแง่กฎหมายระหว่างประเทศที่กล่าวถึงประเด็นการร่วมกันและสิทธิของรัฐชายฝั่งในการดูแลช่องแคบนั้น ในอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล (UNCLOS) มาตราที่ 43 ได้กล่าวถึงว่า รัฐชายฝั่งที่อยู่บริเวณช่องแคบและผู้ใช้เส้นทางผ่านช่องแคบต้องมีการร่วมกัน ร่วมมือกัน เพื่อรับผิดชอบต่อความปลอดภัยของช่องแคบและเส้นทางการเดินเรือ อย่างไรก็ตาม รัฐชายฝั่งในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้โดยเฉพาะอินโดนีเซียและมาเลเซียให้ความสำคัญต่อหลักกฎหมายระหว่างประเทศดังกล่าว เนื่องจากทั้งสองประเทศต้องการให้ผลประโยชน์และเจตน์จำนงค์ของตนเองมีความสำคัญเป็นอันดับแรก ดังนั้นในการแก้ไขปัญหาโจรสลัดโดยข้อตกลง RMSI จึงถูกทั้งสองประเทศคัดค้านโดยอ้างมาตราที่ 43 นี้ว่ารัฐชายฝั่งต้องมีความสำคัญในการแก้ไขปัญหาความมั่นคงรวมทั้งปัญหาโจรสลัดบริเวณช่องแคบที่สำคัญเช่น ช่องแคบมะละกา เป็นต้น อย่างไรก็ตาม เหตุผลของอินโดนีเซียและมาเลเซียที่อ้างเพื่อปฏิเสธการเข้าร่วมความคิดริเริ่มด้านความมั่นคงทางทะเลในภูมิภาคนี้ ถือเป็นแนวคิดหลักที่สอดคล้องกับความริเริ่มตามแนวคิดหลักของขององค์การทางทะเลระหว่างประเทศ (International Maritime Organization) เช่นเดียวกัน

4.1.4 แง่เศรษฐกิจ

เศรษฐกิจของมาเลเซียในช่วงค.ศ. 2004 ซึ่งเป็นช่วงเดียวกับที่มีการเสนอความคิดริเริ่มด้านความมั่นคงทางทะเลในภูมิภาคโดยสหรัฐอเมริกา เศรษฐกิจของมาเลเซียมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปีค.ศ. 1970 เศรษฐกิจมีการเติบโตอย่างต่อเนื่อง แต่ในช่วงปีค.ศ. 2003-2004 การ

เจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่ไม่เติบโตขึ้น แต่ก็ยังคงมีเศรษฐกิจที่ดีอยู่ เมื่อวิเคราะห์รวมกับการที่ การทหาร อาวุธ และเทคโนโลยีที่มาเลเซียพยายามสร้างศักยภาพให้กับประเทศตัวเอง โดยการ พัฒนาเทคโนโลยี และนำเงินที่ได้จากการพัฒนาเศรษฐกิจที่เติบโตอย่างต่อเนื่องนี้ ส่งผลให้การ ปรามปรามการปฏิบัติการเยี่ยงโจรสลัดของมาเลเซียไม่ต้องพึ่งพิงมหาอำนาจจากภายนอกประเทศ รวมทั้งสหรัฐอเมริกา อย่างไรก็ตามจะวิเคราะห์ให้เห็นถึงการพัฒนาทางเศรษฐกิจตามแผนในยุค ของผู้นำของมาเลเซียแต่ละยุคสมัย ดังนี้

จุดมุ่งหมายทางเศรษฐกิจของมาเลเซียตั้งแต่ประกาศอิสรภาพมาได้แก่ 1) เพื่อพัฒนา เศรษฐกิจ 2) เพื่อใช้ปัจจัยด้านเศรษฐกิจแก้ปัญหาความไม่เท่าเทียมกันทางชาติพันธุ์ ตั้งแต่ช่วง ทศวรรษที่ 1970 ถึง 1990 ประเทศมาเลเซียมีความหลากหลายของชาติพันธุ์มาก จึงพยายามสร้าง นโยบายทางด้านเศรษฐกิจขึ้น ตั้งแต่แผนนโยบาย 5 ปี (five year socio-economic plan) ซึ่งเป็นการ กำหนดทิศทางและแผนในการพัฒนาประเทศ และประสบความสำเร็จอย่างยิ่ง ตามด้วยนโยบาย the New Economic Policy (NEP) ซึ่งใช้เวลา 20 ปีนับตั้งแต่ปี ค.ศ. 1970 เป็นต้นมา ในการพัฒนา เศรษฐกิจให้เป็นไปตามแผนดังกล่าว อย่างไรก็ตามทั้งนโยบาย 5 ปี และนโยบายเศรษฐกิจใหม่ (New Economic Policy) ล้วนแล้วแต่เป็นนโยบายทางเศรษฐกิจในยุคแรก ปัจจุบันประเทศมาเลเซีย มีนโยบายใหม่นั้นคือ Vision 2020 ซึ่งมหาเธร์นายกรัฐมนตรีของประเทศมาเลเซียเป็นผู้ริเริ่ม วิสัยทัศน์ (Vision 2020) มีเป้าหมายเพื่อให้ประเทศมาเลเซียสามารถพัฒนาจนเป็นประเทศพัฒนา แล้วในด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และทางจิตวิญญาณอย่างสมบูรณ์ภายในปี ค.ศ. 2020 โดย หนึ่งในปัจจัยที่สำคัญที่จะทำให้แผนดังกล่าวประสบความสำเร็จคือ การพัฒนาทางเศรษฐกิจ โดย ตั้งเป้าหมายว่าเศรษฐกิจจะเจริญเติบโตอัตรา 7.0 เปอร์เซ็นต์ต่อปี ซึ่งกำหนดอยู่ในแผนที่สอง (Second Outline Perspective Plan) ปีค.ศ. 1991 – 1995 และแผนของประเทศมาเลเซียลำดับที่หก (the Sixth Malaysia Plan) ซึ่งแผนนี้จะทำให้เศรษฐกิจของมาเลเซียมีความเจริญเติบโตสูงและทำให้มีการ กระจายความมั่งคั่งให้แก่คนในประเทศ รวมทั้งเกิดความเท่าเทียมกันทางเศรษฐกิจและสังคมมาก ขึ้น ประกอบกับนโยบายเศรษฐกิจใหม่ (New Economic Policy) ที่มีมาก่อนหน้านี้ ซึ่งเป็นนโยบาย เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศมาเลเซียในปีค.ศ. 1971 ท้ายที่สุดส่งผลให้การเจริญเติบโตทาง เศรษฐกิจของประเทศกำลังพัฒนาอย่างประเทศมาเลเซีย สามารถเติบโตได้สูงเป็นลำดับที่ 10 ของ โลก ในช่วงปี ค.ศ. 1970-1990 (Donald R. Snodgras: online) ท้ายที่สุดทำให้ความยากจนของคนใน

ประเทศลดดังตารางที่ 1 แต่เป็นที่น่าเสียดาย เพราะความไม่เท่าเทียมของรายได้และการถูกเหยียดหยามระหว่างชาติพันธุ์ในประเทศมาเลเซียกลับมีมากขึ้น

ดังนั้นจะเห็นได้ว่า เศรษฐกิจของประเทศมาเลเซียนั้นมีการเจริญเติบโตมากขึ้น นับตั้งแต่ปี ค.ศ. 2000 – 2004 เศรษฐกิจของประเทศมาเลเซียภายใต้แผนการพัฒนาเศรษฐกิจทั้งหมด ส่งผลให้อัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจโดยวัดจากผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติเพิ่มสูงขึ้นจาก 0.09 เป็น 0.10 อย่างไรก็ตามหากพิจารณาการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศมาเลเซียเฉพาะช่วง ค.ศ. 2003 – 2004 ซึ่งเป็นช่วงที่มีการเสนอความคิดริเริ่มด้านความมั่นคงทางทะเลในภูมิภาคนั้น มีอัตราการเจริญเติบโตคงที่อยู่ที่ 0.10 บ่งชี้ว่า เศรษฐกิจในช่วง 2 ปีหลังนี้ไม่ได้เติบโตอย่างก้าวกระโดด แต่ก็ยังคงรักษาระดับของเศรษฐกิจไว้คงที่ ไม่ผันผวนตกต่ำ แม้จะอยู่ในยุคที่เพิ่งได้รับผลกระทบอย่างใหญ่หลวงจากภาวะเศรษฐกิจตกต่ำในยุควิกฤตการณ์ต้มยำกุ้ง ในช่วงพ.ศ. 2540 ที่ทำให้เศรษฐกิจต่างๆทั่วโลกโดยเฉพาะในเอเชียเกิดฟองสบู่และตกต่ำ และเป็นสาเหตุให้ในช่วงค.ศ. 2004 ฉะนั้นเมื่อสหรัฐอเมริกาเสนอความคิดริเริ่มด้านความมั่นคงทางทะเลในภูมิภาคซึ่งเป็นความร่วมมือของประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เพื่อปราบปรามปฏิบัติการแย่งชิงโจรสลัด มาเลเซียจึงไม่ได้ให้ความสำคัญกับข้อเสนอของอเมริกาและไม่ได้เข้าร่วมนั่นเอง

ดังนั้นในแง่เศรษฐกิจ ตอนที่ประกาศสิทธิสภาพ ประชากรมีรายได้ต่อหัว 300 ดอลลาร์สหรัฐ แต่ในขณะที่รายได้ต่อหัวมี 2,000 ถึง 2,300 ดอลลาร์สหรัฐ และในอีกสามสิบปีข้างหน้าคาดการณ์ว่ารายได้ต่อหัวจะมีสูงถึง RM 26,000 การเจริญเติบโตของเศรษฐกิจ ในช่วงสิบปีหลังนี้ เน้นการลดการกู้ยืม โดยภาคเอกชนจะเป็นภาคส่วนที่คอยขับเคลื่อนทางเศรษฐกิจผ่านการลงทุนต่างๆ ดังนั้นลักษณะทางเศรษฐกิจเช่นนี้ ส่งผลให้มาเลเซียไม่จำเป็นต้องพึ่งพิงความช่วยเหลือในเรื่องการปราบปรามการปฏิบัติการแย่งชิงโจรสลัด เพราะมีเศรษฐกิจที่ดี และมีงบประมาณเพื่อสนับสนุนอยู่แล้ว

สำหรับจุดยืนทางเศรษฐกิจของอินโดนีเซีย ตั้งแต่อดีตเศรษฐกิจของอินโดนีเซียตั้งแต่สมัยของประธานาธิบดีซูการ์โน ประธานาธิบดีซูฮาร์โต ประธานาธิบดีฮาร์บี ประธานาธิบดีวาฮิด และประธานาธิบดีเมกาวตี หรือแม้กระทั่งอินโดนีเซียในยุคปัจจุบัน เศรษฐกิจของอินโดนีเซียไม่ได้มีการวางแผนทางเศรษฐกิจที่ดี และเศรษฐกิจไม่ได้เติบโตอย่างก้าวกระโดด แต่บางช่วงเวลากลับยังซบเซาอีกด้วย ทั้งนี้จะวิเคราะห์ให้เห็นข้อเท็จจริงแง่เศรษฐกิจในยุคที่มีการเสนอความคิดริเริ่มด้านความ

มั่นคงทางทะเลในภูมิภาคเพื่อชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของแหล่งเศรษฐกิจในอาเจะห์ และอุปสรรคในการพัฒนาเศรษฐกิจของอินโดนีเซีย รวมทั้งเป็นปัจจัยสำคัญในการเข้าร่วมความร่วมมือจากต่างประเทศ กล่าวคือ ในปี พ.ศ. 2550 ประเทศอินโดนีเซียมีผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ (GDP) ประมาณ 432.6 พันล้านเหรียญสหรัฐ ผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติต่อคน (GDP per capita) 1,909 เหรียญสหรัฐ โดยมีอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ (GDP Growth Rate) ร้อยละ 6.3 คาดว่าในปี พ.ศ. 2551 ประเทศอินโดนีเซียจะมีผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติประมาณ 483.9 พันล้านเหรียญสหรัฐ ผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติต่อหัวประมาณ 2,104 เหรียญสหรัฐ โดยมีอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ประมาณร้อยละ 6.2 ในปีพ.ศ. 2550 มีอัตราเงินเฟ้อร้อยละ 6.4 อัตราดอกเบี้ยประมาณร้อยละ 8 และอัตราการว่างงานประมาณร้อยละ 9 สกุลเงินที่ใช้คือ รูเปียห์ (Rupiah) โดยมีอัตราแลกเปลี่ยนประมาณ 1 เหรียญสหรัฐ เท่ากับ 9,000 รูเปียห์ หรือ 1 บาทเท่ากับประมาณ 270 รูเปียห์ ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญของประเทศอินโดนีเซีย ได้แก่ น้ำมัน ปิโตรเลียม ก๊าซธรรมชาติ ถ่านหิน นิกเกิล ดีบุก ทองแดง ทอง เงิน บ็อกไซต์ ป่าไม้ และสินค้าประมง เป็นต้น ผลผลิตทางการเกษตรและประมงที่สำคัญ ได้แก่ กุ้ง ปลา ปลาทูน่า ปลาฉลาม น้ำมัน โกโก้ กาแฟ มะพร้าว เป็นต้น อุตสาหกรรมที่สำคัญ ได้แก่ อุตสาหกรรมปิโตรเลียม/ ก๊าซธรรมชาติ อุตสาหกรรมประกอบรถยนต์/รถจักรยานยนต์ ชิ้นส่วนยานยนต์ อุตสาหกรรมสิ่งทอ เป็นต้น

จะเห็นได้ว่า ไม่ว่ายุคสมัยใดรายได้ส่วนใหญ่ของอินโดนีเซียนั้นมาจาก ปิโตรเลียม ก๊าซธรรมชาติ ถ่านหิน นิกเกิล ดีบุก ทองแดง ทอง เงิน บ็อกไซต์ ป่าไม้ ซึ่งอาเจะห์เป็นพื้นที่ซึ่งมีทรัพยากรเหล่านี้ที่สร้างรายได้ให้กับอินโดนีเซีย รวมทั้งปัญหาเรื่องของการแบ่งแยกดินแดนและการฆ่าสังหารหมู่บ้านมุสลิมในอาเจะห์ จึงเกิดความขัดแย้งขึ้นระหว่างรัฐบาลและพื้นที่ทางเศรษฐกิจของอินโดนีเซีย จะเห็นว่าในสมัยประธานาธิบดีซูการ์โน พื้นที่บริเวณนี้ไม่ได้มีการขัดขวางทางด้านเศรษฐกิจเท่ากับสมัยประธานาธิบดีซูฮาร์โต และประธานาธิบดีวาฮิดเนื่องด้วยซูฮาร์โตเป็นยุคแห่งการใช้ความรุนแรงและกำลังทหารดังที่เคยกล่าวไว้แล้ว และประธานาธิบดีวาฮิดเปรียบเสมือนตัวแทนของโลกมุสลิมในอินโดนีเซีย การส่งเสริมด้านการกระจายความเจริญไปยังพื้นที่ชนบทที่อุดมไปด้วยทรัพยากรธรรมชาติซึ่งเป็นรายได้หลักของชาติ จึงไม่มีอุปสรรคเท่าสมัยอื่นๆ ส่วนสมัยที่มีการเสนอความคิดริเริ่มด้านความมั่นคงทางทะเลในภูมิภาค คือ สมัยประธานาธิบดีฮาร์บีบี และประธานาธิบดีเมกาวาตีซึ่งเป็นมิตรกับสหรัฐอเมริกาอย่างมาก และมีแนวโน้มจะรับข้อเสนอดังกล่าว ยิ่งทำให้เกิดความไม่พอใจกับกลุ่มมุสลิมในอินโดนีเซีย โดยเฉพาะในจังหวัดอาเจะห์ จนท้ายที่สุดประธานาธิบดีฮาร์บีบีเลือกที่จะปฏิเสธเข้าร่วมความคิดริเริ่มด้านความมั่นคงทางทะเลในภูมิภาคเนื่องจากอาจยิ่งทำให้เศรษฐกิจของอินโดนีเซียมีอุปสรรคมากขึ้น เพราะอาจเกิดการต่อต้านจากชาวอาเจะห์ และอินโดนีเซียเกรงว่าผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจจากพื้นที่ที่มีทรัพยากรอันล้ำค่าเหล่านี้จะถูกทำลายไป

4.1.5 แรงความมั่นคง

หากพิจารณาในแง่ความมั่นคงจะเห็นได้ว่า ประเด็นเรื่องความมั่นคงนั้นมีหลายประเภท แต่ในกรณีของประเทศมาเลเซียจะเน้นในแง่ชาติพันธุ์ เนื่องจากประเทศมาเลเซียประกอบไปด้วยหลากหลายชาติพันธุ์ มีประชากรประมาณ 27.2 ล้านคน ประกอบด้วยคนหลากหลายเชื้อชาติ ได้แก่ เชื้อสายมาเลย์ร้อยละ 50.4 รองลงมาคือ เชื้อสายจีนร้อยละ 23.7 คนพื้นเมืองร้อยละ 11 เชื้อสายอินเดียร้อยละ 7.1 และเชื้อสายอื่นๆ ร้อยละ 7.8 อย่างไรก็ตาม ท่ามกลางความหลากหลายเหล่านี้ ประเทศมาเลเซียก็มีภาษามลายูเป็นภาษาราชการ และนับถือศาสนาแตกต่างกันอีกด้วยโดยประมาณ ร้อยละ 60.4 นับถือศาสนาอิสลาม รองลงมาได้แก่ ศาสนาพุทธ ร้อยละ 19.2 ศาสนาคริสต์ ร้อยละ 9.1 ศาสนาฮินดู ร้อยละ 6.3 และศาสนาอื่นๆ เช่น ศาสนาซิกข์, ลัทธิเต๋า ฯลฯ ร้อยละ 5 (TAIB OSMAN, 2000: 120) สาเหตุที่มาเลเซียมีประชากรที่มีเชื้อชาติหลากหลาย เพราะประเทศมาเลเซียได้รับอิสรภาพจากอังกฤษในปีค.ศ. 1963 ทำให้เกิดการรวมตัวกันของดินแดนอาณานิคม 3 แห่ง ได้แก่ 1) บอร์เนียวเหนือ (British North Borneo) 2) ซาราวักและสิงคโปร์ (Sarawak และ Singapore) และมลายา ในปีค.ศ. 1965 สิงคโปร์แยกตัวออกจากประเทศมาเลเซีย เนื่องจากรัฐเก๋ารัฐที่มารวมกันเป็นประเทศมาเลเซียมีศาสนาอิสลามเป็นศาสนาทางการ ดังนั้นมาเลเซียจึงมีศาสนาอิสลามเป็นศาสนาของประเทศ ประชากรเชื้อชาติมาเลย์ได้เรียกร้องสิทธิพิเศษเหนือชนเชื้อชาติอื่น และการเรียกร้องนี้ประสบความสำเร็จ เพราะต่อมารัฐธรรมนูญได้ให้สิทธิพิเศษกับชาวมาเลย์ในที่สุดผ่านนโยบายกัมบัตรา หรือลูกหลานแห่งแผ่นดิน และแผนทางเศรษฐกิจ ที่เรียกว่า นโยบายทางเศรษฐกิจใหม่ (New Economic Policy (NEP)) ของมหาธีร์ ซึ่งได้วิเคราะห์ไว้แล้วในปัจจัยภายในทางเศรษฐกิจ ทั้งกัมบัตราและนโยบายทางเศรษฐกิจใหม่ ล้วนหมายถึงการให้สิทธิพิเศษแก่คนมาเลย์ ตั้งแต่เกิด เพื่อให้มีโอกาสได้แข่งกับคนจีนในสังคมเดียวกัน จนเกิดความเหลื่อมล้ำระหว่างเชื้อชาติต่างๆ ในมาเลเซีย รวมทั้งท้ายที่สุดยังทำให้ชาวมาเลย์ไม่สามารถพึ่งพาตนเองได้ เพราะได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลในทุกเรื่อง ไม่มีความพยายามหรือต่อสู้มุงมานะเพื่อให้ได้มาซึ่งความสำเร็จ ทำให้เกิดปัญหาด้านความมั่นคงภายในประเทศตลอดมา

เพื่อตอกย้ำให้เห็นถึงปัญหาด้านชาติพันธุ์ในมาเลเซีย การศึกษาครั้งนี้จะวิเคราะห์ในแง่การทำอาชีพ และอิทธิพลทางเศรษฐกิจของเชื้อชาติต่างๆ คือ แม้การที่คนเชื้อชาติจีนที่ถูกกีดกันออกจากเมือง และรัฐบาลจำกัดสิทธิ์ แต่ไปให้สิทธิ์แก่คนเชื้อชาติมาเลย์นั้น แต่ในยุคแรกของการ

ประกาศเอกราช คนเชื้อชาติจีนมีรากฐานเรื่องการศึกษาและความสามารถในการทำงานในสังคม มาเลเซียสูงมาก กล่าวคือ ในยุคแรกมาเลเซียเริ่มมีการทำเหมืองแร่และผลิตยาง คนงานส่วนมากมาจากอินเดียและประเทศจีน คนที่มีเชื้อสายอินเดียจะมาทำงานภายใต้สัญญา ในขณะที่คนที่มีเชื้อสายจีนเข้ามาทำงานภายใต้ความสัมพันธ์ส่วนตัว และมีอีกหลายคนเข้ามาเสี่ยงโชคโดยผิดกฎหมาย ดังนั้นอินเดียและจีนจึงเป็นเชื้อชาติที่มีบทบาททางเศรษฐกิจตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา อย่างไรก็ตามหากพิจารณาทั้งแง่การประกอบอาชีพและในแง่ที่อยู่อาศัย รวมทั้งสถานะทางสังคม ประเทศมาเลเซียประกอบไปด้วยเชื้อชาติ 3 เชื้อชาติที่แตกต่างกัน โดยใช้การถือครองและภูมิศาสตร์เป็นเกณฑ์ ซึ่งจะชี้ให้เห็นถึงความเหลื่อมล้ำและความไม่เท่าเทียมกันระหว่างชาติพันธุ์อย่างชัดเจน กล่าวคือ บริเวณชายฝั่งและชานเมืองจะเป็นชาวจีนที่ถือครองอุตสาหกรรมและการค้าสมัยใหม่ ในขณะที่แรงงานชาวอินเดียถูกส่งให้ไปทำงานบริเวณพื้นที่ใหม่ทางเศรษฐกิจ ชาวจีนได้เรียนหนังสือภาษาอังกฤษ เนื่องจากเป็นกฎของอาณานิคม ขณะที่ชาวมาเลย์ซึ่งอยู่ในพื้นที่ชนบทมีการศึกษาที่จำกัด เมื่ออังกฤษออกไปจากประเทศมาเลเซีย ประชากรชาวจีนที่อยู่ในพื้นที่ชานเมืองจึงมีโอกาสด้านศึกษามากกว่า มีความรู้ความสามารถมากกว่าและทำงานที่ดีมากกว่าชาวมาเลย์ที่อยู่ในพื้นที่ชนบท ส่งผลให้ความยากจนครอบคลุมประชากรชาวมาเลย์และชุมชนกัมพูตราอย่างมาก จนกระทั่งในภายหลังมีนโยบายกัมพูตรา เพื่อพัฒนาและเปิดโอกาสให้ชาวมาเลย์ แต่กลับทำให้ความแตกต่างระหว่างชาติพันธุ์มีมากขึ้น ดังที่ได้กล่าวไปแล้วนั่นเอง

นอกจากนี้ การมีลักษณะเป็นชาตินิยมของประเทศมาเลเซีย ดังจะเห็นได้จาก นายกรัฐมนตรีที่ผ่านมามีคนล้วน เริ่มต้นจากการเป็นนักชาตินิยมมาเลย์ที่กีดกันคนเชื้อสายอื่นออกไป แต่ในที่สุดก็กลับกลายมาเป็นนักชาตินิยมประเทศมาเลเซียที่รวมกลุ่มชาติพันธุ์อื่นๆ เข้าไว้ด้วยกัน การที่เป็นเช่นนี้ถึงสี่ครั้งในประวัติศาสตร์ของมาเลเซีย ย่อมแสดงให้เห็นว่า รัฐบาลประเทศมาเลเซียได้พัฒนาตรรกะของตนเองขึ้น จากกีดกันกลายเป็นบูรณาการ จึงอาจสรุปได้ว่า เกตวันัน เมลายู หรือ การครอบงำทางการเมืองของกลุ่มชาติพันธุ์มาเลย์นั้น จะยังคงดำรงอยู่ตลอดไป แต่จะมีการพยายามให้เกิดความร่วมมือกันระหว่างชาติพันธุ์ต่างๆ มากขึ้น แต่เป็นไปได้ยากที่จะทำให้ประสบผลสำเร็จ เพราะความเหลื่อมล้ำทางชาติพันธุ์ที่มีมาอย่างยาวนาน จึงเป็นเรื่องที่เป็นไปได้ยากและเป็นปัจจัยภายในอย่างหนึ่งที่สำคัญที่ทำให้ความเป็นชาตินิยมของประเทศมาเลเซียรุนแรง ในขณะที่เดียวกัน ความเหลื่อมล้ำที่รุนแรงของเชื้อชาติต่างๆ ในมาเลเซียก็ยังคงมีอยู่ (Cheah Boon Kheng, 2002: 26)

ดังนั้นประเทศมาเลเซียเป็นประเทศพหุนิยมที่แตกต่างจากประเทศกำลังพัฒนาอื่น เนื่องจากมีความหลากหลายทางชาติพันธุ์อย่างมาก และมีนโยบายทางเศรษฐกิจที่พยายามให้ความหลากหลายทางชาติพันธุ์นี้มีเอกภาพและเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันมากที่สุด ทว่านโยบายต่างๆของประเทศมาเลเซียตั้งแต่ ค.ศ. 1970 กลับทำให้ความมั่นคงของประเทศลดลง และทำให้ปัญหาเรื่องความขัดแย้ง ความไม่เท่าเทียมกันทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจระหว่างกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆสูงขึ้น และเป็นปัจจัยภายในที่สำคัญในการกำหนดนโยบายในการปราบปรามโจรสลัดของประเทศมาเลเซีย เนื่องจากมาเลเซียมีปัญหาภายในด้านความมั่นคงเรื่องชาติพันธุ์ที่ไม่สามารถแก้ไขได้ แม้เศรษฐกิจจะเติบโตขึ้น แต่ความเหลื่อมล้ำกลับมามากขึ้นด้วยเช่นกัน มาเลเซียเองก็มีปัจจัยภายในทางด้านเศรษฐกิจที่ไม่ตกต่ำจากวิกฤติเศรษฐกิจต้มยำกุ้ง มีกำลังในการสร้างสภาพเรืออาวูและอุปกรณ์ในการปราบปรามการปฏิบัติการเยี่ยงโจรสลัด และมีปัญหาภายในในแง่ชาติพันธุ์ที่ยังมีอยู่ต้องจัดการ ดังนั้นมาเลเซียจึงไม่เห็นปัญหาในด้านโจรสลัดจำเป็นที่จะต้องเข้าร่วมขั้วริเริ่ม Regional Maritime Security Initiatives ซึ่งถูกริเริ่มโดยสหรัฐอเมริกา เพราะหากมาเลเซียสามารถแก้ไขปัญหาภายในแง่ชาติพันธุ์ได้ สร้างชาติที่เข้มแข็งสามัคคี การปราบปรามการปฏิบัติการเยี่ยงโจรสลัดก็ไม่ใช่ว่าเรื่องยากที่จะประสบความสำเร็จ

ในแง่ความมั่นคงมีหลายเชื้อชาติแต่มีความมั่นคง หากแต่มีปัญหาเรื่องความไม่เท่าเทียมกันทางด้านชาติพันธุ์เป็นปัญหาสำคัญที่มาเลเซียพยายามแก้ไขตั้งแต่ได้รับอิสรภาพมาในปีค.ศ. 1969 ประเทศมาเลเซีย จึงมีการกำหนดนโยบายแผนวิสัยทัศน์ 2020 (Vision 2020) เพื่อให้ประเทศมาเลเซียซึ่งมีความมั่นคงและมีเสถียรภาพภายใต้พหุสังคมนี้เป็นประเทศพัฒนาแล้วในที่สุด สังคมประเทศมาเลเซียมีความขัดแย้งระหว่างชาติพันธุ์ แม้มหาเธร์พยายามจะประกาศว่า แต่ละชาติพันธุ์ในสังคมมาเลเซีย ไม่ว่าจะเป็นจีน มาเลย์ และอินเดียนั้นมีการยอมรับซึ่งกันและกัน แต่สุดท้ายก็ยังมีปัญหาในประเด็นนี้ เช่น เวลาที่มีการสร้างสุเหร่าของมุสลิมจะมีการประท้วงจากกลุ่มศาสนาอื่นๆ นอกจากนี้เวลาที่ชาติพันธุ์อื่นที่ไม่ใช่มุสลิมทำผิด รัฐบาลกลับต้องเจรจาแล้วให้ค่าชดเชย ไม่ได้ใช้อำนาจในการบังคับแต่อย่างไร (vision 2020, 2005: 5)

ผู้นำ คือ มหาเธร์นั้นมีการมองเห็นถึงข้อดีของการรับเทคโนโลยีจากต่างประเทศ โดยเขามองว่า รับครั้งหนึ่งแต่อาามาพัฒนาต่อแล้วก็จะกลายเป็นประเทศพัฒนาได้ เพราะในความจริงไม่มีประเทศไหนอยากให้เทคโนโลยีให้กับประเทศอื่นทั้งหมด เช่น ประเทศญี่ปุ่นที่แพ้สงครามโลกครั้งที่

ที่สอง แต่สุดท้ายแล้วเขาก็ได้กลายเป็นที่มีการพัฒนาทางเศรษฐกิจและเทคโนโลยีสูงประเทศหนึ่งของโลก ซึ่งจุดเริ่มต้นก็มาจากการรับเทคโนโลยีดั้งเดิมที่ประเทศอื่นเผยแพร่ไว้ในตอนแรกทั้งสิ้น แนวทางในการรับเทคโนโลยีของมหาเศรษฐีเช่นนี้ ชี้ให้เห็นถึงแนวทางการร่วมมือกับต่างชาติ ว่าไม่จำเป็นต้องร่วมมือทั้ง อาจเพียงร่วมมือแค่บางส่วน เป็นการแสดงให้เห็นถึงความไม่ไว้วางใจที่มาเลเซียมีต่อประเทศอื่น

สำหรับเหตุผลทางด้านความมั่นคงของอินโดนีเซียที่จะไม่เข้าร่วมความคิดริเริ่มด้านความมั่นคงทางทะเลในภูมิภาค(Regional Maritime Security Initiatives) ในแง่การเมืองการปกครอง ประเทศอินโดนีเซียปกครองในระบอบประชาธิปไตย ยึดถือแนวทางปรัชญาในการปกครอง และไม่ต้องการอยู่ภายใต้อำนาจ หรือถูกประเทศใดแทรกแซง มีประธานาธิบดีเป็นผู้นำของประเทศ โดยมีวาระการบริหาร 5 ปี และต่อได้อีก 1 วาระ มีการแบ่งอำนาจระหว่างประธานาธิบดีและสภาผู้แทนราษฎรและเป็นการปกครองในระบบสาธารณรัฐแบบUnitary Republic ซึ่งมีการปกครองตนเองในบางพื้นที่ (provincial autonomy) เช่น มีการแบ่งเขตการปกครองเป็น33 จังหวัด โดยมีเขตการปกครองพิเศษใน3 เมือง คือ กรุงจาการ์ตาเมืองยอร์กยาคารตา และอาเจะห์ นอกจากนี้รัฐสภาของประเทศอินโดนีเซีย(People's Consultative Assembly) ประกอบด้วยสมาชิกผู้แทนรวม678 คน โดยเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (People's Representative Council) 550 คน และเป็นสมาชิกสภาผู้แทนระดับภูมิภาค (Regional Representative Council) 128 คน อย่างไรก็ตามพรรคการเมืองที่สำคัญของประเทศอินโดนีเซีย ได้แก่ Golkar, Indonesian Democratic Party-Struggle (PDIP), National Awakening Party (PKB), United Development Party (PPP), Democratic Party (PD), Prosperous Justice Party (PKS), National Mandate Party (PAN)

อย่างไรก็ตาม ในแง่การเมือง ผู้ที่มีบทบาททางการเมืองมากที่สุดของอินโดนีเซียคือ กลุ่มทหาร ทหารในประเทศอินโดนีเซียมีบทบาทมาก จึงไม่แปลกใจที่ประเทศอินโดนีเซียจะมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับอเมริกาผู้ให้การสนับสนุนหลักทางการทหารตลอดมา พื้นฐานของประเทศอินโดนีเซียมีทหารเข้ามามีบทบาทสูงตั้งแต่ต้นปีค.ศ. 1950 กองทัพประเทศอินโดนีเซียเข้ามามีอิทธิพลในการเมือง ในสมัยที่ญี่ปุ่นเข้ามาในนโยบายmobilization policy (Institute of Southeast Asian Studies, 2010: 5) พยายามให้ประเทศอินโดนีเซียต่อต้านและประกาศอิสรภาพจากดัชนั และในทางตรงกันข้าม นอกจากประเทศอินโดนีเซียจะอยากออกจากดัชนัแล้ว ยังไม่ต้องการอยู่ภายใต้

อำนาจของญี่ปุ่นเพราะตระหนักถึงการแทรกแซงภายใต้อำนาจของญี่ปุ่นเช่นเดียวกัน ในสมัยญี่ปุ่น
เกิดกลุ่มเยาวชนขึ้นเพื่อต่อต้านอิทธิพลของญี่ปุ่น (Institute of Southeast Asian Studies, 2010: 69)

นโยบายต่างประเทศของประเทศอินโดนีเซียตั้งแต่ปีค.ศ.1945 จนถึงปัจจุบัน อยู่ภายใต้
นโยบายพื้นฐานของความเป็นอิสระคือ ไม่ถูกแทรกแซงและการเข้าไปร่วมกับต่างชาติเพื่อพัฒนา
เศรษฐกิจ ซึ่งถือเป็นของการกำหนดนโยบายต่างประเทศที่สำคัญของประเทศอินโดนีเซียตลอดมา
(Weinstein 1976, 161) นโยบาย The independent and active foreign policy นี้ ประธานาธิบดี
ซูการ์โนเป็นผู้กล่าวไว้ในวันที่ 1 พฤศจิกายน ค.ศ. 1945 โดยเน้นหลักพื้นฐานนโยบาย คือ ความ
ร่วมมืออย่างสงบ ปราศจากการแทรกแซง ร่วมมือกับทุกประเทศ และปฏิบัติตามกฎบัตรของ
สหประชาชาติ (Alami 2007, 27). ตัวอย่างที่เห็นได้ชัดในประเด็นนี้คือ ประเทศอินโดนีเซียมีความ
ต้องการที่จะไม่ให้ฐานทัพต่างประเทศ หรือมหาอำนาจต่างประเทศเข้ามามีบทบาทในภูมิภาคเอเชีย
ตะวันออกเฉียงใต้ เนื่องจากแรงกดดันหลายประการที่ทำให้ประเทศอินโดนีเซียหวาดระแวง
ประเทศตะวันตกหรือมหาอำนาจ สาเหตุหนึ่งเป็นเพราะเคยตกเป็นเมืองขึ้นและถูกกดขี่มาถึง 350 ปี
(วิทยา สุจริตนารักษ์, 2529: 68) ยกตัวอย่างก่อน ความกีดกันเริ่มต้นด้านความมั่นคงทางทะเลในภูมิภาค
จะถูกเสนอ คือ กรณีหลักการกวนตัน (Kuantan Doctrine) ค.ศ. 1980 ที่ประเทศอินโดนีเซียกับ
ประเทศมาเลเซียมีความเห็นแตกต่างกันในเรื่อง โซเวียตควรจะเข้ามามีบทบาทหลักในการจำกัด
บทบาทของเวียดนาม หรือกรณีที่ประเทศอินโดนีเซียไม่เห็นด้วยกับการมีฐานทัพของต่างประเทศ
ในภูมิภาค รวมทั้งกรณีในปี ค.ศ. 1990 ประเทศอินโดนีเซียได้ชักจูงให้ประเทศมาเลเซีย สิงคโปร์
กับอีก 3 ประเทศตั้งความร่วมมือที่เรียกว่า การจัดรูปแบบการป้องกันของสามอำนาจ (Mochtar
Kusumaatmadja, 1990: 161-171) เป้าหมายคือไม่ให้อาเซียนตกอยู่ภายใต้อำนาจของมหาอำนาจ
ภายนอกในเอเชีย เช่น ญี่ปุ่น ประเทศจีน หรือ อินเดีย เป็นต้น อีกทั้งประเทศอินโดนีเซียยังได้ทำ
ความตกลงทางการป้องกันกับออสเตรเลีย ในเดือนตุลาคม ค.ศ. 1995 นั่นคือ ความตกลงว่าด้วยการ
ธำรงความมั่นคง (Agreement on Maintaining Security-AMS) เป็นการตกลงกันระหว่างซูฮาร์โตกับ
นาย Paul Keating นายกรัฐมนตรีของออสเตรเลีย ทั้งหมดนี้ยกมาเพื่อแสดงให้เห็นว่านโยบาย
ต่างประเทศของประเทศอินโดนีเซียนั้นมีความต้องการที่จะคงปัญหาต่างๆภายในภูมิภาคไว้เป็น
กิจการภายในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เท่านั้น มหาอำนาจภายนอกไม่อาจแทรกแซงได้ อย่างไรก็ตาม
ตาม ในปัจจุบันการสนับสนุนของอดีตประธานาธิบดี บี.เจ. ฮาร์บีบี ในช่วงนั้นเป็นรัฐมนตรี
กระทรวงวิจัยและเทคโนโลยีซึ่งสนับสนุนการสร้างความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจของประเทศ

อินโดนีเซียผ่านการสนับสนุนทางการทหารในช่วงกลาง ทศวรรษที่ 1990 เช่นเดียวกับอดีตประธานาธิบดีอับดุลเราะห์มาน วาฮิด ซึ่งเสนอให้มีการตัดความสัมพันธ์การพึ่งพิงอาวุธ ยุทโธปกรณ์กับประเทศสหรัฐอเมริกา และกระตุ้นให้มีการพัฒนาอุตสาหกรรมการป้องกันภายในประเทศ โดยการขยายเครือข่ายการนำเข้ายุทโธปกรณ์ทางการทหารจากประเทศอื่นๆ ด้วย นอกจากนี้ในการคงไว้ซึ่งการพัฒนาอุตสาหกรรมการป้องกันของชาติ ประเทศอินโดนีเซียได้เป็นเจ้าภาพในการจัดมหกรรมและการประชุมการป้องกันประเทศ (The Indo Defense Expo and Forum) ในช่วงปี ค.ศ. 2004 และอีกครั้งในช่วงปีค.ศ 2006 โดยมีเป้าหมายสร้างความร่วมมือและสนับสนุนการพัฒนาอุตสาหกรรมการป้องกันประเทศโดยปราศจากการพึ่งพิง หรือแทรกแซงจากภายนอก อย่างไรก็ตามด้วยสภาพทางเศรษฐกิจของประเทศอินโดนีเซียที่ย่ำแย่ในปัจจุบัน ทำให้ประเทศอินโดนีเซียยังไม่สามารถพัฒนาอุตสาหกรรมด้านความมั่นคงได้อย่างเต็มที่ กล่าวโดยทั่วไปแล้วประเทศอินโดนีเซียยังคงพึ่งพิงการนำเข้าอาวุธจากภายนอกประเทศ แต่ก็ยังไม่เพียงพอต่อความต้องการภายในประเทศ รวมถึงปัจจัยภายในประเทศที่ไม่ต้องการให้มหาอำนาจภายนอกประเทศเข้ามาบีบบทบาทกับกิจการภายในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ฉะนั้นอินโดนีเซียจึงไม่ต้องการเข้าร่วมความคิดริเริ่มด้านความมั่นคงทางทะเลในภูมิภาคนี้เอง

ในเรื่องของผู้นำ ก็เป็นประเด็นหนึ่งที่มีความสำคัญมากต่อประเด็นการเข้าร่วมความคิดริเริ่มด้านความมั่นคงทางทะเลในภูมิภาคเพราะหลายครั้งการรับรู้หรือความคิดของประธานาธิบดีในยุคนั้นมีบทบาทต่อนโยบายต่างประเทศ กล่าวอีกอย่างหนึ่งได้ว่า ปัจจัยภายในที่เป็นผู้นำกับนโยบายต่างประเทศของประเทศอินโดนีเซียมีส่วนเกี่ยวข้องกันอย่างมาก(Weinstein, Franklin B, 2007: 56) เช่น ในสมัยของประธานาธิบดีฮาบีบีนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงของนโยบายต่างประเทศของประเทศอินโดนีเซียหลายประการ เช่น การยอมรับประเด็นสิทธิมนุษยชนมากขึ้น เช่น รัฐมนตรีกระทรวงการต่างประเทศ นายฮัสซัน วีรายูดา (Hassan Giraud) ได้สรุปไว้ในวารสารการต่างประเทศ *foreign journalists* ในเดือนตุลาคม ค.ศ. 2001 ว่า สื่อสารมวลชนของประเทศอินโดนีเซียไม่ได้ให้ความสำคัญกับประเด็นเรื่องสิทธิมนุษยชนเหมือนกับในต่างประเทศอย่างยาวนาน ความขัดแย้งระหว่างแนวคิดภายในประเทศกับระหว่างประเทศนี้กลายเป็นอุปสรรคที่สำคัญในการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศของประเทศอินโดนีเซียกับต่างประเทศ และประเทศอินโดนีเซียจะเร่งดำเนินการปราบปรามช่องว่างที่เป็นอุปสรรคนี้โดยเร็ว (Anne Cullen, 2001:

online) อีกทั้งปัญหาชาวมุสลิมที่จะเข้ามามีบทบาททางการเมืองมากขึ้น หลังจากที่ถูกกีดกันทางการเมืองมาอย่างยาวนานในสมัยประธานาธิบดีซูฮาร์โตนั้นก็ถือเป็นอีกประเด็นหนึ่งที่เมกาวาตีให้ความสำคัญ อย่างไรก็ตามแนวนโยบายต่างประเทศของประธานาธิบดีเมกาวาตี ซูการ์โน บุตรีเป็นยุคแห่งการสร้างเสถียรภาพภายในประเทศเพื่อสร้างความมั่นใจในระดับนานาชาติ ในสมัยนี้ประเทศอินโดนีเซียมีเป้าหมายสร้างความเป็นภูมิภาคนิยม (Regionalism) โดยการแก้ปัญหาต่างๆ ภายในประเทศอินโดนีเซียให้มีความเข้มแข็งก่อน แล้วจึงนำไปสู่การสร้างภูมิภาคนิยมได้แก่ ปัญหาเรื่องความมั่นคงทางเศรษฐกิจ การเมือง และความมั่นคง แม้จะประสบกับวิกฤติปัญหาของต่างประเทศ แต่การบริหารภายใต้เมกาวาตีก็สามารถที่จะเน้นการปฏิรูปให้การปกครองมีความเป็นประชาธิปไตยมากขึ้นได้แก่ จัดให้มีการปกครองแบบกระจายอำนาจขึ้นใน 400 ตำบล มีการเลือกตั้งประธานาธิบดีและรองประธานาธิบดีแบบประชาธิปไตยโดยตรงตามรัฐธรรมนูญปีค.ศ 1945 ใช้ระบบสองสภาคล้ายนิติบัญญัติ และในปีค.ศ 2004 ได้มีการยกเลิกการให้อภิสิทธิ์กับฝ่ายทหาร 38 ที่นั่งในรัฐสภาโดยไม่ต้องผ่านการเลือกตั้ง การดำเนินนโยบายปราบปรามและปรับปรุงกิจการภายในประเทศให้มีความมั่นคงและมีเสถียรภาพ รวมทั้งให้มีการกระจายอำนาจให้กับประชาชน ทำให้เกิดความโปร่งใสมากขึ้นนั้น ซึ่งว่าประธานาธิบดีเมกาวาตินั้นให้ความสำคัญกับประชาชนและสาธารณชน การยอมรับความคิดเห็นของสื่อและสาธารณชน รวมทั้งฝ่ายนิติบัญญัติที่มาจาก การเลือกตั้งของประชาชนมากขึ้น นอกจากนี้ในทุกสมัยของอินโดนีเซียจะมีปัญหาภายในประเทศแตกต่างกันออกไป ในสมัยซูการ์โนปัจจัยภายในเป็นเรื่องของการต่อต้านตะวันตกและการแทรกแซงภายในประเทศ สมัยซูฮาร์โตก็คือพยายามดำเนินนโยบายต่างประเทศทั้งเป็นมิตรกับสหรัฐอเมริกาและเป็นมิตรกับจีนทั้งที่สองประเทศนี้เป็นศัตรูกันทางด้านอุดมการณ์ในยุคนั้น เนื่องจากเพื่อสร้างความชอบธรรมในการปกครองของซูฮาร์โตเอง หรือแม้กระทั่งสมัยของเมกาวาตี ซูการ์โนบุตรี ที่สนับสนุนกลุ่มอิสลามเพียงเพื่อสร้างความชอบธรรมให้กับตนเอง และเพื่อสร้างกลุ่มอำนาจที่จะทำให้ประธานาธิบดีวาฮิดถูกถอดถอนออกจากตำแหน่ง จนกระทั่งกลุ่มอิสลามต่อต้านเมกาวาตี ทั้งในเรื่องของ การไม่ยอมรับให้นำกฎหมายอิสลามหรือชะรีอะห์ (Sarah Law) เข้าไปบรรจุไว้ในกฎบัตรจาการ์ตา (Jakarta Charter) ทำให้เกิดปัญหาภายในประเทศในสมัยเมกาวาตี ซึ่งเป็นช่วงที่สหรัฐอเมริกาเสนอข้อริเริ่มความคิดริเริ่มด้านความมั่นคงทางทะเลในภูมิภาคขึ้นมา เพื่อให้ประเทศอินโดนีเซีย มาเลเซีย สิงคโปร์ ฟิลิปปินส์ และไทยร่วมมือกันเพื่อปราบปรามปฏิบัติการเชิงโจรสลัดในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ แต่อินโดนีเซียมีปัญหาด้านความมั่นคง

ต่างๆที่ยึดเยื้อยาวนาน โดยเฉพาะเรื่องของกลุ่มศาสนาและความเหลื่อมล้ำระหว่างชุมชนเมืองกับ ชุมชนชนบท โดยเฉพาะจังหวัดอาเจะห์ซึ่งประกอบไปด้วยทรัพยากรน้ำมัน ก๊าซธรรมชาติ และป่า ไม้ซึ่งเป็นแหล่งเศรษฐกิจของอินโดนีเซียมาช้านาน ประเด็นเรื่องความไม่เท่าเทียมกันระหว่าง ประชาชนในอาเจะห์กับพื้นที่ในเมืองแถบจาการ์ตาเป็นปัจจัยภายในประเทศด้านความมั่นคงที่ สำคัญมาก เพราะอาเจะห์เป็นพื้นที่ซึ่งประกอบไปด้วยทรัพยากรธรรมชาติ ป่าไม้ ก๊าซที่สำคัญและ ใหญ่มากที่สุดของเอเชีย พื้นที่อาเจะห์สามารถสร้างรายได้ให้กับอินโดนีเซียนับพันล้านเหรียญ สหรัฐต่อปี นับหลายทศวรรษแล้วที่อาเจะห์เป็นพื้นที่ซึ่งสำคัญทางเศรษฐกิจของอินโดนีเซีย แต่ รัฐบาลอินโดนีเซียภายใต้การรวมศูนย์อำนาจไม่กระจายความเจริญ สร้างระบบสาธารณูปโภคที่ดี ให้กับอาเจะห์ โดยเฉพาะสมัยประธานาธิบดีซูฮาร์โตที่ได้ส่งกองกำลังทหารเข้าไปสังหาร ลักพาตัว ฆ่าและข่มขืน รวมทั้งทารุณกรรมหมู่บ้านมุสลิมซึ่งเป็นชาวอาเจะห์ในปีค.ศ. 1989 ส่งผลให้ ภายในประเทศของอินโดนีเซียยังมีการประท้วงแยกดินแดนของชาวอาเจะห์อย่างต่อเนื่อง ประเด็น เรื่องความมั่นคงภายในประเทศของอินโดนีเซียนี้เป็นอีกปัญหาหนึ่งที่ทำให้อินโดนีเซียไม่ต้องการ เข้าร่วมขั้วริเริ่มเพื่อปราบปรามโจรสลัดจากสหรัฐอเมริกา เพราะปัญหาภายในประเทศก็ยังมีให้ต้อง แก้ไขอีก ซึ่งถือเป็นเรื่องสำคัญ เพราะแท้จริงแล้วโจรสลัดในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีส่วนเกี่ยวข้องกับ กลุ่มแบ่งแยกดินแดนในอาเจะห์ และอาเจะห์ก็เป็นแหล่งทางเศรษฐกิจที่สำคัญของอินโดนีเซีย หากอินโดนีเซียเข้าร่วมความคิดริเริ่มด้านความมั่นคงทางทะเลในภูมิภาคแล้ว อาจทำให้กลุ่มแยก ดินแดนในอาเจะห์ไม่พอใจมากขึ้น และลุกลามกลายเป็นปัญหาที่สาหัสมากยิ่งขึ้นไปกว่าเดิมนั่นเอง ปัญหาเหล่านี้ยังคงต้องแก้ไขให้เสร็จสิ้น จึงเป็นสาเหตุหนึ่งที่ไม่สามารถเข้าร่วมขั้วริเริ่มของ สหรัฐอเมริกาในช่วงเวลาดังกล่าวได้นั่นเอง

อย่างไรก็ตาม นอกเหนือจากเรื่องปัจจัยภายในประเทศแล้ว เรื่องของนโยบายต่างประเทศ ในการเข้าร่วมมือกับประเทศภายนอกในรูปแบบต่างๆ ก็เป็นที่น่าสนใจในการวิเคราะห์ ดังเช่นว่า ประเทศอินโดนีเซียได้มีนโยบายต่างประเทศเร่งความร่วมมือทางเศรษฐกิจ การเมือง ความมั่นคง และการทูตกับนานาชาติ ประเทศอินโดนีเซียพยายามสร้างความเชื่อมั่นในสายตาต่างประเทศโดย เข้าร่วมความร่วมมือแบบทวิภาคี พหุภาคีและระดับภูมิภาค นอกจากนี้ยังมีการสร้างเสถียรภาพทาง เศรษฐกิจ ความมั่นคงและการเมือง เพื่อในท้ายที่สุดจะนำไปสู่การกำหนดนโยบายต่างประเทศของ เมกาวาตีที่เน้นความน่าเชื่อถือของประเทศอินโดนีเซียในสายตาโลกใหม่อีกครั้ง กลายเป็นประเทศ อินโดนีเซียใหม่ในศตวรรษที่ 20 ประเทศอินโดนีเซียได้จัดให้มีการลงทุนภาคเอกชนของต่างชาติ

ในประเทศอินโดนีเซีย ความช่วยเหลือทางการทูตจากต่างประเทศ การค้าเสรี อย่างไรก็ตามเมกาวาตีมีจุดอ่อนเนื่องจากนานาชาติรวมทั้งกลุ่มผู้นำของประเทศอินโดนีเซียมองว่า เมกาวาตีไม่ได้รับการสนับสนุนจากกลุ่มมุสลิมภายในประเทศนั่นเอง อีกทั้งกลุ่มผู้นำของประเทศอินโดนีเซียยังมองว่าประเทศสหรัฐอเมริกาเป็นภัยคุกคามทางด้านความมั่นคงของชาติ ในขณะที่เมกาวาตีสนับสนุนให้ประเทศสหรัฐอเมริกามีบทบาทในประเทศอินโดนีเซีย เช่น การทำข้อตกลง หรือ ความร่วมมือต่างระหว่างกันนั่นเอง ส่งผลให้กลุ่มผู้นำของประเทศอินโดนีเซียต้องทำการสร้างความสมดุลให้กับภัยคุกคามนั่นเอง(Daniel Novotny, 2007: online) ในขณะที่ความสัมพันธ์ของประเทศอินโดนีเซียกับอาเซียนและประชาคมระหว่างประเทศ แม้ว่าประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้จะให้การยอมรับการขึ้นสู่อำนาจของประธานาธิบดีเมกาวาตี แต่ประเทศอินโดนีเซียก็ยังไม่สามารถที่จะมีบทบาทเป็นผู้นำอาเซียนได้ดั่งนัก(Hade Senator, Anthony L. Smith, Han Maui Ling, 2003: 156,185) นอกจากนี้ยังแสดงบทบาทให้สหภาพยุโรป(European Union) ยอมรับในความแตกต่างในสมาชิกอาเซียน(John D. Corkier, 2009: online) จะเห็นได้ว่าอินโดนีเซียภายใต้ประธานาธิบดี เมกาวาตี ชูการ์โนมีเป้าหมายเพื่อให้ประเทศตนเองเป็นที่ยอมรับในสังคมโลก ดังนั้นต้องแก้ไขปัญหาภายในประเทศให้สำเร็จเสียก่อน และพยายามเป็นผู้นำของภูมิภาคในการร่วมมือระหว่างกันทั้งแบบทวิภาคี และพหุภาคี ไม่ใช่การเข้าร่วมความคิดริเริ่มด้านความมั่นคงทางทะเลในภูมิภาคซึ่งมีสหรัฐอเมริกาที่มาจากตะวันตก และไม่ได้อยู่ในพื้นที่ทางทะเลเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เป็นผู้นำในการปราบปรามการปฏิบัติการแย่งชิงโจรสลัด

บทที่ 5

บทสรุป

เหตุผลของประเทศอินโดนีเซียและประเทศมาเลเซียที่ส่งผลกระทบต่อการค้าดำเนินนโยบายต่างประเทศ โดยเปรียบเทียบกรณีการไม่เข้าร่วมความคิตรีเริ่มด้านความมั่นคงทางทะเลในภูมิภาคเพื่อปราบปรามโจรสลัดของประเทศอินโดนีเซียและประเทศมาเลเซีย

จากการศึกษาครั้งนี้ บทที่ 2 ชี้ให้เห็นว่า นโยบายต่างประเทศของทั้งอินโดนีเซียและมาเลเซียต่างต่อต้านการแทรกแซงจากภายนอกประเทศ แม้ในบางยุคสมัยจะได้รับความช่วยเหลือจากต่างประเทศก็ตาม เช่นเดียวกับนโยบายต่างประเทศเพื่อการปราบปรามการกระทำเยี่ยงโจรสลัด ทั้งสองประเทศไม่ต้องการให้ชาติมหาอำนาจใดเข้ามาแทรกแซง ทั้งนี้เพราะจากการวิเคราะห์นโยบายต่างประเทศ จากที่ได้กล่าวไว้ในบทที่ 3 ในกรณีการเข้าร่วมความคิตรีเริ่มด้านความมั่นคงทางทะเลในภูมิภาคซึ่งถูกริเริ่มโดยสหรัฐอเมริกาเพื่อให้เกิดความร่วมมือกันระหว่างประเทศอินโดนีเซีย มาเลเซีย สิงคโปร์ ฟิลิปปินส์และไทยเพื่อปราบปรามการกระทำเยี่ยงโจรสลัดอินโดนีเซียภายใต้การบริหารงานของเมกาวาตี และมาเลเซียภายใต้การนำของฮาบีบี ต่างประกาศความประสงค์ที่จะไม่เข้าร่วม โดยสาเหตุที่ประกาศออกสู่สังคมโลกคือ ความริเริ่มของสหรัฐอเมริกาดังกล่าว อาจกระทบต่ออำนาจอธิปไตยของทั้งสองประเทศ กล่าวการถูกแทรกแซง

อย่างไรก็ตาม หากวิเคราะห์จากประวัติศาสตร์ทั้งในแง่การเมือง ความมั่นคง เศรษฐกิจและสังคมของทั้งสองประเทศจากที่ได้กล่าวไว้ในบทที่ 4 จะเห็นว่า ไม่เพียงแต่ประเด็นทางด้านอำนาจอธิปไตยเพียงเท่านั้นที่เป็นเหตุผลให้อินโดนีเซียและมาเลเซียไม่ต้องการเข้าร่วมความคิตรีเริ่มด้านความมั่นคงทางทะเลในภูมิภาคแต่ทั้งสองประเทศยังมีจุดยืนทั้งในแง่การความมั่นคงและเศรษฐกิจมาเป็นเหตุผลคัดค้านไม่ให้เข้าร่วมขั้วริเริ่มของสหรัฐอเมริกาดังกล่าว ได้แก่ มาเลเซียปัจจัยทางด้านความมั่นคงและเศรษฐกิจ ซึ่งจะต้องพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อแก้ไขปัญหาความมั่นคงในแง่ชาติพันธุ์ที่ขัดแย้งและไม่เท่าเทียมกัน เพราะหากพิจารณาจากนโยบายต่างประเทศในทุกสมัยของมาเลเซียโดยเฉพาะมหาธีร์จะเห็นว่ามาเลเซียให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหาเรื่องความไม่เท่าเทียมกันของชาติพันธุ์และความขัดแย้งกันระหว่างกลุ่มเชื้อชาติต่างๆมากกว่าการเข้าร่วมมีความคิตรีเริ่มด้านความมั่นคงทางทะเลในภูมิภาคเพื่อปราบปรามการกระทำเยี่ยงโจรสลัด หรือแม้กระทั่งปัจจัยภายในของมาเลเซียในแง่ผู้นำฮาบีบี ถึงแม้จะบริหารงานโดยมีสัมพันธ์กับ

สหรัฐอเมริกาอย่างใกล้ชิด แต่ภายใต้ Vision 2020ซึ่งถือเป็นแผนการพัฒนาประเทศที่ได้รับการยอมรับภายในชาติ ตั้งเป้าหมายว่ามาเลเซียจะกลายเป็นประเทศพัฒนาแล้วและเป็นผู้นำของชาติในเอเชีย ฉะนั้นมาเลเซียจึงประสงค์จะปราบปรามโจรสลัดด้วยตนเองและใช้ศักยภาพของความร่วมมือระหว่างชาติภายในภูมิภาคตนเองเท่านั้น ส่วนอินโดนีเซียพื้นฐานของประเทศตั้งแต่ประกาศเอกราชนั้นคือ ความเป็นอิสระ ไม่ตกอยู่ภายใต้อำนาจของประเทศอื่น อีกทั้งในสมัยประธานาธิบดีเมกาวาตีซึ่งอยู่ในช่วงที่สหรัฐอเมริกาเสนอความคิดริเริ่มด้านความมั่นคงทางทะเลในภูมิภาคประธานาธิบดีซูการ์โน บุตรีเป็นยุคแห่งการสร้างเสถียรภาพภายในประเทศ เพื่อสร้างความมั่นใจในระดับนานาชาติ ในสมัยนี้ประเทศอินโดนีเซียมีเป้าหมายสร้างความเป็นภูมิภาคนิยม(Regionalist) โดยการแก้ปัญหาต่างๆภายในประเทศอินโดนีเซียให้มีความเข้มแข็งก่อน แล้วจึงนำไปสู่การสร้างภูมิภาคนิยม และประเด็นปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้น รวมทั้งการปราบปรามการปฏิบัติการเชิงโจรสลัดซึ่งถือเป็นปัญหาภายในภูมิภาคของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เอง เป็นผลประโยชน์ภายในภูมิภาคที่จะต้องปกป้องความมั่นคงทางทะเลในตะวันออกเฉียงใต้นอกจากนี้ปัญหาเรื่องความมั่นคงในจังหวัดอาเจะห์ยังเป็นเรื่องสำคัญ เนื่องจากกลุ่มชนในอาเจะห์ซึ่งมีการพลีชีพ และก่อความไม่สงบในอินโดนีเซียซึ่งมีเป้าหมายแบ่งแยกดินแดนจากอินโดนีเซีย เพราะรัฐบาลไม่ให้ความเท่าเทียมในการพัฒนาพื้นที่ในจังหวัดอาเจะห์ทั้งที่เป็นแหล่งทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญและสร้างรายได้เป็นอันดับหนึ่งให้กับอินโดนีเซียมานับทศวรรษ อีกทั้งกลุ่มชนในจังหวัดอาเจะห์มีความเกี่ยวข้องกับกลุ่มก่อการร้ายหลายกลุ่ม และกลุ่มโจรสลัดในอินโดนีเซียมีความเกี่ยวข้องกับกลุ่มก่อการร้ายเหล่านั้น ทั้งในเรื่องการสนับสนุนเรื่องที่อยู่อาศัย อาวุธยุทโธปกรณ์ต่างๆ อินโดนีเซียจึงไม่กล้าที่จะร่วมมือกับสหรัฐอเมริกาเพื่อปราบปรามโจรสลัด เพราะอาจมีผลกระทบทางเศรษฐกิจของประเทศตนเองนั่นเอง นอกจากนี้เหตุผลของการปราบปรามโจรสลัดภายใต้กรอบกฎหมายระหว่างประเทศก็มีความสำคัญอย่างมากทำให้อินโดนีเซียและมาเลเซียใช้เป็นเหตุผลในการไม่เข้าร่วมความคิดริเริ่มด้านความมั่นคงทางทะเลในภูมิภาคในแง่กฎหมายระหว่างประเทศ จะเห็นว่าหากพิจารณาหลักอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล(UNCLOS)ในประเด็นเสรีภาพในการเดินเรือทะเล ในหลักอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล(UNCLOS)ระบุว่าทุกประเทศมีเสรีภาพในการเดินเรือในทะเลหลวง แต่ความคิดริเริ่มด้านความมั่นคงทางทะเลในภูมิภาคและPSIซึ่งเป็นข้อตกลงที่มีเนื้อหาคล้ายคลึงกันนั้น หากมีการตกลงใช้ร่วมกันระหว่างประเทศต่างๆในเอเชียตะวันออกเฉียง

ได้ จะส่งผลทำลายหลักเสรีภาพในการเดินเรือทะเลของหลักอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล(UNCLOS) นอกจากเหตุผลในแง่กฎหมายระหว่างประเทศแล้วยังมีประเด็นเรื่องการจัดการปัญหาโจรสลัดโดยกรอบของอาเซียนอีกด้วย ทั้งอินโดนีเซียและมาเลเซียต้องการให้ปัญหาโจรสลัดเป็นประเด็นภายในภูมิภาค และการไม่เข้าร่วมความคิดริเริ่มด้านความมั่นคงทางทะเลในภูมิภาค เหตุผลหนึ่งก็คือ อาเซียนมีการสร้างข้อตกลงเพื่อแก้ไขปัญหาโจรสลัดสูงมาก เหตุผลของอินโดนีเซียและมาเลเซียที่พยายามปฏิเสธการเข้าร่วมความคิดริเริ่มดังกล่าวเหล่านี้ชี้ให้เห็นว่า ประเด็นปัญหาเรื่องโจรสลัดที่มีสูงมากในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องพิจารณาจุดยืนและเหตุผลของประเทศมหาอำนาจภายในภูมิภาค ดังเช่นอินโดนีเซียและมาเลเซีย เนื่องจากเหตุผลเหล่านี้มีส่วนสำคัญในการกำหนดนโยบายต่างประเทศของทั้งสองประเทศ และเพื่อสร้างมาตรการความร่วมมือสำหรับความมั่นคงทางทะเลที่มีประสิทธิภาพในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในอนาคต

บรรณานุกรม

- กิตติมา จันท์ตรี, ชาญวิทย์ เกษตรศิริ, กาญจณี ละอองศรี. ช่องแคบมะละกา-มาเลเซีย-อินโดนีเซีย. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย : มูลนิธิโครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์, 2541
- คณะนายทหารประชาสัมพันธ์ กรมสารวัตรทหารเรือ. สันติภาพในติมอร์กับสหทร. [ออนไลน์]. 2548. แหล่งที่มา: <http://www.navy.mi.th/nmp/sara/timor%20and%20mp.html> [3 มกราคม 2554]
- จตุรงค์ ธีระวัฒน์. อาณาเขตทางทะเลของประเทศไทย : ปัญหากฎหมายในทางปฏิบัติ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับประเทศเพื่อนบ้าน และประชาคมระหว่างประเทศ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2547.
- จุลชีพ ชินวรรโณ. ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ แนวคิด ทฤษฎี และกรณีศึกษา. กรุงเทพฯ : คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2547.
- ชาญวิทย์ เกษตรศิริ และ กาญจณี ละอองศรี. สามทศวรรษอาเซียน. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย: มูลนิธิโครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์, 2540.
- ประภัสสร เทพชาตรี. การก่อการร้ายสากล. พิมพ์ครั้งที่ 1. นนทบุรี: สถาบันพระปกเกล้า, 2550.
- ประภัสสร เทพชาตรี. ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : โครงการอาเซียน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2552.
- ปราณี ทิพย์รัตน์. อาเซียนในสหัสวรรษใหม่. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : สถาบันศึกษาความมั่นคงและนานาชาติ คณะรัฐศาสตร์ จุฬาฯ, 2545.
- ปิยะพงษ์ บุญบงก์. อาเซียน ประเด็นปัญหาและความท้าทาย. พิมพ์ครั้งที่ 1. มหาสารคาม : วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2552.

ภูวคณ ทรวงประเสริฐ. ประเทศอินโดนีเซีย : อดีตและปัจจุบัน. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ :

สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.

เมธี แก้วนิล. โจรสลัดกับความร่วมมือทางด้านความมั่นคงในอาเซียน. นาวิกศาสตร์. ปีที่ 89 เล่ม
ที่ 3(มีนาคม 2549): 1.

วิทยา สุจริตชนารักษ์. ประเทศอินโดนีเซียกับการเมืองระหว่างประเทศในเอเชีย. เอกสารการสอน
ชุดวิชาการเมืองระหว่างประเทศในเอเชียสุโขทัยธรรมมาธิราช. กรุงเทพฯ: บริษัททวณก,
2529.

สีดา สอนศรี. เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ : นโยบายต่างประเทศหลังวิกฤตเศรษฐกิจ (ค.ศ. 1997-
2006). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2550.

สุริชัย หวันแก้ว และ อุกฤษฏ์ ปัทมานันท์, บรรณาธิการ. อาเซียน : สิ่งท้าทายใหม่และการ
ปรับตัว. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2548.

สุรชาติ บำรุงสุข. ความมั่นคงศึกษา : การก่อการร้าย & การก่อความไม่สงบร่วมสมัย.
พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2551.

สุรชาติ บำรุงสุข. ความมั่นคงศึกษา : การก่อการร้าย & การก่อความไม่สงบร่วมสมัย.
พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2551.

สมเจตน์ มงคลหัตถี. ปัญหากฎหมายว่าด้วยการปราบปรามโจรสลัด. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต, ภาควิชานิติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536.

อภิัญญา รัตนมงคลมาส. นโยบายต่างประเทศ แนวทางศึกษา ทฤษฎีและระเบียบวิธีวิจัย. พิมพ์ครั้งที่
ที่ 1. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- เอลซา ไชนุคิน. ประวัติศาสตร์ประเทศอินโดนีเซีย. กรุงเทพฯ : มุลนิธิโครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์, 2523.
- ABC News Radio, Wahid faces impeachment over corruption allegations [Online]. 2001. Available from: <http://www.abc.net.au/worldtoday/stories/s240618.htm> [1995, May 21]
- ABC TV, Interview with Abdurrahman Wahid [Online]. 2002. Available from: <http://www.abc.net.au/foreign/stories/s551141.htm>[12] Ibid [2001, May 21]
- Anwar, D. F. Indonesia in A Changing Regional and International Environment: The Indonesia Quarterly, Vol. XX, No. 4. (March 1992): 35 -45.
- Axelrod, R., Structure of Decision. Princeton : Princeton University Press.70, 1976.
- Axelrod, R., and Keohane, R.O. Achieving Cooperation under Anarchy: Strategies and Institutions. World Politics. Vol. 38, No. 1(October 1985): 22 -46.
- Bateman, Sam. Naval Balance in Southeast Asia, Jane's Defense Weekly, (11 May 2005)
- BBC, Ex-Indonesia Abdurrahman Wahid dies [Online]. 2009. Available from: <http://news.bbc.co.uk/2/hi/asia-pacific/8435720.stm> [2008, July 21]
- CDR Rommel U Labrador PN (GSC). The Overlapping Maritime Zone Boundaries Between the Philippines and Indonesia and its impact on naval maritime operations. Philippines: Institute for National Security Studies - National Defense College of Philippines, 2009.
- Center for Southeast Asian Studies Northern Illinois University. Indonesian Election [Online]. 2008. Available from: http://www.seasite.niu.edu/Indonesian/Indonesian_Elections/Election_text.htm [2006, July 21]
- Chan, J., and Ho J. Report on arm robbery and piracy in Southeast Asia First Quarter 2008. S. Rajaratnam School of International Studies (RSIS) at Nanyang Technological University (NTU) [Online]. 2008. Available from: http://www.rsis.edu.sg/research/PDF/Armed_Robbery_and_Piracy_in_SEA-1stQtr08.pdf [1995,May 21]

- Cheah, B.J. Malaysia: The Making of a Nation [Online]. 2002. Available from:
www.iseas.edu.sg/pub.html/[2000, June 21]
- Chakravarty, Shanti P., and Abdul-Hakim R. Ethnic Nationalism and Income Distribution in Malaysia. United Kingdom: University of Wales, Bangor, 2007.
- Daley, P. Breach of trust. Australia: A C P Computer Publications, 2004.
- DefenseNews. Malaysia's MMEA to Acquire Air Assets. DefenseNews. (February 5, 2007): 18.
- Defending Democracy: A Global Survey of Foreign Policy Trends 1992-2002
 Democracy Coalition Project. Indonesia[Online]. 2002. Available from:
<http://www.demcoalition.org/pdf/Indonesia.pdf>
 [2001, April 21]
- Fabrikant, R. Oil Discovery and Technical Change in Southeast Asia. Singapore: Institute of Southeast Asian Studies, Field Report Series No. 5, 1973.
- Frankel, B. Roots of realism. London : Frank Cass, 1996.
- Frecon, E. Sea piracy in southeast asia : implications for countering maritime terrorism in the United States. Bangkok : Research Institute on Contemporary Southeast Asia, 2008.
- George, Alexander L. The Operatinal Code : A Neglected Approach to the study of Political Leaders and Decision Making. International Studies Quarterly. Vol. 3 No.2(June 1969): 199 – 216.
- Geragotelis, J. Sea piracy in Southeast Asia: implications for countering maritime terrorism in the United States. Master's Thesis, Department of National Security Affairs, Naval Postgraduate School, 2006.
- Guan, K., C., and Skogan, J., K. Maritime security in Southeast Asia. 1st ed. London: Routledge Taylor and Francis Group, 2007.
- Hadi, S., and Anthony L., and Han M. L. Governance in Indonesia : Challenges Facing the Megawati Presidency. Singapore : Institute of Southeast Asian Studies , 2003.

- Hasjim, D. Combating Piracy: Co-operation Needs, Efforts, and Challenges, Piracy in Southeast Asia: Status, Issues, and Responses, Singapore: Institute of Southeast Asian Studies, 2005.
- Ho, J. Anti-Piracy in Somalia: Models for Maritime Security Institutions. Singapore: Nanyang Technological University, 2009.
- Ho, J. Maritime Counter-Terrorism. Singapore: Institute of Defense and Strategic Studies, 2004.
- Holsti, O. The Belief System and National Image : A Case Study of International Politics and Foreign Policy. New York: The Free Press, 1962.
- Huang, V. Building Maritime Security in Southeast Asia: Outsiders Not Welcome? Naval War College Review 61:1 (Winter 2008): 87–105.
- International Chamber of Commerce, Piracy and Armed Robbery Against Ships, Annual Report Barking, UK: International Maritime Bureau, 2005)
- International Maritime Organization. PiracyArmedRobbery[Online]. 2002. Available from: <http://www.imo.org/OurWork/Security/PiracyArmedRobbery/Pages/PirateReports.aspx>, United Kingdom : International Maritime Organization [2011, April 29]
- Jane's Information Group. Jane's Sentinel Country Risk Assessment –Indonesia. Jane's Information Group. June 2009.
- Jane's Information Group. Jane's Sentinel Country Risk Assessment –Malaysia. Jane's Information Group. June 2009.
- Johnson, D., and Valencia, M. Piracy in Southeast Asia : Status, issues, and responses. Singapore: Institute of Southeast Asian Studies, 2005.
- John D. Ciorciari, University of Oxford. Hostage to a Junta: EU Policy Toward Southeast Asia [Online]. 2001. Available from: <http://ecpr-sgeu.lboro.ac.uk/research/ciorciar1.pdf> [2001, May 24]
- Koh. Straits in International Navigation. Contemporary Issues cited in กิตติมา จันทร์ตรี ;

บรรณาธิการ, ชาญวิทย์ เกษตรศิริ, กาญจน์ ละอองศรี. ช่องแคบมะละกา-มาเลเซีย-อินโดนีเซีย. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย : มูลนิธิโครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์, 2541.

Kusumaatmadja, M. Some Thoughts on ASEAN Security Cooperation: An Indonesian Perspective. Contemporary Southeast Asia, 1990.

Maritime Safety Committee, International Maritime Organization. Reports on acts of piracy and armed robbery against ships ; MSC.4/Circ.47. Acts reported during January 2004
[Online]. 2004. Available from
http://www.imo.org/blast/blastDataHelper.asp?data_id=8993&filename=48.pdf
[2011, July 19]

Maritime Safety Committee, International Maritime Organization. Reports on acts of piracy and armed robbery against ships ; MSC.4/Circ.48. Acts reported during February 2004
[Online]. 2004. Available from
http://www.imo.org/blast/blastDataHelper.asp?data_id=8993&filename=48.pdf
[2009, July 21]

Maritime Safety Committee, International Maritime Organization. Reports on acts of piracy and armed robbery against ships ; MSC.4/Circ.49. Acts reported during March 2004
[Online]. 2004. Available from
http://www.imo.org/blast/blastDataHelper.asp?data_id=8993&filename=48.pdf
[2010, September 1]

Maritime Safety Committee, International Maritime Organization. Reports on acts of piracy and armed robbery against ships ; MSC.4/Circ.49. Acts reported during April 2004
[Online]. 2004. Available from

http://www.imo.org/blast/blastDataHelper.asp?data_id=8993&filename=48.pdf

[2010, July 21]

Maritime Safety Committee, International Maritime Organization. Reports on acts of piracy and armed robbery against ships ; MSC.4/Circ.51. Acts reported during May 2004

[Online]. 2004. Available from

http://www.imo.org/blast/blastDataHelper.asp?data_id=8993&filename=48.pdf

[2009, July 21]

Maritime Safety Committee, International Maritime Organization. Reports on acts of piracy and armed robbery against ships ; MSC.4/Circ.47. Acts reported during June 2004

[Online]. 2004. Available from

http://www.imo.org/blast/blastDataHelper.asp?data_id=8993&filename=48.pdf

[2009, July 21]

Maritime Safety Committee, International Maritime Organization. Reports on acts of piracy and armed robbery against ships ; MSC.4/Circ.54. Acts reported during July 2004

[Online]. 2004. Available from

http://www.imo.org/blast/blastDataHelper.asp?data_id=8993&filename=48.pdf

[2009, July 21]

Maritime Safety Committee, International Maritime Organization. Reports on acts of piracy and armed robbery against ships ; MSC.4/Circ.56. Acts reported during August 2004

[Online]. 2004. Available from

http://www.imo.org/blast/blastDataHelper.asp?data_id=8993&filename=48.pdf

[2009, July 21]

Maritime Safety Committee, International Maritime Organization. Reports on acts of piracy and armed robbery against ships ; MSC.4/Circ.57. Acts reported during September 2004

[Online]. 2004. Available from

http://www.imo.org/blast/blastDataHelper.asp?data_id=8993&filename=48.pdf

[2009, July 21]

Maritime Safety Committee, International Maritime Organization. Reports on acts of piracy and armed robbery against ships ; MSC.4/Circ.60. Acts reported during October 2004

[Online]. 2004. Available from

http://www.imo.org/blast/blastDataHelper.asp?data_id=8993&filename=48.pdf

[2009, July 21]

Michael, G.K.Jr. Modern Piracy and Regional Security Cooperation in the Maritime domain: the middle east and southeast asia. United States: Naval Postgraduate school, 2010.

Novotny, D. Indonesia's Foreign Policy: in Quest for the Balance of Threats[Online].

2004. Available from: <http://coombs.anu.edu.au/SpecialProj/ASAA/biennial-conference/2004/Novotny-D-ASAA2004.pdf> [2003, August 1]

Office of the Board of Investment. โครงสร้างการเมืองของมาเลเซีย. [ออนไลน์]. 2548.

แหล่งที่มา: http://www.boi.go.th/thai/asean/Malaysia/capt1_p4n.html [3 มกราคม 2554]

Ong-Webb, G. Piracy, maritime terrorism and securing the Malacca Straits.

Singapore: Institute of Southeast Asian Studies, 2006.

Osman, M.T. GDP Table in the ERS International Macroeconomic Data Set

Malaysian; world-review. Singapore:Institute of Southeast Asian Studies, Heng Mui Keng Terrace, Pasir Panjang, Singapore 0511, 2010.

Paul, T.V. The nation-state in question. Princeton: Princeton University Press, 2003.

Piracy Reporting Centre, ICC International Maritime Bureau. Piracy and armed robbery against ships - annual report: 1 January-31 December 2004 [Online]. 2004. Available from

<http://ddata.over-blog.com/xxxyyy/0/50/29/09/Docs-Textes/Pirates2008RAP-BMI0901.pdf> [2011, March 2]

Ron Gluckman. Mega-wow or Mega-hype? [Online]. 2001. Available from:

<http://www.gluckman.com/Megawati.html>

[2011, August 2]

Ronzitti, N. Maritime terrorism and international law. Dordrecht : Martinus Nijhoff

Publishers, 1990.

Rosenau, J.N. Interdependence and conflict on world politics. Aldershot : Frebury, 1989.

Rosenau, J.N. Linkage politics : essays on the convergence of national and international systems. New York : The Free Press, 1969.

Rosnau James N.. New Directions in the Study of Foreign Policy. Boston : UNWIN

HYMAN.

Rubin, A.P. Piracy paramountcy and protectorates. Kuala Lumpur: Penerbit University

Malaya, 1974.

Schwarz, A.,and Paris, J. The Politics of post-Suharto Indonesia. New York :

Council on Foreign Relations Press, c1999.

Snodgras, D. R. Successful Economic Development in a Multi-Ethnic Society: The Malaysian Case [Online]. 2002. Available from:

<http://www.earthinstitute.columbia.edu/sitefiles/file/about/director/pubs/503.pdf>[2001,

March 2]

State Secretariat the Republic of Indonesia. The Republic of Indonesia [Online]. 2005. Available

from:http://www.indonesia.go.id/en/index.php?option=com_content&task=view&id=112

&Itemid=1722 [2011, June 1]

Sukarno Years. Sukarno Years: 1950-1965. [Online]. 2009. Available from

<http://www.sukarnoyears.com/120sukarno.htm>

[2009, December 5]

Sukarno Years. Sukarno Years: 1950-1965. [Online]. 2009. Available from

<http://www.sukarnoyears.com/Imonitor/207hatta.htm>

[2009, June 30]

Sukarno Years. Sukarno Years: 1950-1965. [Online]. 2009. Available from:

<http://www.gimonca.com/sejarah/sejarah09.shtml>

[2009, June 30]

Valin. RI Navy to Install Radars along Malacca Strait. ANTARA (March 2005):40, Cited in

Geragotelis, J. Sea piracy in Southeast Asia: implications for countering maritime terrorism in the United States. Master's Thesis, Department of National Security Affairs, Naval Postgraduate School, 2006.

Weinstein, F.B.. Indonesian foreign policy and the dilemma of dependence : from sukarno to soeharto. United States: Ithaca : Cornell University Press, 1976.

Woolley, J.T., and Peters G. The President's News Conference With President Megawati Sukarnoputri of Indonesia in Bali, Indonesia [online]. 2003 Available from: <http://www.presidency.ucsb.edu/ws/?pid=65038>. [2003, January 9]

Young, A., J. Contemporary maritime piracy in Southeast Asia: History, causes and remedies. Singapore: Institute of Southeast Asian Studies, 2007.

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาวณัฐพร สิทธิแพทย์ เกิดวันที่ 19 กรกฎาคม พ.ศ. 2529 ณ จังหวัดชลบุรี

จบการศึกษาระดับปริญญาตรี รัฐศาสตรบัณฑิต(เกียรตินิยมอันดับหนึ่ง)จากคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ในพ.ศ. 2552 และปริญญาโท รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในพ.ศ. 2555 ได้รับทุนอุดหนุนทำวิทยานิพนธ์และทุนระดับปริญญาโทเพื่อไปทำวิจัยในต่างประเทศจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปัจจุบันเป็นอาจารย์ประจำอยู่ที่สาขาไทยและอาเซียนศึกษา คณะวิเทศศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตภูเก็ต